

ИНТЕРВЮ
Д-р Цветеслава
Гълъбова
за психичното
ни здраве

10

МЕДИЦИНА
Лекарският
съюз иска с 1%
по-високи здравни
осигуровки

2

СПРАМ
Съдия
Мирослава
Тодорова оправда
Асен Генов

4

ПРОБВ
Русия и Украйна
се разбраха
за газовите
доставки

7

Полска постановка
по Анжел Вагенщайн
в Народния

21

ДУМА

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ

1-2 НОЕМВРИ

2014 ГОДИНА/24

БРОЙ 253 (6953)

80 см.

Неделник

200 години
от рождението
на Михаил Лермонтов

14

НС отказа да оздрави КТБ с държавни пари

Депутатите решиха да приемат промени,
които да позволят бързо изплащане на гарантираните депозити

След 5-часови дебати парламентът реши, че няма да оздрави КТБ с пари от държавния бюджет. Не бе прието предложението на временната бюджетна комисия БНБ да изработи оздравителен план за финансово-кредитната институция. Гласувано бе само да се приемат

законови промени, които да позволят бързо изплащане на депозитите до 196 000 лв. Това може да стане след обявяването на банката в несъстоятелност.

Обрат в плановите за спасяването на КТБ настъпи, след като Бойко Борисов промени позицията си по отношение на

предложенията от ГЕРБ и от ДПС промени в банковите закони. А също и след корекцията на бюджета и осигуряване на средства за спасяването на финансово-кредитната институция.

За прилагане на действащите закони, а не за приемане на

промени, които биха могли да доведат до оздравяването на КТБ, се обяви управителят на БНБ Иван Искров. Против харченето на държавни пари за спасяването на банката се обявиха БСП, Реформаторският блок и АБВ.

6

Към 19 ч. вчера:
Борисов готов
да връща
мандата

3

Снимка Мариета ТОМОВА

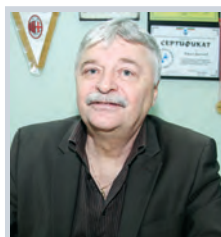

Председателят на БСП Михаил Минов се среща вчера в хотел "Рила" с представители на българската наука, образование и култура по случай Деня на народните будители

Веганството
като начин
на живот

34

Емил Данчев:
БФС
е длъжник
на българския
футбол

39

НЯКОЛКО
ДУМИ

Павлета
ДАВИДОВА

ИЗДРАСКАНА СВОБОДИЯ

Драскането с розов спрей по творба на уважаван скулптор се оказа изразяване на политически възгледи с художествени средства. Драскачът заклеявал "политическата партия, управлявала по време на тоталитарната държава и свързането й с актуалните поводи за обществено безпокойство". Голяма работа, че псевдохудожникът поругава творба, посветена на борбата с брутален тоталитарен терор.

А ако гражданин, чието име е с арабска етимология, надраска паметника на Левски с надпис "Извини себе"? Социалните

мрежи няма да се изпълнят с радостни протестърски възгласи. Късмет ще е подобно действие да се размине само с обвинение в хулиганство. А политическият активист, вместо да се фука по телевизията, ще се крие в опит да се спаси от отмъщението на патриотите.

Представете си как би реагирала Германия, ако някой издраска Райхстага със свастики. Или ако някой издокара паметника на Свободата в САЩ като матрьошка. Какво ще се случи, ако Стената на плача осъдне с надпис на английски срещу юдеизма? А ако на Кааба в Мека ня-

кой сложи снимка на разголена русокоса красавица в знак на протест срещу Ислямска държава и радикализма в религиите? Едва ли местните съдии ще цитират толкова превратно пасаж на Европейския съд по правата на човека. Всяко едно от тези действия би било осъдено като вандализъм. Може да се счете за подклаждане на религиозна, верска или друга омраза.

Свободата не означава да нарушаваш правата на другите. Нито да рушиш техните символи.

Стр. 3

ISSN 0861-1343

9 770861 134008

EUR: 1.95583

USD: 1.56137

GBR: 2.49389

CHF: 1.62081

Плевнелиев призова следващото правителство да строи „Южен поток“

Бих посветвал следващото правителство да отстои националния интерес, като изпълни проекта „Южен поток“, синхронизирано с европейските правила, заяви президентът Росен Плевнелиев. Той добави, че европейските правила по проекта изцяло отговарят на българския интерес. След срещата си с австрийския държавен глава Хайнц Фишер Плевнелиев заяви, че третият либерализационен пакет ще даде възможност и време същата тръба да се използва, за да стигне евентуално намереният български газ европей-

ските и родните консуматори. Според държавния глава Австрия е потвърдила намеренията си за инвестиции във вече дадения на концесия блок „Хан Аспарух“ в българския Черноморски шelf. Общата инвестиция е около 1,5 милиарда евро. „В следващите от 3 до 4 години България може да намери находища на свой собствен газ. Ако намерим български газ в Черноморския шelf, кой ще спечели от това - разбира се, българските деца и следващите поколения“, заяви държавният глава Росен Плевнелиев.

Снимка БГНЕС

Весели ромите карат каруца по столичния булевард „Никола Мушанов“

Лекарският съюз иска с 1% по-високи здравни осигуровки

Медиците предлагат и промени в 8 клинични пътеки

Българският лекарски съюз ще иска повишаване на здравните вноски с 1%. За това гласува съборът на БЛС, който се проведе вчера в Равда.

Като цяло, съсловната организация настоява бюджетната рамка на НЗОК за 2015 г. да бъде минимум в размера на отчетената дейност от касата за тази година. В болничната помощ Българският лекарски съюз ще иска промени в 8 клинични пътеки и нови процедури по анестезиология и клиничната патология.

В осем пътеки от специалностите акушерство и гинекология, неонатология, кардиохирургия, микросъдова хирургия, хирургично лечение на деца до 1

година с вродени аномалии ще бъдат предложени някои изменения. Значителни са и промените в алгоритмите на почти всички пътеки. На ниво работни групи са представени пред НЗОК и искания за повишаване на цените на някои пътеки в АГ, ортопедия, лъчелечение, гръдна хирургия и клинична токсикология, но на този етап промените в цените не са дискутирани на ниво УС на БЛС и Надзорен съвет на касата, съобщиха от Български лекарски съюз, който провежда събор в Равда.

БЛС ще настоява още за нор-

мативни промени, чрез които методиките за остойностяване и заплащане, както и правилата за разпределение на средствата, цените и обеми да станат отново част от НРД, да се възстановят арбитражните комисии чрез промени в ЗЗО, а държавата да заплаща в пълен размер здравноосигурителните вноски за деветте категории, които осигурява.

Специализираната извънболнична помощ ще иска методиките за разпределение на регулативните стандарти и за заплащане да се договарят с НЗОК.

Ако не се приеме предложе-

нието поради недостиг на финансови средства, сега съществуващото съотношение първични към вторични прегледи да се изчислява на 3-месечен период Санкции при превишаването на регулативните стандарти да се налагат само ако са превишени на национално ниво за 9-месечен период - е другото, за което специалистите ще настояват. Да се разпределят сумите за регулативни стандарти, като се залагат предварително 105% за направления за консултации и 110% за изследвания. Това означава да се залагат предварително повече

суми от предвидения бюджет под формата на направления и изследвания. За диспансеризираните болни също ще се настоява за някои промени, заявяват от БЛС.

При освободените от потребителска такса лица ще се настоява да бъдат освободени само пенсионерите над 75-годишна възраст. За всички останали - социалнослаби, безработни и т.н. таксата да се поеме чрез трансфер от Министерството на труда и социалните грижи, за лицата, лишени от свобода - трансфер на таксата от Министерството на правосъдието.

НАП се присъедини към споразумение за слеене на офшорки

Представители на 51 страни подписаха преди два дни в Берлин споразумение за автоматичен обмен на информация по финансови, данъчни и банкови въпроси. Целта е да спре избягването на данъци от бизнеса, като от септември 2017 година НАП ще получава автоматично информация за българите, които имат сметки в банки в Австрия или на Кайманите. Освен това документът задължава банките и другите финансови институции да споделят информация за получените лихви по банковите сметки, дивидентите, активите и печалбите от продажби на финансово имущество, които са получени от граждани на други държави. Държавите, подписали

документа, се ангажират да се информират взаимно за чуждестранни сметки на частни лица в банките. Благодарение на този автоматичен обмен на информация данъчните ще могат по-лесно да контролират паричните потоци и да се борят с данъчните престъпления. САЩ, за разлика от повечето европейски държави, отказаха да подпишат споразумението, отчитайки, че вече има подобни двустранни договори с повечето от участващите. Същото направи и Швейцария. Към документа обаче се присъединиха водещи финансови центрове като Лихтенщайн, Сингапур, Австрия, Британските Вирджински острови, Каймановите острови и Мавриций.

РУМЪНЦИ ИЗНАСЯТ НАШАТА ПШЕНИЦА ЗА ЕГИПЕТ

Дана РУСЕВА

Част от българската пшеницата с добро качество, която е ожената преди дъждовете, е изнесена за Констанца, откъдето се експортира в Египет, тъй като румънците са спечелили търг за над 300 000 тона пшеница, които да доставят там. Това съобща на нацио-

нална научна конференция в Добруджанския земеделски институт селекционерът по пшеницата проф. Николай Ценов. Той прогнозира, че през новата стопанска 2014/2015 година площите с пшеница у нас ще са по-малко от обичайните 10-11 млн. декара. Към момента засятата пшеница у нас е с

няколко милиона декара по-малко, посочи Ценов, в Добруджа около 300 000 дка. Според него обаче няма опасност за зърнения баланс заради по-малкото площи с пшеница, защото страната произвежда два пъти повече хлябно зърно, отколкото консумира.

АБОНАМЕНТ 2015 ДУМА

ГОЛЯМА ОТСТЪПКА ЗА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

1 месец	18 лв.
3 месеца	54 лв.
6 месеца	108 лв.
12 месеца	215 лв.

ЗА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

1 месец	25 лв.
3 месеца	75 лв.
6 месеца	150 лв.
12 месеца	290 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ

1 месец 1,50 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА

12 месеца 18 лв.

МОНД дипломатик

Нова Време СПИСАНИЕ

1 месец 3 лв. 12 месеца 36 лв.

МОЖЕ ДА СЕ АБОНИРАТЕ В: „БЪЛГАРСКИ ПОЩИ“ АД, „ДОБИ ПРЕС“ ЕООД, ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ДУМА, РЕДАКЦИЯТА на ДУМА и КНИЖАРНИЦАТА на ул. „Позитано“ 20

За повече информация: тел. 02 / 970 52 03

“Ядосахме се, че предизборната кампания е безинтересна, е, следизборната е изключително интересна

СОЦИОЛОГЪТ ПЪРВАН СИМЕОНОВ ЗА НЕОЧАКВАНИТЕ ОБРАТИ В ПОЛИТИКАТА

БОРИСОВ ГОТОВ ДА ВЪРНЕ МАНДАТА

Кунева обяви, че още си говорят само за политики, нямало конкретни имена за министри

Милена НИКОЛОВА

Към днешната дата не съм оптимист за съставяне на правителство, каза вчера лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов по темата за формиране на ново правителство с мандат на ГЕРБ, с участието на Реформаторския блок и подкрепата на Патриотичния фронт. Той дори обяви, че е готов да върне мандата.

Не е зачеркнат вариантът от четвъртък, но това вече ни е десета среща и всеки път на срещата преговорният екип се уговаряме да се консултира с някого, ходят, консултират се и на другия ден като дойдат пак на срещата, не можем да вземем никакво решение, защото ще се консултираме пак, обясни той как вървят разговорите с Реформаторите към сегашния момент.

По думите му, до понеделник преговорният екип в най-спокойна атмосфера ще се опита да вземе решение, изрази надежда Борисов, въпреки първоначалния си песимизъм. Аз ще отида на среща

тогава, когато има нещо да подпиша, иначе не е коректно в един разговор от два или три часа да вземеш едно изречение и да кажеш: ама ние нямаме категорично "не" или "да", и да го размаваш. Не е коректно, поясни механизмите в бъдещата коалиция Бойко Борисов.

На въпрос какво ще правят от ГЕРБ, ако не стигнат до разбирателство, той обясни: "Като не стигнем до споразумение, вземаме мандата, връщаме го в ръцете и отиваме на избори". Но все пак, според него, все още е реален и вариантът за правителство само на ГЕРБ. Борисов се оплака пред журналистите от подхода в комуникацията си с Радан Кънев и от факта, че Кънев и колежката му Мелена Кунева непрекъснато трябва да се съгласяват. Не съм оптимист от това, което чувам от Реформаторите. Вчера се обади на Радан Кънев да уточним заедно какво да кажем по КТБ, а той ми каза: "Няма я в момента г-жа Кунева, като я намеря, ще се обади. И не се обади", заяви още Бойко Борисов.

Потърсен за коментар, лидерът на СДС Божидар Лукарски обясни, че разговорите вървели, но не били стигнали още до въпроса с конкретното разпределение на министерски постове.

На въпрос на ДУМА на какво ниво са договорките между ГЕРБ и Реформаторския блок, Мелена Кунева обясни, че все още се водели разговори върху политики, а не за министерски кресла.

Според запознати от ГЕРБ обаче търпението на Бойко Борисов се изчерпвало и колкото и да желал да се коалира с РБ, вече не изключвал варианта да приключи с непрекъснатите пазарлъци, на които го подлагали лидерите на всичките партии членки на блока.

Следобед част от РБ, водена от Мелена Кунева, проведе нова среща с екип на ГЕРБ и отново констатира, че има отново сближаване на позициите. Кунева обеща нови срещи и през почивните дни, за да финализира договорките на хартия. Тя обясни, че по време на двучасовите разговори били обсъждани начинът,

по който държавата се ангажира при бедствия и аварии, сливането на НАП и Агенция "Митници" и общинският данък, иницииран от ГЕРБ. Тя повтори, че не са си говорили за разпределянето на министерски постове.

Точно обратното обаче каза водещият разговорите от ГЕРБ Томислав Дончев, който обясни, че са поискали до днес следобед да видят конкретните искания на РБ за ресори и постове в рамките на МС. За събота той смята, че ще има текст на програмната декларация, която да съдържа общото между ГЕРБ и целите на РБ. По думите му, претенциите на РБ са важни, защото виждателно за структурата на МС, разпределението на отговорностите е съществена част от коалиционното споразумение. Отговорът обаче бил, че РБ би могъл да им даде отговор до няколко дни. Румяна Бъчварова уточни, че Бойко Борисов е без алтернатива за поста премиер, но ГЕРБ иска пропорционалност в представителството в кабинета от страна на РБ като "принцип, не като цифри".

АБВ НЕ ИЗКЛЮЧВАТ ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА СПОРАЗУМЕНИЕ С ГЕРБ

Снимка Мариета ТОМОВА

АБВ пак повдигнали темата за увеличаване на правомощията на президента

Ако нашите приоритети влизат в споразумение и ГЕРБ видят, че има възможност да бъдат изпълнени, то подписване на споразумение може да се случи. Това заяви председателят на ПГ на АБВ Ивайло Калфин след про-

ведени консултации при президента.

"Затова участваме в политиката - за да защитим тези политики. Ако не ги видим, няма как да подкрепяме политика, която е различна от нашите", добави Калфин. Той припомни, че

за АБВ най-важни са икономическите и социалните въпроси, темите, свързани с Изборния кодекс, със съдебната система, с повече справедливост в държавата по принцип в различните политики.

Калфин информира, че

с президента Плевнелиев са обсъдили идеята, която АБВ има от много време - за увеличаване на правомощията на президентската институция. "Държавният глава се съгласи с това, че тя трябва да бъде извадена от сегашния контекст - тук не става въпрос за сега действащи политики, а за принципи промени", каза председателят на ПГ на партията. Той заяви, че според коалицията му президентските правомощия би трябвало да бъдат увеличени. "Двете пряко избрани институции - президент и парламент - би трябвало да имат възможност да се контролират една друга и да имат горе-долу еднаква позиция. Това нецел обаче можело да стане с промени, които да бъдат внимателно обсъдени. Затова предложихме да се създаде нещо, което в ЕС беше наречено конвент. Разбрах, че президентът има подобни идеи с друго наименование, но това е институция, в която са представени парламент, научни среди и практики и се обсъждат такива промени", заяви Калфин.

Партии нитат как наг 300 души са гласували в секция без бюлетини

В една от изборните секции в 24 МИР-София не е получена нито една бюлетина, но въпреки това там са гласували 359 души, обясниха трите партии, които обвиха изборните резултати в цялата страна за незаконни и подадоха жалба за анулирането им - "Нова България", "Нова алтернатива" и "Обединена България". Те посочиха, че са открили нарушения, след като видели сканирания изборен протокол, където е записано, че след изборния ден са останали 241 бюлетини извън урната. Не става ясно обаче откъде са се появили те, след като в същия документ пише, че няма доставени бюлетини. Протоколът е от изборна секция в 24 МИР-София.

Формациите подчертават, че това е само пример за изборните нарушения, които са открили, и именно заради това смятат, че предсрочният вот е опорочен и трябва да бъде анулиран. "Подобни фипирации несъответствия в изборните протоколи се наблюдават в цялата страна. В някои от книжката липсват имената на членовете на избирателната комисия или няма подписи при нанесена поправка", коментират представители на партиите.

ИЗДРАСКАНА СВОБОДИЯ

От стр. 1

ЕСПЧ предвижда шанс да изразиш себе си и позициите си по експресивен начин, но в рамките на естетичното и законово. Предполага се, че художествените средства носят цялост и красота. Никой не е очаквал кривите и грозни букви върху паметник на културата да бъдат сметнати едва ли не за произведение на изкуството. Политическите послания обикновено са ясни, конкретни и цялостно някакъв резултат - промяна в системата, заявка за законово предложение, търсене на конкретни решения за даден проблем.

Драсканиците пред "Позитано" 20 не изразяват търсенето на свобода от страна на възвишения човешки дух. Тяната цел бе някаква хора да се направят на герои, да спечелат няколко "лайка" в социалните мрежи, да се появят по телевизията, а може би да вземат някой лев. И да осмелят де-що могат държавни институции - от политическите партии през полицията до съдебната система. Ако съдим по решението на Софийския районен съд - май успеха. По-лошото е, че след това решение всички паметници в България са застрашени. След Димитър Благоев и Христо Ботев може да се превърне в Дядо Мраз... А драсканиците "ЦСКА" и "Левски" са модерно изкуство, ако не знаете.

Явор Куюмджиев е новият областен председател на БСП в Търговище

С пълно мнозинство Явор Куюмджиев бе избран за нов председател на областния съвет на БСП в Търговище. Това съобщи зам.-председателят на общинския съвет на партията в града Илиана Димитрова.

До избора на досегашния депутат за председател се стигна, след като в началото на седмицата Свилен Василев подаде оставка от поста. На заседанието на областния съвет тогава той направи анализ и оценка на отишлите парламентарни избори и на постигнатото от БСП в Търговищката област. Според Димитрова оценката била крайно негативна, тъй като Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ загуби депутатското място. Отчетено е било още, че от АБВ са успели да спечелат на своя страна хора, които досега са гласували за БСП. Всичко това е дало мотив на Василев да подаде оставка, коментира Димитрова.

ЧЕСТИТ 90-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА

**ДИМИТЪР ИВАНОВ
СРЪНДЕВ**

Човек,
отдаден
на семейството,
активен
участник
в партийния
и обществен
живот.
Награждаван
с много
ордени
и медали.

**ЖЕЛАЕМ МНОГО
ЗДРАВЕ И ЩАСТИЕ!**

Семейство и приятели

Съдия Мирослава Тодорова оправда Асен Генов

Блогърът бил изразил политическите си възгледи с „художествени средства“

Съдия Мирослава Тодорова от Софийския районен съд оправда Асен Генов и Цветелина Събинска по обвинението в хулиганство заради боядисването на паметника пред централата на БСП на ул. „Позитано“. Въпреки искането на прокуратурата обвиняемите да получат глоба, Тодорова смята, че постъпката им не е хулиганство и ги обявя за невинни на първа инстанция.

Тодорова твърди, че прокуратурата така и не е доказала авторството на деянието, но дори и

да го бе доказала, това нямало да е престъпление. Тя се позова на Европейския съд по правата на човека, който давал право на двамата „да изразят своите политически възгледи с художествени средства и артистичен изказ“. „Всяко ограничение на средствата би ограничило и свободата да се получава и разпространява информация и идеи“, оправда решението си Тодорова. Съдът смята, че събраните доказателства еднопосочно и категорично установяват, че с оцветяването на паметника и с изписването на надписите „Кой?

БКП-ПОЗОР! Кой!“ е изразено „политическо мнение чрез изобразяване и слово“. Това право е защитено от конституцията и международното право.

На 7 ноември м.г. композиция, посветена на антифашистката съпротива с автор проф. Любомир Далчев, бе издраскана със спрейове. Генов, Събинска и още 4 души бяха задържани. Двамата заявиха пред съда, че поемат политическата отговорност за стореното. Според съдия Тодорова заявката им няма правна стойност, след като официално не признават авторство, не

можело и безспорно да се докаже, че собственоръчно са боядисали и изписали паметника. От събраните по делото доказателства обаче не може да бъде изключена обективната възможност подсъдимите да са носели средствата за осъществяване на акцията по боядисването, а други да са я реализирали, смята тя.

Съдия Тодорова подчерта, че съдът не може да прави оценка на художествената и културната стойност на паметника и изобщо на комунистическите паметници. Според съда обаче, именно с тези доказателства се установя-

ва политическият характер на деянието. И талантливата, и бездарната артистична проява имат еднаква защита на изразяване, защото защитаваната ценност е тази на свободния дебат и обмяна на мнения, допълва съдия Тодорова.

СРС признава, че има засегнати чужди права, засегнато е произведение без съгласието на носителя на правата върху него и извършителите носят отговорност да възстановят вредите, които са лесно отстраними. Тъй като боядисването на паметника на „Позитано“ 20 е извършено в период на засилено социално недоволство и с оглед на дискусиите за съдбата на подобни паметници, съдът е приел, че извършеното не може да се квалифицира като безпричинна, изолирана и самоцелна проява.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Военната академия „Т. С. Раковски“, с подкрепата на Столичната община, организира вчера благотворителен лекоатлетически крос - обиколка на парка на академията

ПРОПАДНА ПЪТ КЪМ ВИЛНА ЗОНА В РОДОПСКО СЕЛО

Пропадна пътят към вилната зона на село Извор в пловдивската община „Родопи“. Около 10 метра от трасето са се срутили в близкото дърво, което е дълбоко над 15 метра. Отсечката свързва 15 вили, в които не живеят постоянно хора, а идват само през лятото и почивните дни. „В момента там няма никого, аз лично обхождах мястото преди час“, съобщи вчера кметът на селото Илия Костов. „Причината да се срути пътят са обилните дъждове от последната седмица, а отсечката пострада сериозно и от

летните порои. Тогава я възстановихме, но водата отново я повреди“, коментира кметът на общината Пламен Спасов. Той е разпоредил незабавно да започне засипването на повредения път, като прогнозите са до края на седмицата отсечката да бъде възстановена. Пропадналото трасе все пак е проходимо за пешеходци или мотористи, но по пътя не може да се мине с кола или джип. За моторни превозни средства има алтернативно обходно трасе в посока село Цар Калоян, уточни Костов.

ХВАНАХА 10-ГОДИШНО ДЕТЕ С ХЕРОИН

Голямо количество наркотично вещество са открили и иззели служители на полицията в Кюстендил. От 10-годишното дете от кв. „Изток“ са иззети 8,62 г прахообразно вещество, което е реагирало на хероин при направения наркотест. В земеделския имот, намиращ се в близост до квартала, е открит стъклен буркан с 233,10 г с кафяво прахообразно вещество, което също е реагирало на хероин при направения полевия наркотест. Работата по случая продължава.

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - БРАЦИГОВО

На основание чл.35, ал.1 и чл.8,ал.9 от ЗОС и чл.46, ал.1 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и в изпълнение на Решение № 606/30.09.2014 г. на Общински съвет град Брацигово

О Б Я В Я В А

Публичен търг с явно наддаване за продажба на недвижим имот, частна общинска собственост, находящ се в град Брацигово, представляващ ПИ с идентификатор 06207.502.179 по кадастралната карта и кадастралните регистри на град Брацигово, одобрени със заповед № РД-18-43/19.10.2012 г. на Изпълнителния директор на АГКК, целият с площ 347,00 (триста четиридесет и седем) кв. метра, актуван с акт № 110/ 8.07.2013 г. за частна общинска собственост.

Трайно предназначение на територията - урбанизирана.

Начин на трайно ползване - ниско застрояване.

Номер по предходен план 1347, квартал 96, парцел VII.

Граници и съседи 06207.502.180; 06207.502.178; 06207.502.9575.

Начална тръжна продажна цена в размер на 4164,00 (четири хиляди сто шестдесет и четири) лева без ДДС.

Търгът ще се проведе на 18.11.2014 г. от 10.00 часа в сградата на Младежки дом в град Брацигово, ул. „Христо Смирненски“ 1.

Тръжната документация се закупува от касата на фронт-офиса на общинска администрация град Брацигово до 16.00 часа на 17.11.2014 г. срещу сумата от 100,00 лв.

Депозит за участие в търга в размер на 10% от началната тръжна продажна цена се внася по сметка IBAN BG 88 SOMB 91303332969601, BIC SOMB BG SF, при Общинска банка АД Пещера или в брой в касата на община Брацигово до 16.30 часа на 17.11.2014 г.

Молби за участие в търга с необходимите документи, описани в тръжната документация, се подават във фронт-офиса при общинска администрация град Брацигово до 16.45 часа на 17.11.2014 г.

Оглед на имота може да се направи в рамките на работното време на общинска администрация на град Брацигово след предварителна заявка и представяне на документ за закупена тръжна документация до 15.00 часа на 17.11.2014 г.

В случай че няма подадени заявления за участие в търга, последващ търг да се проведе след петнадесет дни - 3.12.2014 г.

За допълнителна информация: общинска администрация - Брацигово, тел. 3552 / 20-65, втр.116, 106
Васил ГОЛЕМЕТОВ,
кмет на община Брацигово

УЧЕНИТЕ ОТБЕЛЯЗАХА ДЕНЯ НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

Светла ВАСИЛЕВА

Тържествено събрание по случай Деня на народните будители - 1 ноември, и 70-годишнината от основаването на Съюза на учени в България (СУБ) се състоя вчера в БАН. Зам.-министър Валери Младенов прочете приветствие от образователното министерство. Горди сме, че Съюзът на учени е участник в преутвърждаването на Деня на народните будители, който се отбелязва за 25-и път, каза Председателят на СУБ и зам.-председател на БАН

акад. Дамян Дамянов. „Празникът е патриотичен, национален, утвърждаващ позитивното признание на съвременниците към хората, които са будили българския народ със своето перо и дух, действали са за националната свобода и единение“, подчерта в словото си той.

„Българският народ има нужда от своите будители и ги получава през периода на Възраждането. За да си част от списъка на великите българи, съзидатели, мъченици, борци, поети, е необходимо да не си спокоен, да не наблюда-

ваш съвременият си с безразличие и апатия, да реагираш с перо, с мисъл, с книга или с протест и с оръжие. Българите са достоен, но инертен народ. И до днес ще се намерят доста периоди в историята ни, в които стоим и чакаме да реагира някой. Лудите глави. Будните умове. Някои личности. Чакаме народните будители. Нашата история, нашето съвремие, нашето бъдеще са в наши-те ръце“ - каза още акад. Д. Дамянов.

Поздравления към СУБ по случай Деня на будителите са получени от БАН,

Софийския университет, Университета за национално и световно стопанство, Технически университет - Габрово, Фондация „Еврика“, Национален център по заразни и паразитни болести, Съюза на математиките в България и Националния съвет на БСП. Обявени са наградите за високи научни постижения в областите на естествените, инженерните, медицинските и хуманитарните науки. Връчката бяха и юбилейни грамоти за принос към укрепването на СУБ. Сред наградите е и членът на ИБ на БСП проф. Ваня Добрева.

Работещите в Софийската филхармония готвят протест

Работещите в Софийската филхармония - оркестър, и Българската хорова капела „Светослав Обретенов“ са готови на протестни и стачни действия. Това обявиха председателите на синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“. Те съобщиха за драстични нарушения и грешки в управлението на Софийската филхармония през последните години, които стават особено очевидни в последните три, когато е въведена системата на делегираните бюджети.

„Софийската филхармония е национален институт, който представлява България във и извън страната. В годината на 70-та годишнина на Българската хорова капела „Светослав Обретенов“ тя е обезличена“, изтъкна председателят на СО на КТ „Подкрепа“ в Софийската филхармония Нина Кръстева. Тя допълни, че съществува реална заплаха за

работните места и заплатите на работещите в института. Председателят на СО на Независимата синдикална федерация „Култура“ - КНСБ в Софийската филхармония Чавдар Нейков, заяви, че предвид факта, че институтът оперира с публични средства, е необходимо мениджмънтът да осигури абсолютна прозрачност относно ефективността на разходването им. Той подчерта, че в момента това не се случва. „В резултат на недоброто управление на Софийската филхармония заплащането на труда е силно обезценено“, допълни той, като цитира редица други нарушения, включително лошите условия на труд. По сигнал на синдикалните организации е извършена проверка от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“. От нея е видно, че колективът, който наброява близо 200 души, не разполага със съблекални, има нарушения в осветеността и запрашеността, които застрашават здравето на работещите в Софийската филхармония.

ПО СЛУЧАЯ АНА-МАРИЯ:

Наказват директорка с предупреждение за уволнение

Родителите на детето обаче не се чувстват удовлетворени от резултатите след проверките

Дисциплинарната комисия към Министерството на образованието ще наложи само предупреждение за уволнение на директорката на IV помощно училище след случая с Ана-Мария. Това ще е единствената последица от провер-

ките, въпреки откритите пропуски в учебното заведение. Не е открит и виновният за оплакванията на детето, за което се предполага, че е сексуално насилвано.

ДУМА припомня, че родителите на Ана-Мария, която е аутист, алармираха медиите и

обществеността, че дъщеря им е подложена на сексуално насилие в училището си. В резултат на това Министерството на образованието и Държавната агенция за закрила на детето възложиха проверки по случая. Родителите на Ана-Мария - Радосвета и Росен Симеонови, заявиха, че тя се чувства малко по-добре, но продължава да има пристъпи и особено в поведението, както и често да говори за "чичкото".

Те са категорични, че няма

как случилото се с детето им да е станало извън територията на училището, защото там е заключено и учениците не излизат. Щом родителите нямат достъп до учебното заведение, значи и външни хора не би трябвало да имат, смятат Радосвета и Росен.

За момента те не се чувстват удовлетворени от резултатите след проверките. Радосвета коментира, че са излезли много проблеми. Оказало се, че в огромни часови пояси

децата са били сами, а в същото време наказани няма. "Аз съм убедена, че в това училище има човек, който прави гадости с децата", каза майката. "Тъжното е, че този човек ще остане да работи там", добави и бащата.

Детето скоро отново ще тръгне постепенно на училище. В училището в Перник, което Ана-Мария е посещавала преди IV помощно училище, вече са готови да приемат малката ученичка.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Тържествен общоградски ритуал по Деня на народните будители се състоя в Стара Загора пред паметника на митрополит Методий Кусев в едноименния парк. Десетки старозагорци поднесоха венци и цветя, за да отдадат почит към паметта на българските просветни дейци и революционери

403 ХИЛЯДИ ДЕЦА ЩЕ СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ СХЕМАТА „УЧИЛИЩЕН ПЛОД“

Броят на децата, които ще получават пресни плодове и зеленчуци по "Училищен плод" през 2014/2015 г., е 402 571. Те са от 2889 учебни заведения в цялата страна. За настоящата кампания по схемата са предвидени 11,9 млн. лева. През схемата "Училищен плод" на дете ще се полагат пресни плодове и зеленчуци на обща стойност 27,29 лева без ДДС. Броят на участниците, които имат право да доставят пресни плодове и зеленчуци в детските градини и училища в страната за Кампания 2014/2015 г., достигна 410. Доставките по схемата "Училищен плод" могат да започнат от понеделник и ще продължат до 31 май 2015 г. В този период децата ще получават пресни ябълки, круши, праскови, сливи, череши, грозде, банани, мандарини, портокали, грейпфрути, киви, домати, краставици и моркови. Качеството и грамажът на доставяните продукти ще се проверяват от ДФ "Земеделие" и от Българската агенция по безопасност на храните.

МИНЬОР ПОЧИНА В РУДНИК „ЕРМА РЕКА“ В ЗЛАТОГРАД

42-годишен миньор е починал на работното си място в рудник "Ерма река" в община Златоград, съобщиха от полицията в Смолян. Сигналът за инцидента е получен около 21,30 часа в сряда. Работникът е бил в транспортна клетка във вертикална шахта. Причините за смъртта му са в процес на изясняване. Тялото на починалия е транспортирано в МБАЛ - Смолян, където ще бъде извършена аутопсия. Образовано е досъдебно производство по случая, уточнява Дарик радио. В същия рудник в четвъртък около 11.30 ч. е пострадал друг миньор. В участък "Андрей" при товаро-разтоварителна дейност скален къс запуснал левия крак на 40-годишен работник. Мъжът е с фрактура на лявото бедро и е настанен за лечение в смолянската болница.

Недостиг на кадри в Българската православна църква

„Има голяма нужда от кадри в Българската православна църква. В страната има около 1000 духовници, като се има предвид, че 84% от населението ни се определя като православни християни“, заяви ректорът на Пловдивската духовна академия "Св. Св. Кирил и Методий" старовъзнесенският монах Доротеи Костов. По думите му, броят на българските свещеници е малък и в сравнение с поместните църкви в Румъния, Гърция, Сърбия, Македония и Русия. Липсата на кадри и заниженото качество на обучение в богословските факултети и университетските катедри по теология са основните причини за създаването на Православната духовна академия, заяви зам.-ректорът Димитър Мирчев. Според него архиереите на църквата са

били лишени от достъп до тези учебни звена и възможността да упражняват контрол дали преподавателите там са православни, протестанти или сектанти. Свещениците в Пловдивската епархия са около 270 души, но има дефицит на монаси в манастирите. Във висшето учебно заведение има 47 заочници и 20 редовни студенти. Сред тях са компютърни специалисти, педагози, икономисти и украински духовник. В заочната форма се обучават 15 жени, а мъжете в зряла възраст имат желание да се оттеглят в манастирите, след като завършат.

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - БРАЦИГОВО

На основание чл.35, ал.1 от ЗОС, чл.46, ал.1 и чл.101, ал.1 и чл.103 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореджване с общинско имущество и в изпълнение на Решение №604/30.09.2014 год. на общинския съвет - град Брацигово

О Б Я В Я В А

Публичен търг с явно наддаване за продажба на поземлен имот с номер 093029 с площ 1.061 /едно точка нула шест, едно/ декара по КВС на село Козарско, местност "Реката" с начин на трайно ползване - нива, категория на земята при неполовни условия - осма; съседи на имота - имот №093028 - нива; имот №000500 - дървопроизв. площ; имот №093009 - нива, актуван с акт №1 от 11.07.2014 год. за поправка на акт №26/16.06.2014 год. за частна общинска собственост.

Начална тръжна продажна цена в размер на 650.00 /шестстотин и петдесет/ лева.

Търгът ще се проведе на 14.11.2014 год. от 10.00 часа в сградата на Младешкия дом в град Брацигово, ул. "Христо Смирненски" №1.

Тръжната документация се закупува от касата на фронт-офиса на общинската администрация - град Брацигово, срещу сумата от 100.00 лв. до 16.00ч аса на 13.11.2014 год.

Депозит за участие в търга в размер на 10% от обявената начална тръжна продажна цена на имота се внася по сметка IBAN BG88 SOMB 91303332969601, BIC SOMBVBGSF, при Общинска банка АД Пещера до 16.30 часа на 13.11.2014 год.

Молби за участие в търга с необходимите документи, описани в тръжната документация, се подават на фронт-офиса при общинската администрация - град Брацигово, до 16.45 часа на 13.11.2014 год.

Оглед на имота може да се направи в рамките на работното време на администрацията на село Козарско след представяне на документ за закупена тръжна документация до 15.00 часа на 13.11.2014 год.

В случай, че за обявения търг няма кандидати за участие, последващ търг да се проведе на 01.12.2014 год.

За допълнителна информация: стая №16 общинска администрация - Брацигово, тел. 03552/20-65, вътр. 116, 115 или кметство Козарско 03554 - 23-53. Васил ГОЛЕМЕТОВ, кмет на община Брацигово

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - БРАЦИГОВО

На основание чл.35, ал.1 и чл.8, ал.9 от ЗОС и чл.46, ал.1 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореджване с общинско имущество и в изпълнение на Решение №607/30.09.2014 год. на общинския съвет - град Брацигово

О Б Я В Я В А

Публичен търг с явно наддаване за продажба на недвижим имот, частна общинска собственост, находящ се в село Равногор, представляващ УПИ II - общ. в квартал 71 по ПУП на село Равногор, целият с площ 470.00 кв. метра при граници УПИ I - 809; IV - 808 и от две страни улица, актуван с акт №22/06.08.2014 год. за частна общинска собственост.

Начална тръжна продажна цена в размер на 7050.00 /седем хиляди и петдесет/ лева без ДДС.

Търгът ще се проведе на 17.11.2014 год. от 10.00 часа в сградата на Младешкия дом в град Брацигово, ул. "Христо Смирненски" №1.

Тръжната документация се закупува от касата на фронт-офиса на общинската администрация - град Брацигово до 16.00 часа на 14.11.2014 год. срещу сумата от 100.00 лв.

Депозит за участие в търга в размер на 10% от началната тръжна продажна цена се внася по сметка IBAN BG 88 SOMB 91303332969601, BIC SOMB BG SF, при Общинска банка АД Пещера или в брой в касата на община Брацигово до 16.30 часа на 14.11.2014 год.

Молби за участие в търга с необходимите документи, описани в тръжната документация, се подават на фронт-офиса при общинската администрация - град Брацигово до 16.45 часа на 14.11.2014 год.

Оглед на имота може да се направи в рамките на работното време на администрацията на кметство Равногор след предварителна заявка в кметството и представяне на документ за закупена тръжна документация до 15.00 часа на 14.11.2014 г.

В случай, че няма подадени заявления за участие в търга, последващ търг да се проведе след петнадесет дни - 02.12.2014 год.

За допълнителна информация: общинска администрация - Брацигово, тел.3552/20-65, вътр.116 или кметство Равногор 035501-965.

Васил ГОЛЕМЕТОВ, кмет на община Брацигово

НС отказа да оздрави КТБ с гържавни пари

От стр. 1

Депутатите отхвърлиха вчера най-спорното предложение - за оздравяване на банки с капиталови проблеми, и възложиха на Министерския съвет теглещ да подготви промени в банковите закони, с които да хармонизират нашето с европейското законодателство. В резултат на това решаването на проблемите на КТБ ще става по действащите в момента правила.

По предложение на Менда Стоянова от ГЕРБ Народното събрание реши да отпадне точка 3 от решението на временната бюджетна комисия, която предвиждаше БНБ "да предприеме действия за оздравяване на банките, когато собствените им капитал стане отрицателна величина". Пак по предложение на Стоянова бе гласувано МС да подготви и внесе в Народното събрание предложение за промени в Закона за БНБ, Закона за кредитните институции и Закона за гарантиране на влоговете, които да хармонизират нашето законодателство с това на ЕС. Депутатите гласуваха още да се направят промени, които да осигурят незабавното изплащане на гарантираните депозити на гражданите до 196 000 лв., както предвиждат правилата на ЕС.

Обрат в плановете за спасяването на КТБ настъпи след изказване на лидера на ГЕРБ Бойко Борисов. Той обвини БНБ и Иван Искров за създамата се ситуация в КТБ и определи поведението им като "виновно без-

Депутатите решиха да приемат промени, които да позволят бързо изплащане на гарантираните депозити

Станка ДИНЕВА

действие месеци наред". "Абсолютно виновно. Ако БНБ си беше на мястото, нейният надзор, това нямаше да се случи", категоричен бе лидерът на ГЕРБ. Той попита защо не е изпълнен определен текст от закона, който предвижда изготвянето от БНБ на оздравителен план в рамките на 6 месеца. "Къде е този план", попита Борисов.

Преди четири дни ГЕРБ и ДПС подкрепиха текстовете, приети от временната бюджетна комисия, които щяха да позволят спасяването на КТБ.

От парламентарната трибуна управителят на БНБ Иван Искров обяви, че има внесена оферта от консорциум между австрийския фонд ЕПИК, Оманския фонд и компанията "Джемкорп" за оздравяването на КТБ. И че в него е предвидено участието на държавата, която трябва да внесе 2,3 млрд. лв.

"Аз мислех, че има шанс да се оздрави банката", обясни Борисов. По думите му, ако бюджетът даде тези пари, държавата ще влезе в рецесия през следващите 5 години. Лидерът на ГЕРБ нарече "нагло писъмце" предложението на ЕПИК. "Те всъщност ни предлагат да си извадим от джоба 2,3 млрд. лева и после, ако иска някой да дойде да купува активи - има куп меро-

приятия, които това го позволяват". Борисов предупреди, че ще събере ПГ на ГЕРБ и ще предложи точка 3 от решението на временната бюджетна комисия да отпадне. Предложените от Менда Стоянова текстове на практика бяха в духа на обещанията от Борисов промени.

"Централна банка не може да лекува търговски банки", заяви

от трибуната управителят на БНБ Иван Искров. Той обясни, че трябва да се действа по сегашния закон за банките, който предвижда при отрицателния капитал на КТБ, отчетен от три одиторски компании, лицензът ѝ да бъде отнет. Централната банка не може да взема решение за капитализирането на една банка, а това може да го направи

парламентът, заяви още Искров. Управителят на БНБ обясни, че в доклада от 60 страници е описано свършеното от Централната банка. Искров заяви, че ако БНБ отнеме лиценза на КТБ, ще започне по-активно да се занимава и с решаването на въпроса за банка "Виктория".

В кулоарите на парламента подуправителят на БНБ Димитър Костов обясни, че с осчетоводяването на обезценката на активите на КТБ, направена от трите одиторски компании, в размер на около 4,2 млрд. лв., на практика ще се даде правно основание за обявяването ѝ във фалит.

Неодобрение към действията на БНБ и Иван Искров изрази и Янаки Стоилов, зам.-председател на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ и на парламента. "Народното събрание приема доклада на БНБ, като изразява неодобрение на действията на БНБ по надзора на КТБ", предложи социалистът да гласува парламента. Той препоръча вносителят да оттегли проекта за решение, внесен от временната бюджетна комисия. Стоилов нарече подкрепящите предложението "коалиция на гузната финансово-политическа съвест. Социалистът нарече "направо опасна" омазича част от решението, която предвижда парламента да се самозадължи да приеме законови промени.

С изказване от трибуната на парламента лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов предизвика обрат в плановете за спасяването на КТБ. Той обвини БНБ и управителя ѝ Иван Искров за създамата се ситуация и определи поведението им като "виновно бездействие" месеци наред

В ОФЕРТАТА КОНСОРЦИУМЪТ ПРЕДЛАГА

2,3 млрд. лв. кеш от гържавата, свои пари и намаление на негарантираните вземания

Оманският фонд очаква от българското правителство чрез Българската банка за развитие или друга институция, определена от правителството, да предостави до 2,3 милиарда лева като кешов капитал. Това е записано в офертата на консорциума, която бе публикувана от БГНЕС. "Едновременно с това консорциумът е готов да предостави необходимите допълнителни средства като активи и пари в брой на банката, за да запълни липсите. Това ще осигури на банката достатъчен нов капитал за повторното ѝ отваряне", пише в писмото, подписано от ЕПИК, Фонда на генералния държавен резерв на султаната на Оман и "Джемкорп", за което стана известно преди ден, че е изпратено до МС, БНБ и МФ и за което порано вчера служебният министър на финансите Румен Порожанов потвърди, че е получено във ръководеното от него ведомство.

Оманският фонд иска достъп до доклада на одиторите, за да се установи дали дефицитът е сходен с настоящите изчисления.

Фондът предлага собствениците на гарантирани депозити, които искат да изтеглят парите си, да получат средствата си в пълния им размер, без активирането

на схемата за застраховане на вложителите.

Обмисля се да се разделят негарантираните влогове в отделни групи въз основа на размера на депозитите, желанието за запазване на депозитите в банката и стратегическото значение за операциите на банката. Предложението предвижда собствениците на негарантирани депозити, които изберат да изтеглят парите си след отварянето на банката, да поемат най-голямото оръзване. А тези, които изберат да запазят депозитите си в банката за 3-4 години, да бъдат възнаградени с намален процент на оръзване.

Подобно на собствениците на негарантирани влогове, акционерите и други кредитори може да се наложи да приемат оръзване. Тези, които изберат незабавно изплащане, ще понесат най-голямото оръзване.

Предлага се консорциумът и българското правителство да създадат компания за придобиване (Bidco), която да придобие всички нови акции, които бъдат издадени от банката. 50% от Bidco ще бъдат собственост на консорциума, а останалите 50% - на българското правителство. Крайният резултат трябва да бъде придобиването от Bidco на 100% от банката

след рекапитализация.

Рекапитализацията на банката се предлага да стане чрез договоряне на набиране на средства чрез акционерно дружество със специална инвестиционна цел (ДСИЦ). "Броммак" и свързаните с "Броммак" страни трябва да прехвърлят всички свои активи на това ДСИЦ. Това прехвърляне на активи ще бъде използвано от ДСИЦ за набиране на капитал за рекапитализацията на банката чрез Bidco, е идеята на ЕПИК, Оманския фонд и "Джемкорп".

За да се гарантира успешна реорганизация, капиталът, предоставен на банката от страните, може да бъде по-голям от необходимото за повторното ѝ отваряне. 6 месеца след отварянето на банката акционерите на Bidco трябва да решат дали прехвърлените към банката средства са били повече от необходимите и ако това е така, тези излишни средства трябва да бъдат върнати от банката на Bidco.

Иска се също анулиране на всички споразумения и процедури, водещи до намаляване (или загуба на стойност) на активите на банката, които са сключени от кредитор, длъжник или организация, свързана с длъжник от датата на поставяне на банката под надзор.

ЙОРДАН ЦОНЕВ:

КРЪГ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ В ПАРЛАМЕНТА ПРИДОБИВА ДЕПОЗИТИ В КТБ

Българският парламент има представители на един икономически кръг, който вече придобива депозити в КТБ. Имаме съмнения, че сегашният директор на Фонда за гарантиране на влоговете е свързан с този кръг. Това заяви вчера от парламентарната трибуна Йордан Цонев от ДПС по време на дебатите за КТБ, предаде БГНЕС. "Ще наблюдаваме много внимателно оттук нататък механизма, по който ще бъде извършена процедурата по несъстоятелност на КТБ. Оттук нататък започва да действа Фондът за гарантиране влогове, той ще предложи на съда синдика и той ще управлява процесите по придобиване на апетитните активи", каза Йордан Цонев. "Ще видите кой е искал фалита на КТБ, и ще видите кой организира протести за това, и кой дори не се замисля дали има пазарна възможност да бъде направено нещо за банката", посочи Цонев.

Вашето

ТАКСИ

Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД

9 12 80

София, ул. "Житница" № 23

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg

ИЛИАН ЗАФИРОВ:

НЕ ЗНАМ ОТКЪДЕ ИЗКОПАХА ДУПКА ОТ 4 МЛРД.

Изпълнителни директори на КТБ бяха призвани вчера в следствието за сравнителен почерков материал за експертиза, предаде БГНЕС. Първият, който излезе от следствието бе Георги Христов. На влизане единственото, което каза е, че е призован по телефона. След това стана ясно, че е извикан за сравнителен материал за експертизата. Не е бил разпитван.

Другият директор Илиан Зафиров каза, че не знае за какво е извикан и също е призован по телефона.

Зафиров е категоричен, че КТБ може да бъде оздравена. Според него не е късно, защото реално погледнато просрочията са само 12%. "Тази дупка от 4 млрд. не знам откъде я изкопах", заяви Зафиров. "Тази дупка стига до Китай", пошегува се той. Зафиров каза, че дупката била предопределена още през юни или юли, когато е имало изказване за дупка от 3,5 млрд. лева. Той коментира, че методиката, по която е работено за доклада, който излезе, е доста широка. И така в нея може да влезат "и

дракони и зайци". "Така че зависи как ще се прилага, каза той.

Зафиров е категоричен, че шансовете за спасение на банката са много големи и каза, че не е задължително да се наливат държавни средства. "Държавната подкрепа може да бъде в най - различни форми, включително и държавни гаранции", обясни Зафиров. Според него идеята е да отделим активите, които са все още апетитни и да бъдат просто реприватизирани и да се вземат от определени хора.

Русия и Украйна се разбраха за газа

Киев ще получи средства от МВФ и ЕС, за да плати доставките, Яценюк нареди да започне изплащането

Русия, ЕС и Украйна постигнаха споразумение относно подновяване на доставките на руски природен газ през тази зима. На церемония в Брюксел в присъствието на председателя на отиващата си Европейска комисия Жозе Барозу и на заместник-председателя на новата ЕК Марош Шефчович, който ще отговаря за енергийните въпроси, бяха подписани всички необходими документи за възобновяване на доставките на руски природен газ за Украйна.

С документите се уреждат доставките на газ до края на март 2015 г. и допълнително споразумение между руската газова компания "Газпром" и украинската газова компания "Нафтогаз".

Народите на Европа няма да мръзнат тази зима благодарение на споразумението за газа между ЕС, Украйна и Русия, коментира Барозу.

Еврокомисарят по енергетиката Гюнтер Йотингер съобщи, че Украйна ще получи средства от МВФ и ЕС, за да плати доставките на руски газ. Договорът за газовите доставки за Украйна е на стойност 4,6 млрд. долара, информира той и уточни, че в тази сума се включва дългът на Киев за вече получения руски газ, както и стойността на суровината, която Украйна ще получи до март 2015 г. Цената на природния газ е определена на 385 долара за 1000 кубични метра.

Украйна и "Нафтогаз" са готови в близко време да платят 1,6 млрд. долара за руския газ, увери Йотингер. Той опре-

Руският енергиен министър Александър Новак, европейският енергиен комисар Гюнтер Йотингер и украинският министър на енергетиката Юрий Продан подписват споразумението на церемония в Брюксел

дели договореното споразумение като основа за енергийната сигурност на Европа през тази зима и увери, че страни като България, Чехия, Румъния и Австрия ще имат достатъчно количество газ. Подписаното споразумение може да бъде първи признак за подобряване на отбегнатите руско-украински отношения, посочи Йотингер, цитиран от Роитерс.

Руският министър на енергетиката Александър Новак пък увери, че Русия винаги е била и ще бъде надежден доставчик на газ за Европа.

Шефът на "Газпром" Алексей Милер заяви в интервю за телевизионния канал Россия-24, че споразумението с руското правителство, позволяващо на Украйна да купува руски газ със 100 долара

отстъпка от цената за 1000 куб. м газ, може да бъде подписано в събота. "Без съмнение първата стъпка е да се изплатят от Киев 1,45 млрд. долара. Протоколът към договора ще влезе в сила след подписването му и аз смятам, че документът за намаляването от 100 долара може буквално да бъде подписан утре (бел. р. - днес)", поясни той.

Милер уточни, че "Газпром" може да започне да доставя газ на Украйна в рамките на 48 часа, щом Киев плати първата вноски.

Украйна ще трябва да плати 1,45 млрд. долара и след това споразумението ще бъде на базата на новата цена, добави той и поясни, че тази цена на газа ще бъде за ноември и декември 2014 г. По думите му Украйна ще плати почти 760 милиона долара за възобновяване на доставките на руски газ за ноември и същата сума за доставките от декември. Милер добави, че "Нафтогаз" се е съгласил да плати за доставяне на 4 млрд. куб. м руски газ на Украйна до края на годината - 2 млрд. куб. м газ за ноември и същото количество за декември.

"Ако говорим за това какво ще се случи след края на временното споразумение на 31 март 2015 г., когато отстъпката от 100 долара приключва и не бъде удължена, то тогава цената за 1000 куб. м ще бъде 460-470 долара (според формулата за петролната цена)", каза Милер. Руският енергиен министър обаче даде друга цифра за газа след март - 485 долара за 1000 куб. м.

Доставките на руски природен газ за Украйна бяха спрени през лятото, след като Киев отказа да плати старите си задължения и Москва бе принудена да въведе режим на авансово плащане.

Вчера след обяд премиерът на Украйна Арсений Яценюк е наредил да започне изплащането на руския газ, съобщи УНИАН. "Яценюк е наредил на Министерството на финансите на Украйна, националната банка и "Нафтогаз" да започнат изплащането на руския газ", се посочва в съобщение, разпространено от медиите.

ЕС подаде жалба срещу Русия в СТО

Европейският съюз подаде жалба срещу Русия в Световната търговска организация (СТО), съобщи Роитерс. Причината за жалбата са действията, предприети от Москва спрямо продукти на селското стопанство и индус-

трията, произведени в страните от ЕС, наложили санкции срещу Кремъл. СТО съобщи, че ЕС обвинява Русия в увеличаване на митата на стоки, сред които са хартията, картонът, палмовото масло и дериватите му, хладилниците и фризерите, до нива, по-високи от разрешените от

организацията.

Според правилата на СТО Русия разполага с 60 дни да разреши спора в рамките на преговори с Европейския съюз. След това ЕС има право да поиска от организацията да отсъди по спора. Това е петата жалба между двете страни, получавана в СТО.

МОСКВА НАМАЛИ ДОСТАВКИТЕ ЗА СЪРБИЯ

Руският президент Владимир Путин е решил да намали доставките на газ за Сърбия заради недоволството от резултатите, постигнати по време на посещението си в Белград. Информацията е потвърдила и вицепремиерът на Сърбия Зорана Михайлович, която обясни пред медиите, че страната й е готова да плати дълговете си за газ, предаде БГНЕС.

По време на посещението на руския

президент в Белград Вучич е отказал да подпише протокол, който регламентира връщането на Русия на 200 млн. долара до март следващата година. Вучич нарекул офертата на Путин "несправедлива", обяснявайки, че чрез сръбската петролна индустрия Русия се възползва от Сърбия.

Според сръбските медии Вучич бил ядосан заради условията на Путин и останал разочарован от решението на руския лидер.

ПРЕМИЕРЪТ НА ДНР:

Откриха телата на 286 жени

Премиерът на самопровъзгласилата се Донецка народна република (ДНР) Александър Захарченко заяви, че в град Красноармейск в Донецките войски за времето на провеждането на наказателната операция на украинските военни от града и околностите са изчезнали близо 400 жени на възраст от 18 до 25 години. "286 тела на измислени жени бяха открити в покрайнините на града тези дни", съобщи Захарченко, цитиран от РИА Новости. В същото време лидерите на Украйна, Франция и Германия призоваха руския президент Владимир Путин да не признава предстоящите в неделя избори в Донбас.

РУСКИ ДНЕВНИК
Е ЧАСТ ОТ МЕЖДУНАРОДЕН ПРОЕКТ
RUSSIA BEYOND THE HEADLINES
ЗА РУСКИ НОВИНИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

НИЕ ПРЕДОСТАВЯМЕ ИНФОРМАЦИЯ
за 23 страни на 16 езика
в 29 печатни приложения
в 20 сайта за 30 милиона читатели
ПО ЦЕЛИЯ СВЯТ

RBTH.COM

ЧЕТЕТЕ НА: RBTH archive: <http://bg.rbth.com/>

Екстремисти от 80 страни се бият в Ирак и Сирия

Македонски гражданин воювал на страната на Ислямска държава, докато получавал държавна заплаща

Около 15 000 чуждестранни джихадисти от 80 страни са пристигнали през последните години в Ирак и Сирия, за да се бият в редиците на групировки от рода на "Ислямска държава". Статистиката се съдържа в доклад а ООН, цитиран от британския в. "Гардиън". В документа се посочва, че този "безпрецедентен брой" бойци се обяснява с изтощаването на "Ал Кайда". От изследването на Съвета за сигурност на ООН става ясно, че броят на чуждестранните джихадисти, включили се в боеве от 2010 г., превишава "много пъти" в сравнение с този през предходните 20 години.

Немалко свежи сили пристигат "от Франция, Русия и Обединеното кралство". Британски експерти са установили, че по пет души на седмица напускат Великобритания, за да се присъединят към Ислямска държава. В момента в Сирия и Ирак има около 500 британски екстремисти.

Наблюдава се тенденция, при която в редиците на ислямистите се включват и бойци от страни, които "не са имали досега проблеми с "Ал Кайда". Според доклада джихадистите действат най-вече в собствените си страни и по-рядко предприемат "трансгранични атаки

или избират мишени от международно значение".

Специално внимание се обръща на опасността, която могат да представляват екстремистите след завръщане в родината.

По този повод държавният секретар по сигурността на Испания Франсиско Мартинез предупреди, че ислямистите са готови да атакуват мирни граждани чрез ебола, химически оръжия и дори заразни игли. Често джихадистите използват интернет чатове, за да се консултират за "най-добрите начини за извършване на терористични атаки".

В същото време дванайсети македонски гражданин загина в Сирия. Става дума за Сейдула Алили от скопския квартал Чаир, който работел в държавна институция и получавал заплаща, докато воювал на страната на Ислямска държава. Джихадистът не се появявал на работа почти един месец, а получавал заплаща, пише вестник "Дневник". Според изданието Алили е работел в Института за национално и духовно наследство на албанците в Македония, а не се появявал 22 дни на работа, тъй като е заминал да воюва в Сирия. Междувременно не бил санкциониран. Алили е бивш член на Армията за национално освобождение (АНО), а след това е работил в министерството на отбраната.

Орбан се отказва от данъка върху интернет

Унгарският министър-председател Виктор Орбан заяви, че оттегля законопроекта за облагане на интернет с данък, предаде агенция Франс прес. Той предприе стъпката след масови демонстрации в централно-европейската държава и критики от Европейския съюз. "Данъкът върху интернет не може да бъде въведен в настоящата си форма", заяви Орбан. Той обеща "общонационално допитване" по въпроса през януари.

Критиците определиха предложението на преми-

ера като още един опит за заглупяване на несъгласието в страната.

Около 100 000 унгарци участваха във вторник вечерта в поредно протестно шествие в Будапеща срещу намерението на правителството да въведе данък над използването на интернет от 2015 г. Говорителите на протеста призоваха премиера Виктор Орбан да оттегли плана, който ще задължи доставчиците на интернет да плащат месечно по 700 форинта (2,27 евро) за индивидуален абонат и по 5000 форинта за бизнес абонат.

И Световната банка икономисва

Световната банка ще премахне 250 поста в рамките на мащабен план за реализиране на икономии, предаде АФП. До 2017 г. ще бъдат премахнати 500 поста в административните отдели, а 70 новообявени позиции ще бъдат анулирани. В същото време е планирано създаването на 250-300 места в службите на Световната банка в Индия.

Президентът на Буркина Фасо сгаде поста след 27 години

Президентът на Буркина Фасо Блез Компаоре обявя, че подава оставка, предаде АФП. Компаоре управлява Буркина Фасо в продължение на 27 години. Неговото намерение да промени конституцията на страната предизвика вълна от протести в столицата Уагадогу, които прераснаха в масови безредици. 30 души загинаха, а други 100 бяха

ранени. Десетки сгради в столицата са опожарени, а държавната телевизия спря да излъчва, след като сградата ѝ беше окупирана от демонстранти.

Пожар пламна във френското радио

Пожар пламна в сградата на френското обществено радио. Спряно бе излъчването на програмите на редица радиостанции, сред които Франс Ентер и Франс Енфо, а работещите в сградата бяха евакуирани, предаде Франс прес, като цитира противопожарната служба и полицията. Няма данни за ра-

нени в пожара, обхванал трите най-горни етажа, където е в ход огромен ремонт. Издигна се гъст черен дим.

В сградата на радиото, построена преди повече от 50 години, през 2009 г. започна "фараонски" ремонт за 350 млн. евро, който трябва да завърши през 2016 г.

"Ден на гнева" обявиха палестинци след решението на Израел да затвори Площад на джамии в Източен Йерусалим, който впоследствие бе отворен за петичната молитва. Новото напрежение между Палестина и Израел се породи, след като израелските сили за сигурност застреляха палестинец, заподозрян за нападение срещу еврейски активист

СТАНИШЕВ:

Молдова да продължи по пътя към Европа, но без да къса с Русия

Председателят на Партията на европейските социалисти (ПЕС) и член на Европейския парламент (ЕП) Сергей Станишев е на тридневно посещение в Молдова и Украйна начало на съвместна делегация на ПЕС и Групата на социалистите и демократите в ЕП. Делегацията е организирана по покана на Демократическата партия на Молдова във връзка с предстоящите в края на ноември парламентарни избори в страната.

Вчера в Кишинев Станишев откри предизборна конференция на партията. "ПЕС подкрепя европейската интеграция на Молдова. Уверен съм, че Демократическата партия може да изведе страната към стабилност и икономически и социален просперитет. Тя е единствената партия, която работи както за европейска интеграция, така и за запазване на връзките и

диалога с традиционните партньори на Молдова, като Русия например. Стабилност и просперитет се постигат не чрез конфронтация и популизъм, а чрез диалог и изграждане на мостове", заяви Станишев.

По време на посещението бяха реализирани срещи на най-високо равнище. В състава на водената от Станишев делегация влизат още Кристиан Вигенин, който освен депутат е и член на Президиума на ПЕС, както и още трима евродепутати-социалисти - Кнут Флекенщайн (Германия), Таня Файон (Словения) и Анди Кристоа (Румъния). Втората част от посещението бе фокусирана върху българските общности в Молдова и Украйна. Тези посещения са продължение на последователна ангажираност на българските социалисти към проблемите на българските общности зад граница.

Берлин въвежда пътна такса за чуждестранните автомобили

Германия възнамерява да въведе пътна такса за автомобили с чуждестранна регистрация. Плановите на кабинета са това да стане от началото на 2016 г.

Предложението е на консервативните партии в правителствената коалиция. То обаче противоречи на европейското право. Затова специалисти търсят начин за

заобикаляне на директивите така, че германските шофьори да не бъдат ошетени. Най-вероятно за тях ще отпадне годишната пътна такса от 88 евро.

Ще заменят ли бомбите дипломацията?

Необходима е политическа коалиция от силите, заинтересовани от противопоставяне на тероризма

Игор ИВАНОВ, президент на Руския съвет по международни въпроси, външен министър на Русия (1998-2004 г.)

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

На времето класикът на европейската военна мисъл Карл фон Клаузевиц формулира станалото хрестоматийно определение на войната като продължение на политиката с други средства. Наблюдавайки стратегията на Запада в кризисни ситуации през последните години, стигаш до извода, че формулата на Клаузевиц е била радикално преразгледана.

Съдейки по всичко, войната за лидерите на САЩ и европейските им съюзници изглежда не толкова продължение, колкото алтернатива на външната политика и дипломацията. Последното потвърждение за това са американските бомбардировки на позициите на т.нар. "Ислямска държава". Операцията започна преди няколко седмици, към американските силови акции вече се присъедини Великобритания, в тях възнамерява да се включи и Франция. Според твърденията на официални лица бомбардировките ще продължат много месеци, може би - две-три години. В същото време Западът явно не възнамерява да си сътрудничи с режима на Башар Асад. Нещо повече, изразяват се съмнения за ефективността на евентуално взаимодействие с Русия за разрешаването на изключително острата криза в Близкия изток.

Нима някои от сериозните политики и експерти на Запад вярва, че бомбардировките ще решат проблема с ислямския екстремизъм в Близкия изток? Нима опитът от силовите действия в Ирак, Либия и Афганистан не е научил на нищо вашингтонските страсти? Нима някой наистина смята, че войната е способна да стане ефективна замяна на политиката?

Не е необходимо да си голям експерт по исляма, за да разбереш, че проблемите на екстремизма и тероризма в Близкия изток имат дълбоки социално-икономически и политически корени (между другото, до голяма степен свързани с безбройните случаи на намеса на Запада в работите на региона).

Не е необходимо да бъдеш политически пророк, за да предвидиш: разрушителните бомбардировки, които неизбежно ще засегнат цивилни обекти и мирни жители на Ирак и Сирия, със същата неизбежност ще доведат до ескалация на антиамериканските, антизападните настроения в Близкия изток. И по този начин ще подхранват същия този ислямски екстремизъм, срещу когото уж са насочени. И накрая, не е необходимо да Талейран или Метерних, за да разбереш - без участието на Сирия, Иран и Русия проблемът с ислямския екстремизъм в Близкия изток не може да бъде решен.

Великият американски писател Марк Твен мъдро беше отбелязал: "Ако единственият инструмент, с който разполагате, е чукът, то насколо ще видите много пирони". Ако бомбардиращата авиация е всичко, от което днешното ръководство на САЩ е готово да се възползва за решаване на проблемите на сигурността в света, то цели за бомбите винаги ще се намерят. Само дето резултатите от такава "външна политика" по-скоро ще бъдат обратни на очакваните. Да ликвидираш няколко опорни точки на екстремистите в Ирак и в Сирия по този начин е възможно, но да се реши проблемът с екстремизма - едва ли. Има ли друг път? Струва ми се, че единственото решение е сформирание на максимално широка политическа коалиция от силите, заинтересовани от противопоставяне на екстремизма и тероризма, последователни и целенасочени многостранни усилия за изолиране на екстремистите, отделянето им от умерените направления на сунитския и шиитския ислям.

Политиката, освен другото, е и изкуство на компромиса. В този случай е важно това, че фундаменталните интереси на всички отговорни играчи - както в самия регион на Близкия изток, така и извън него - съпадат по този въпрос. А това означава, че има основа за съвместни политически действия. Администрацията на Обама дойде на

Хвърлянето на бомби за лидерите на САЩ и европейските им съюзници изглежда не толкова продължение, колкото алтернатива на външната политика и дипломацията, твърди Игор Иванов

власт, критикувайки едностранните силовы действия на своите предшественици - администрацията на Буш-младши. Тогава, преди шест години, новият екип провъзгласи акцент на многостранната дипломация и политическите решения. Не си ли струва да се върне към тези принципи? Многостранният диалог, общото търсене на политичес-

ки компромиси, отчитане на интересите на своите партньори - всичко това може да се превърне в основа не само за разрешаване на сегашната близкоизточна криза, но и за възстановяване на онова доверие между великите държави, което е толкова необходимо за решаването на други остри международни проблеми.

Какво ни носи щастие?

Държавите с нововъзникващи пазарни икономики в Азия откриха това, което развитият Запад констатира преди време - че парите и нещата, които могат да се купят с тях, носят щастие, съобщава Асошиейтед прес.

Нивата на самооценка на щастieto на бързо развиващите се икономически нации като Индонезия, Китай и Малайзия сега се доближават до тези на САЩ, Германия и Великобритания. Последните три богати нации редовно оглавяваха през

изминалите години хитпарадите на щастieto.

Новото световно проучване на изследователския институт "Пю" във Вашингтон показва тези факти.

Запитаните от 43 държави трябваше да се позиционират

Богатството играе значителна роля за постигането на щастие

на т.нар. "стълбца на живота", като най-горното стъпало съответстваше на възможно най-добрия живот, а най-долното - на възможно най-лошия.

Център "Пю" проведе същата анкета през 2002 и 2005 г. в повечето от тези страни. Това позволи на изследователите да установят наложилите се във времето тенденции.

Данните разкриха, че все пак съществуват известни вариации за щастieto, което парите могат да купят. Така например 56 на сто от малайзийските респонденти оцениха със "седмица" или повече положението си върху "стълбцата на живота". Значително повече от 36-те процента в Бангладеш, които си дадоха същата оценка в значително по-бедната страна.

Но в Германия, където брутният вътрешен продукт е значително по-голям, удовлетворени от живота се оказаха 60 на сто от запитаните. Само с 4 процента повече от значително по-скромните малайзийци.

И ако богатството наистина играе значителна роля в щастieto, други изследвания отбелязаха, че то не е единственият значим фактор.

Така например жените са по-склонни да бъдат щастливи, отколкото мъжете. Незадомениите и хората на средна

възраст като че ли по правило са по-нечастни в сравнение с тези, сключили брак, и с по-младите хора.

Азиатците, които мислят, че парите носят щастие, също са по-уверени в бъдещето си. Големи слоеве от населението в Бангладеш, Тайланд, Индонезия, Китай, Филипините и Индия очакват техният живот значително да се подобри през следващите пет години.

Изследването установи, че най-нечастни от живота си са хората в Йордания, Египет и Тунис. Те фигурират и сред най-големите песимисти относително близкото си бъдеще. Проучването отчете, че политическите и социалните неразбории също могат да изиграят своята роля в преценката за щастieto.

Испания, чиято икономика значително се сви след световната криза, показва по-ниска нива на щастие през последните години.

Основен извод от изследването е, че за последните 7 години в 8 от 14-те страни с бързо развиващи се икономики процентът на щастливите хора, оценяващи се със седмица върху "стълбцата на живота", се е удвоил.

Най-голям скок бележат Индонезия, Китай, Пакистан, Малайзия и Русия.

Д-Р ЦВЕТЕСЛАВА ГЪЛБОВА:

Политиците ни са извор на агресия

Управляващите не проумяха, че здравеопазването и образованието са темелите на националната сигурност, казва директорът на държавната психиатрична болница „Св. Иван Рилски“

Интервю на Светла
ВАСИЛЕВА

□ Д-р Гълбова, от 20 години работите в психиатрична болница. Има ли ръст на болните, според вас?

- Не. Говорим за тежката психиатрична патология - шизофрения, биполарни разстройства. Там увеличение няма, процентът е един и същ. Но и не намалява. Проблемът при нас, а и по света е, че се увеличава броят на невротите. Това са депресии, панически разстройства, тревожно депресивни състояния, всички тези заболявания, за които можем да обвиним стреса. Много хора смятат, че се е увеличил броят на психично болните, защото ги виждат по-често на улиците. Ще ги виждат още повече, което не е лошо, стига да ги виждаха в по-добър вид.

□ Има сред тях кротки, които не впечатляват.

- Да. Кротките впечатляват, ако бъркат по кофите, ако са мърляви, ако саморазговарят. Няма я грижата.

□ Те са оставени сами на себе си, така ли?

- На семействата си, докато издържат. Оставени са, смея да кажа, на произвола на съдбата. Лекуваме ги с чудесни медикаменти, всичко най-добро измислено в света го има у нас и за психично болните е безплатно. Тук е парадоксът - чудесни медикаменти, много добри лекари, колкото останали в България, и липсваща социална част от грижите за тези хора. Средностатистическият болен е млад човек, защото тези болести започват в млад възраст. Някой от родителите трябва да спре да ходи на работа, за да се занимава с него. Той почти сигурно не работи, защото няма български работодател, който да вземе на работа психично болен. Той си е изпил сутринта медикаментите под контрола на близките и целият ден му е свободен. Защо? Защото ги няма дневните центрове, каквито трябва да се създадат във всяка община. Какво може да направи той? Много неща - може да бутне жена под влака, например.

За мен големият проблем в нашата държава е, че управляващите през последните 25 г. не проумяха, че здравеопазването и образованието са два от основните темели на националната сигурност. Не да ми строят магистрала и сега да ми правят съдебна реформа. Растеж на икономиката - добре съгласна съм, но вижте, че няма хора, не останаха хора в България. Ние хубаво бягаме от миналото, ама наистина кадрите решават всичко.

□ Това е факт. Без хора това тук остава просто територия.

- И когато го няма разбирането, че образованието и здравеопазването са основите на националната сигурност, те се negliжират и финансово, и като отношение към тях, а резултатът е плачевен. И ще става още по-плачевен. Не сто нови частни болници с лъскави дограми и

апаратури да открием, какво то щем да направим, като няма хора - няма да стане.

□ От какво "полудяваме" - от бедността, от несигурността или от липсата на надежда?

- Полудяването е комплексно - детерминирано състояние. То не е от едно нещо. Ние като общество имаме много проблеми. България страда, всъщност не той, а околните страдат от твърде ниския емоционален интелект. Ние не познаваме вътрешния си свят в масовия случай. Не се стремим да го разберем. Емоционалният интелект определя точно това - възможността да познаваш емоциите си, да можеш да ги ръководиш, да даваш правилната им изява. Самата емоция като такава трудно се контролира, дали да обичам някого, или да не го обичам, например. Но изявата ѝ е въпрос на контрол, който започва с домашното възпитание. Аз много се дразня, когато се заговори за агресията в училище при децата и се започне с институциите. Но те са след родителите. След семейството. А в българското семейство много се мълчи и има много агресия.

□ Имате предвид агресията, свързана с физическо насилие?

- Не. Говоря за агресията като поведенчески модел, при който един индивид иска да наложи своя начин на мислене, своите виждания и желания върху някой друг.

Те постоянно нещо ни налагат. Един от тях по време на предизборната кампания повтаряше непрекъснато - трябва да имам 121 депутати. Защо така да трябва? Защо то така го устройва.

□ Този, същият политик, беше ни сравнил с кучета.

- Да, лошият човешки материал. Ето това също е агресия, която ние, възрастните, копираме, без да се замисляме.

□ Но ние не го изолирахме. Не излязохме на улицата. Това прави ли ви впечатление?

- Прави ми голямо впечатление. И това е свързано с нашето желание някой друг да ни оправя нещата. Ние от 2001 г. избираме все някакви месици да ни оправят. И те ни оправят...

□ Хем сме индивидуалисти, хем не сме готови да носим отговорност за гелата си.

- За отговорност и дума не може да става. Искаме някой друг да ни е виновен, някой друг да поеме отговорността, поради това не ходим и да гласуваме. Може ли при такова недоволство под 50% да отидат да гласуват?

□ Във Варна, помните ли гласуването след смъртта на Пламен, който се самоzapали?

- Да. Отидоха 25% да гласуват. Защото българите казват "аз нищо няма да оправя". А не е така. Трябва да се научим на търпение, не да чакаме търпеливо. Ние, ако чакаме нещо да се случи, то

Д-Р ЦВЕТЕСЛАВА ГЪЛБОВА е родена през 1966 г. в София. Възпитаник е на Медицинския университет (1992 г.) и на Университета за национално и световно стопанство (2006 г.). От 1994 г. работи в държавната психиатрична болница "Св. Иван Рилски", започвайки от ниво оргдинатор и преминавайки през началник на отделение за мъже с остри психози. В момента е директор на лечебното заведение. От 2003 г. работи в амбулаторна психиатрия.

Няма такъв филм. Въпреки, че съм патриот, като психиатър не мога да не отбележа онова, което не ми харесва в нашата народопсихология.

□ Ние сме много затворени. Ако кажеш, че отиваш на психолог, или, пази боже, на психиатър, вече те броят за луг.

- Като млад психиатър много ме питаха - не се ли притесняваш, че може да станеш като тях. Има едно клеймо: Тях.

□ Те и Ние.

- Свихнах да отговарям, че дори и да стана като Тях, поне ще знам от какво съм станала. Аз всекидневно се сблъскам с агресивно отношение към моите пациенти.

□ Без те да са агресивни.

- Да. Дамгата - лудите. Поредната такава проява беше от бившата министърка Десислава Атанасова, която на мое писмо с искане за пребазиране на болницата в София беше отговорила, че това може да се случи след широко допитване до населението. Десетки нови болници се откриха в София, мен никой не ме е питал за тях.

□ На пациентите ви се гледа като на обществено опасни.

- Същото наблюдавам и от колеги от други болници, в които карае наши пациенти за лечение на други заболявания: "Тоя ни го докараха от лудницата", "Абе остави го тоя лудия". Не мога да проумея откъде нахъде ще се отнасят към някого зле само защото има болест. Същевременно обществото ни реве: дайте свобода на хомосексуалистите. Ако днес вече полът е въпрос на избор, да си болен - не е. Така му се е случило на човека и го посреща едно общество, което казва - ти си много различен и те захвърля в гората. Това е тежка форма на агресия. Никой от нас не е застрахован. Много искам тия сега, дето ходят по

жълтите павета и се качиха в колите за милиони, да дойдат на едно посещение в психиатрията в Курило, да въртат ключа за три часа и да ги оставя да поседат там.

□ Те по такива места не ходят...

- Те ще стъпят много здраво на земята. Да дойдат един ден, когато казвам на родители, че синът им е болен от шизофрения и никога няма да е същият, да видят какво значи мъка.

□ Виждате ли светлина в тунела?

- Проблемът е, че нещо се прави, но на парче. Здравеопазването има тежки проблеми. Нереформирани системи гълтат страшно много пари. Аз например бих попитала, когато се постави въпросът за актуализация на бюджета на здравната каса: Уважаеми колеги, колко пари, ако получите, ще спрете да твърдите, че системата е недофинансирана. Няма такъв отговор. След като заплатата на един лекар се формира на база брой преминали пациенти, те не ще преминават, те ще преглътат. Това е факт. Никой не иска да говори за увеличаване брой хоспитализации в България, почва се с лошото здравно състояние. Не ни е добро състоянието, това е безспорно, но не е това причината. Причината е, че заплатата се формира от оборота. След като качествен оценител ще бъде количествен критерий, няма да се променят нещата. Няма воля за промяна. Откога се говори за здравна карта? Разкирият болници като бесни. Какво обслужват, как го обслужват, защо сключват договори само за скъпите пътеки. На тези въпроси никой не иска да отговори. А какво ѝ трябва на тази система - да се направи стратегия, да се подложи на широк обществен дебат, да се приеме и всяко следващо правителство да я следва. Неотклонно.

Искам тия сега, гето се качиха в колите за милиони, да гойднат в психиатрията в Курило, да въртат ключа за три часа и да ги оставят да поседят там...

СНИМКА БГНЕС

Прекалено всеотдайно се занимаваме предимно с подбудителите, а не с народните будители, които незабелязано оставят свой почерк в основното си призвание - духовното здраве и духовността на нацията

Казват, че първият народен будител бил свети Йоан Рилски като пример за себеотдаване, любов към ближния и Отечеството, а преди 105 години, през 1909 г., за първи път е отбелязана като факт идеята да се честват у нас народните будители... През 1922 г. министър Стоян Омарчевски внася официално предложение за такъв празник и на 1 ноември 1923 г. по времето на цар Борис III е честван всенародно Денят на народните будители... През 1945 г. е преустановена практиката за честване на подобен празник, а през 1992 г. отново се сещаме, че има такъв повод за поддържане духа на българщината, на духовността. И на този ден днес отдаваме почит

ЛОЗАН
ТАКЕВ

към дейците на духа, към българските просветители, книжовници, към революционери и борци за свобода и българско самосъзнание. Колко писатели, журналисти, издатели, духовници, свещи са оставили своя почерк в българската памет. Защото писмеността, словото, духовността имат съдбовна роля в развитието и оцеляването на българ-

ската нация, културата и самочувствието на народа.

Епископ Константин още през Х в. е оставил прозрението: "Голи са народите без книги, немошни да се борят без оръжие с противника на нашите души..." И ще се сетим за онези, които имат най-съществен принос да има такъв ден. Ще споменем за Климент Охридски, за Йоан Екзарх, за Черноризец Храбър, ще си припомним за цар Симеон Велики и Борис I, за Патриарх Евтимий, за Григорий Цамблак, Софроний Врачански, за Паисий Хилендарски и доктор Петър Берон, за Братя Миладинови, за Любен Каравелов, за Раковски, Ботев, Левски и дядо Вазов, за Добри Чинтулов, за плеяда чисти и сияйни светли имена

народни будители...

Всичко това ще стане на 1 ноември - веднъж в годината. А във всички останали дни, даже и на самия първи ден през ноември, няма да мине без слово за останалите, които са на космически разстояние от делото на книжовниците, просветителите, духовните водачи на нацията. У нас всяка божя сутрин, всеки божий ден, всяка божя вечер, денонощно, на живо и не на живо, пред очите и в ушите ни са депутати, политици, банкери, вложители и кредитни милионери, партийни лидери, които не стават за народни будители. Те могат само да бъдат народни подбудители. Подбуждат към омраза, противопоставяне, конфронтация, отрицание, към политически инат, недоверие и

духовна бедност... Могат ли будители да бъдат физкултурници, пожарникари, ватмани, бодигарди, бизнесмени със съмнителна репутация. Виждате какви народни представители имаше след мажоритарен вот във Великото народно събрание и сега какви случайни личности са влезли в парламента. Някои обясняват, че са там, за да се учат и да привикват към политическа и парламентарна практика... Народното събрание, където "Съединението прави силата", се оказва и основно училище за политици...

Медиите имат сериозна вина за това състояние, няма защо да го отричаме. Прекалено всеотдайно се занимават предимно с подбудителите, а не с народните будители, каквито има около нас. Които незабелязано творят, незабелязано оставят свой почерк в основното си призвание - духовното здраве и духовността на нацията...

Спомняте ли си как след кончината на Валери Петров дори фейсбук се напълни със стиховете му. И се сетихме какво сме загубили, че приживе не използвахме такъв народен будител като него рационално, а пак се занимавахме с дреботемие, с усилия да опростим още народа си. Признавам - това най-много ни се удава в последните 25 години...

И сега е валидна сентенцията, че Ден на народните будители имат само заспалите народи... Значи такъв ден ни е още повече необходим... А карикатурата с луксозна яхта е още един пример за състоянието на носителите на духовни ценности: "Васко двойкаджията кани класа на юбилейна сбирка на собствената си яхта..." До такива сентенции, афоризми, вицове и карикатури води липсата на истинско отношение към народните будители вече четвърт век... Писатели са нощна охрана на бизнесмени, артисти карат такситата, хората на духа са издухани отвсякъде - не са в политиката, не са в парламента, в общините, в министерствата... Разчитат на подаяния от богати и пребогати подбудители, от щатни служители на българския преход...

Има нужда от Първи ноември. За всички, които всеки ден ни поучават, обясняват и занимават със своите проблеми. А в останалите дни дано намерят своето достойно място истинските народни будители у нас...

За любовницата на Вазов и вечерята го компютъра

ВЕЛИАННА
ХРИСТОВА

Да се изправиш пред студентите и да им разправяш, че трябва да са смели, но необразовани, за да са успешни бизнесмени и да станат лидери в институциите - това го може само нашият президент. "Всички бизнесмени са успешни, но неграмотни." Това вижда човекчето в държавата, която божем е оглавил, това чистосърдечно веща. Другият, който го сложи на държавния трон, и той от душа си казва: "Вие сте прости и аз съм прост, затова се разбираме". Прави са си. Имаше преди десет века един Константин във Ве-

лики Преслав, който написа: "Голи са без книги народите", ама кой го е чел. И други българци преди век и половина, дето после загинаха за народа си, повтаряха, че без просвещение свободата е слободия и агресивният глупак (разбирай смелият) е най-опасното нещо на света. Впрочем това мнозина го казват през вековете от Езоп насам, не са го измислили те, нито пък аз.

Споменатите знаменити президентски напътствия обаче не са нещо ново под българското слънце. Имаше преди време един доцент в стола на дядо Вазов - Веселин Методиев, който в първия си 24 май като просветен министър поръча на децата не да учат, а... да играят повече. Едни друг президент - Петър Стоянов, в Деня на буквите обяви, че имало идея да сменим кирилицата с латиница, за да се разбираме по-добре с Европа, ама първо трябвава сериозно да се обсъди. Малко след това

кирилицата - с усилията на едни други несмели, но образовани българи - бе обявена за азбука на обединена Европа...

Та, всякакви хора минават-заминават през властта, ние ту се смеем, ту се възмущаваме, но не се и сещаме, че техните изяви оставят отпечатък върху менталитета и мисленето на народа, дето все му търсим народопсихологията и все не я намираме. Особено на младия. Той ден след ден вижда как календиките се размножават все по-нависоко и все по-успешно, чалгата и простотията шестват бодро навсякъде, интелигентът смачкан си брои стотинките, а смелите необразовани го презират от висотата на своята издута банкова сметка. Пък ти иди разправяй за будители и национална гордост.

Някога на тази територия имаше "държава на духа". Имаше неграмотност. Бяха я изкоренили. Дори циганите ходеха на училище, знаеха да четат и да пишат, работеха

и си плащаха тока, макар че нямаше неправилно-верни организации "за социално включване". Сега неграмотните са десетки хиляди, обаче "образованието е по-ненужно от смелостта". Затова тези, които се образоват - истински, не псевдо, понеже са ненужни тук и не стават "лидери в институциите", се излизват от държавата без шум, с хиляди всяка година...

Не знам дали някой си дава сметка колко далеч са днешните деца и тийнейджъри от всякакви будители, видни българи, национални гордости и прочее ненужни в практическия живот неща, които те просто изхвърлят от съзнанието си с едно кликане на "delete". Малко са инициативите като "Похода по стъпките на Таньо войвода" например, или ученическото състезание "Народните будители и Аз", които са така измислени, че събуждат интерес у децата и те наистина се паят по възрожденските ценности. Но помнете ли как-

во медиите извадиха масово като акцент от последното състезание? Никой не спомена десетките въпроси за житието и делото на великите българи, но всички написаха, че някой попитал за... любовницата на Вазов. Дали след това много деца ще отидат да поднесат цветя на гробния камък на Вазов? Впрочем повечето не са и чували, че го има. И в тази медийна и обществена атмосфера на псевдопросвета и псевдокултура дали някой днес ще се впечатли, когато му разкажат, че прекрасните стихове "Настане вечер, месец изгрее..." са изписани със златни букви върху една от колоните в залата на поезията в Сорбоната? Хеле пък някой да изпита гордост, че "и ний сме дали..."

Ние натрапваме на децата си Ден на будителите, който те не чувстват, от който не се интересуват и който всъщност отбелязваме я от снобизъм, я за своя утеха ние, възрастните.

Най-вече - "група хуманисти и общественици" с някак и друга научна конференция. В това време децата ни си купуват маски на вампири за нощта на Хелюин, или в най-добрия случай чатат като зомбиранци в интернет. А ние им поднасяме вечерята до компютъра...

Самосъзнание на достойна нация няма как да се изгради в общество, което не преживява, а имитира българщина. Чито управници повтарят "така каза Брюксел, това иска Брюксел" като мантира. А какво казваме и искаме ние, няма особено значение. Защото "смел е по-добре от образован".

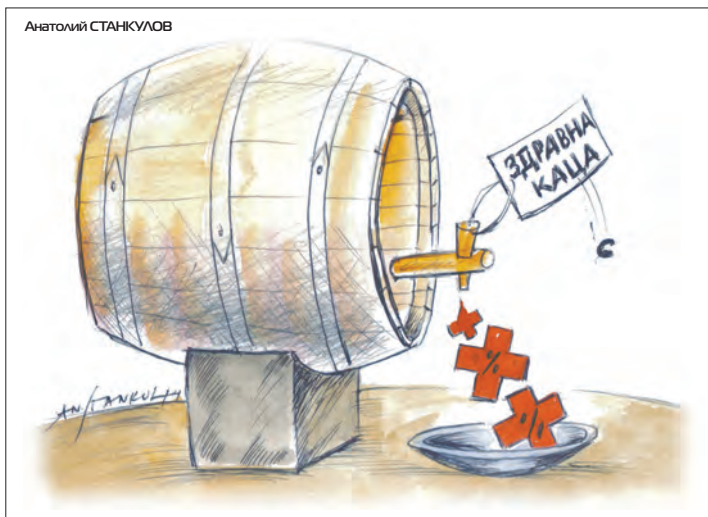
И последно. Новоизпечената и вече независима от всякакви Бареци депутатка Баракова, която втрещи мало и голямо с неподправената си "богата обща култура", смята в парламента да се насочи към просветната тематика и имала иска да оглави образователната комисия.

Боже, пази България! Сами не можем я опази.

ДУМА

ЕВА
КОСТОВА

Още преди да дойде ново правителство, на родна почва зачестиха мерациите това да расте, онова да расте - все промени със знака на растежа. Той, растежът, не е лошо нещо, стига да бъде подплатен със съответното съдържание. След пенсионните растежи дойде ред на вноската за здраве - Българският лекарски съюз предлага от сегашните 8 процента тя да порасне догодина с 1 на

Каца без дъно

сто и плавно до към 12 на сто до няколко години. Това бил оптимистичен вариант, за да се радваме на добро здравеопазване на европейско равнище.

Звучи познато, нали? Но и в случая идеята ще срещне и съмнителници, и опоненти. Страхуваме се, че вторите ще бъдат повече. Защото досегашният български опит показва, че колкото и пари да се наливат в каца без

дъно, тя остава празна. И накрая излиза, че един Дянков идва и слага ръка на милиони народни пари, а тези пари отиват в други пера на хазната за нечие прехласване по широките магистрали, както стана по времето на ГЕРБ. А колкото до растежа, на българския пациент вече свят му се завива. И той все не успява да порасне толкова, че да види горния край на ямата...

Нека не бъдем разбрани погрешно - ако по-високата вноска подобри наистина нашето здравеопазване - чудесно. "За" сме. "За" ще са и останалите в битката за здраве хора. В другия случай ще останат излъгани и съмнителниците на идеята. А лъжи без край могат да си позволят само врачките. Сериозната медицина - не. И щом медиците предлагат промяна за по-

добро, нека застанат зад нея с лична отговорност и висок професионализъм. Наред с държавата и заплащаните от нея здравни вноски за деветте категории, които осигурява. Когато се срещнат интересите и на трите страни - лекарите, държавата и пациентите, ще знаем и защо трябва да внасяме повече за здраве. Стига и доходите ни да носят знака на растежа...

Евроатлантически терзания

АЛЕКСАНДЪР
СИМОВ

Всяка сутрин ставам и правя пет поклона пред портрета на Жан-Клод Юнкер и съчинявам химн във възхвала на ЕК и нейния неизотрим бюрократизъм. Вместо гимнастика - чета статия на български интелектуалец за евроатлантическите ценности и мислено, но достатъчно горещо, подкрепям борба-

та на украинските бандеровци за еврофондове. Закуската ми се състои от въздишки кога най-сетне американците ще пратят ядрени ракети на българска територия, за да ни отърват един път завинаги от мракобесното русофилство, кървавия ботуш на диктатора Путин и репресията на руската водка, която и десните интелигенти продаждатски пилят.

Заради това вчера бях изумен, потресен и разтърсен от изявлението на Росен Плевнелиев, който поръча на следващото правителство да строи "Южен поток". Същото ми се сви проатлантически, а душата ми изстена като дребав, чул руския химн. Къде отидоха нашите

ценности? Е, знаем, че евтини руски газ покрива хората, защото им позволява да се топят на ниски цени и така разваля отговорността им пред пазара. Нима президентът също мина в отбора на Путин и иска народът да стене под ботуша на порочната руска топлина? Кой е позволил на България да защитава собствени икономически интереси? Питали ли сме нашите биг-бродъри от Брюксел? Американската посланичка санкционира ли е това изявление? Радан Кънев не се ли намръщи укорително, като го чу? Иво Инджев не замисля ли публично самоубийство?

Отдавам геостратегиче-

ското предателство на присъствието до Плевнелиев на австрийския президент Хайнц Фишер. Австрия - държава, по-малка от България, е сред най-големите радетели на газопровода. Така е, защото и австрийците са забравили изконните евроатлантически ценности, които предписват да стоиш на студено, но да си горд и гладен.

Усещам как пропадаме в евроатлантическата класация и сърцето ми се къса като на реформатор след реч на Борисов за връщане на мандата. Пусто, човек не може и да помечтае за рускиня - току-виж пожелае санкциите да паднат и влезе в разкол със себе си.

Датата

1

СЪБОТА 1 НОЕМВРИ 2014

ДЕН НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ. За първи път е честван в Пловдив през 1909 г. От 1921 до 1945 г. е общонационален празник. След дълго прекъсване честването е възобновено през 1992 г., когато 1 ноември официално е обявен за Ден на народните будители и не присъствен за всички учебни заведения в страната. От 1991 г. Съюзът на учените в България отбелязва Деня на народните будители и като свой празник. Този ден с решение на Съюза на българските журналисти е и Ден на българската журналистика. По традиция се връчват наградите на съюза.

ПРАЗНИК НА КОТЕЛ. Отбелязва се в Деня на народните будители с решение на ОбС от ноември 1993 г. Днес празнуват и жителите на Тетевен. На тази дата през 1877 г. градът е освободен от турско робство.

1864 - СЪЗДАДЕН Е КОНЕЗАВОДЪТ „КАБИЮК“ В ШУМЕН. По време на Руско-турската освободителна война (1877-1878) всички коне от конезавода, дело на русенския валия Митхат паша, биват извозени от отстъпващата турска армия в Анадола. Същинското възстановяване на дейността на стопанството датира от есента на 1894 г. под името "Държавен конезавод, склад за жребци и ремонтно конско депо "Кабюк". През 2004 г., с приемането на Закона за животновъдството, стопанството е преименувано в "Държавно предприятие Кабюк".

1897 - РАЖДА СЕ КАРЛО ЛУКАНОВ, ПОЛИТИК И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1982 Г.).

Баща на Андрей Луканов. Участва в Първата световна война. Заема ръководни постове в състава на Интернационалните бригади, подкрепящи републиканското правителство по време на Гражданската война в Испания (1936-1939). Работи в Коминтерна в Москва, а след завръщането си в България става директор на Българското радио. Заема различни държавни длъжности, сред които зам.-председател на МС и министър на външните работи. Посланик на България в СССР, Монголия, Финландия, Швейцария.

1900 - ПУСНАТА Е ПЪРВАТА ВЕЦ У НАС.

"Панчарево" е и първата водноелектрическа централа на Балканския полуостров, с изграждането на която се поставя началото на общественото електрооснабдяване в България. Захранва 600 лампи, осветяващи София, електрически трамвай и произвежда двигателна сила за индустриалните предприятия в столицата. София става една от първите електрифицирани европейски столици. На същата дата, 74 години по-късно, е открита водноелектрическата каскада "Белмекен-Сестримо".

1944 - СЪЗДАДЕНА Е БЪЛГАРСКАТА ХОРОВА КАПЕЛА "СВЕТОСЛАВ ОБРЕТЕНОВ". Основана е като Държавен хор при Радио "София" от композитора Светослав Обретенов, първ ръководител и главен диригент. През 1954 г. Държавният радиохор е преименуван на Българска хоровая капела. След смъртта на Светослав Обретенов (16 май 1955 г.) с указ от 8 октомври 1955 г. Българската хоровая капела носи неговото име.

2006 - УМИРА СТОЙЧО МАЗГАЛОВ, АКТЬОР (Р. 1930 Г.). Играе в театър в Перник (1954-1955), в театър "Трудов фронт" (1955-1964), в театър "Народна сцена" (1964-1966). Един от основателите на Театър "Създа и смях" и негов директор и художествен ръководител от 1969 до 1983 г. През 1985 г. играе в Народния театър. Член е на Съюза на българските филмови дейци. Носител на орден "Кирил и Методий" - II степен. Играе в 47 филма, сред които "Песен за човека", "Цар и генерал", "Осмият", "Тримата от запаса", "Тайфуни с нежни имена", "Войната на таралежите", "Хан Аспарух" и др.

Чуждопоклонничество

МАРИЯ
НИНОВА

В последната седмица социалните мрежи и медиите истеряха от празника Хелоуин. Тикви, театрални гримове в черно и бяло, вещици, вампири и всякакви приказни герои са на дневен ред. В навечерието на един от най-

българските празници - Деня на народните будители, подготовката за Хелоуин замести историята и признателността, която трябва да изпитва всеки българин днес.

Посланията, които носи този празник, са чужди за нашата култура. Проблемът не е в забавната му част, а в преекспонирането му. Защото истерията от него ни отдалечава от истинските ни корени. Младото поколение чака с нетърпение да сложи маските и да излезе на улицата, като забравя кое е истинското, към което трябва да се стреми, а именно национален дух, образова-

ние и книжовност. Колкото повече се отдалечаваме от делото на нашите просветители, толкова по-бързо ще заменим ценностите си с чужди разбирания. Лошото е, че голяма част от тези, които снощи излязоха да празнуват, днес дори няма да осъзнаят истинското послание, което ни носи тази дата.

Именно днес са нужни хора, които да събудят българския народ, да дават сила на младото поколение и да му припомнят, че животът е ценен, когато е вдъхновен от идеология. Нужни са ни водачи, които да ни тласкат единствено и само към българ-

ското. Именно днес се нуждаем повече отскога да бъдем българци. Именно днес се нуждаем от нашата история. Друга история не ни е нужна. Нужно е да знаем, пазим и предаваме своята, за да може в бъдеще да се съхраним като народ с традиции, култура и религия.

Стига чуждопоклонничество, стига сме се кланяли на народи, които не знаят за нашето съществуване. Прекрасно сме уникални, прекрасни празници за гордост имаме, за да се поддаваме на опити за бягство от истинските факти, които за жалост с годините стават все по-сполучливи.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
1 НОЕМВРИ 2014

ДУМА

БУДИТЕЛИ

ЖИВАТА ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКАТА

ПОЛИГРАФИЯ

Мариана КОРЧАКОВА

Димитър Стоев Тонев, или дядо Митко, както го наричат едни, а други - Стария Митак, е роден на 1 ноември 1923 г. в с. Доганово, Софийска област. Животът му е изпълнен с какви ли не преживявания. Усетил е горчивия вкус на бедните години и войната, но също и сладостта от успехите и признанието. Той е живата история на българската полиграфия. Посветил е почти петдесет години на тази професия.

Пътят му на полиграфист започва през далечната 1937 г., когато още ненавършил 14 години, пристига в София и постъпва като чирак в печатница "Бембаса", а година по-късно вече работи в печатница "Преса". През 1944-та взема участие във Втората световна война, а след това отново се връща към полиграфията, става словослагател на в. "Отечествен фронт". От 1952 г. е във в. "Работническо дело" и в продължение на тридесет години е негов главен метранпаж. Това интервю с него направих няколко години

Главният метранпаж на в. „Работническо дело“ Димитър Тонев посвети 50 достойни години на професията и ако беше жив, днес щеше да празнува военен празник

преди да си отиде. Жизнерадостен, разговорлив, той сякаш не се плашеше от превратностите на времето, запазил беше хубави спомени за патилата и прекеждията в живота и обичаше с усмивка да разказва и за тях, и за работата си. И тъй като е роден точно в Деня на будителите и цял живот е помагал писаното слово да стига до хората чрез вестниците, ако днес беше жив, щеше да празнува двоен празник. Светла му памет!

Старата гвардия предава знания и опит на младите

□ Какъв беше животът ти на село, преди да дойдеш в София?

- Какво да ти разказвам - немотия. Баща ми Стойчо беше строг, но много трудолюбив и добър човек, майка ми Стойка се грижеше за мен и брат ми с голяма любов и всеотдайност, но беше трудно и бедно време. Когато навърших десет години, започнах да ходя през лятото при баба ми Евда в съседното село Лесново - там пасях конете. Нивите ни не бяха много плодородни, храната не стигаше.

□ Разкажи за началото на професионалния си път.

- След като завърших трети клас по старому, беднотията на

село ме накара да отида в града, където започнах работа в печатница "Бембаса". Още нямаш 14 години. Там върших предимно хамалска и домакинска работа. След няколко месеца се преместих в печатница "Преса" на ул. "11 август", която беше собственост на Данаил Крапчев. В нея се печатеше прочутият вестник "Зора" на Крапчев, също в. "Щурец" на Райко Алексиев, в. "Труд" и в. "Родина".

□ Работил си с Данаил Крапчев, една от най-ярките личности в българската журналистика. Какви са впечатленията ти от него?

- Аз бях обикновен чирак, почти дете, и малко съм общувал с него. Това, което си спомням, е, че се държеше добре с печатарите, стимулираше ги ма-

териално, важно беше за него работниците му да са добре обучени.

□ В какво се състоеше работата ти?

- Работех в наборния цех. Започнах да изучавам касата, това е мястото, където стоят буквите. Постепенно се научих да ги набирам, вадех коректури и така стъпка по стъпка напредвах в занаята.

□ Участвал си във Втората световна война. Какво е усещането да воюваш на фронта?

- През 1943 г. постъпих в казармата, в 4-ти конен полк в Ямбол. Девети септември ме заварих в с. Козарево, където бях войник. Две седмици по-късно тръгнахме за фронта. Участвах в боевете при Белолин, Куршумлийски бани, Остро Купле и Върбица. Условията бяха страшни: нямаше храна, конете ядяха корите на дърветата, спяхме в снега, но въпреки всичко стигнахме Косовска Митровица, как-

вато беше цепта.

□ Как се оцелява в такава обстановка?

- Ами как - младост, издръжливост, както са казали хората. Не съм изпитвал страх, и аз не знам как става, но е така... Влизаш в битката и не мислиш... На няколко пъти щях да стана жертва... Имал съм късмет, това е. Но колко хора си отидоха...

□ Какво се случи след войната? Как те посрещнаха от фронта?

- Беше гордост да си фронтовик, всички се отнасяха с огромно уважение. Върнах се на работа в печатницата. Вече излизаха в. "Отечествен фронт" и в. "Работническо дело". Те се печатаха там до построяването на Полиграфическия комбинат "Димитър Благоев". Веднага след откриването му се преместих в него на работа.

□ Разкажи повече за твоята пътека в полиграфията.

- В началото бях словослагател на в. "Работническо дело", после ме избраха за началник на бригадата, а по-късно - за главен метранпаж. Пенсioniрах се през 1983 г., но работих до 1987-а, при това все нощни сменни. Получих орден "Георги Димитров", бях удостоен и със званието "Заслужил полиграфист".

□ С кои известни журнали-

сти от редакцията на "Работническо дело" си работил?

- Хората са много, ще изброя само някои: Коста Андреев и Диньо Късове, които бяха зам. главни редактори; Ненчо Хранов, зам. главен редактор и завеждащ външния отдел; Вълко Грозев, завеждащ отдел "Селскостопански"; Милан Ангелов, Владко Захариев, Марко Семов, зам. главен редактор, Константин Буяклиев, Мишо Бенлиев, Кольо Колев, зам. главен редактор, Радослав Радев, главен редактор, Георги Тодорчев, зам. главен, Илия Славчев, шеф на отдел и специален кореспондент, Иван Донеv, зам. главен, и още много други.

□ Като главен метранпаж си имал около теб цял отбор колеги. Трудно ли се ръководи голям екип?

- Винаги съм защитавал интересите на работниците. Много се грижех за тях. Успях да се преборя за това печатарите, които работят нощем, да получат 7-и разряд. Щом се появеше повод, организирахме си тържества, на които присъстваше целият колектив. Вестник "Работническо дело" разполагаше с почивна база в Китен. Съдействах на всеки, който имаше желание да почива на морето. Наистина бяхме единни - един екип. Разбирахме се, работехме в отлична атмосфера, бяхме приятели. Това ни сплотяваше и смятам, че добре си вършехме работата.

Добрата дума железни врати отваря - това беше житейската философия на дядо Митко. Такъв бе и той, благ, енергичен, общителен, винаги готов за поредната "лакарция". И макар че се е трудил и е получил признание за труда си в по-различно време, неговите постижения са достойни за дълбок уважение. Защото любовта към професията, всеотдайността, с която и се посвещава, обичта и приятелската подкрепа, с които поглежда към хората, всички тези качества са непреходни - нали те осмислят съществувателно ни!

В цеха на Полиграфическия комбинат "Димитър Благоев"

ЕЛИЗАВЕТ ДУАРТЕ:

Умните хора имат силно оръжие и това е собственият им интелект

Удоволствието от упражняването на правото е във всекидневната работа, в помощта, която оказваш на хората, в съдебните битки, казва младата юрисконсултка

Интервю на
Александър СИМОВ

□ Юридическата наука има социален ореол около нея. Но какво е всъщност да си млад адвокат в България - много ли е трудно?

- Не мога да отговоря на така зададения въпрос, тъй като все още не съм адвокат по професия. Но мога да споделя какво е да си млад юрист в България. Ако пренебрегнем митовите за "величието и финансовите постижения" на тази професия, това е работа като всяка друга и не съвсем, защото изисква страшно много труд и внимание в детайлите, широта на съзнанието и не на последно място - фантазия. Мисленето на юриста е леко "изкривено", както често казват познати. Ние говорим на друг, непонятен за обикновените хора "неюриски" език. Юристът се изгражда чрез специализиране, неспиращо самообразование и самосъусъвършенстване, или с две думи: четене и писане. Това, което ни се повтаряше от първи курс в университета, е, че трябва да четем законите и да следим "буквата на закона", и това е основата на нашата професия. Ние трябва да знаем какво е имал предвид законодателят в текста на даден закон. Как, кога, защо се прилага конкретният текст. И тук се проявява трудността в работата ни. Има нещо объркано в съзнанието на българския гражданин и то е свързано с незнанието на неговите права, но и на неговите задължения, като тук говорим за елементарни познания. Впрочем това е проблем май и на българския законодател. Дори за юристите гарантирам, че е много трудно да се ориентираш в правния лабиринт, създаден от нашия съвременен законоворец.

□ Каква е мотивацията на един човек да се залови с такава дейност?

- Само една - призвание. Някои колеги следват пътя, предначертан от техни родители. Други искат да "пробват" какво е да си юрист и после бързо се преориентират, виждайки усилията и средствата, които се влагат в специализирането на юриста. Трети навлизат в напълно непозната територия и се стремят да се ориентират какво точно е "юридическата дейност". При всички случаи като начинаещ юрист трябва да си подготвен за много труд, който първоначално не се възнагражда, както ни се иска.

От друга страна, правото като теория и практика е толкова всеобхватно, че често се появява изкусителното желание да се откаже, осъзнавайки колко много има да се постига и колко несигурна е печалбата от този труд. Но идва онзи момент, в който помагаш на обикновен човек с някакъв "дребен" от юридическа гледна точка проблем, но за него това е близо до чудо.

□ Според мнението на един социолог (Чавдар Найденов), докато у нас има неравенство, винаги ще

имаме правосъдие, което ще е класово. Знам, че това звучи като сложна и много идеологическа постановка, и все пак - има ли справедливост в България, какво е вашето усещане?

- Ще опиша моята представа за нашето правосъдие, която може да се приеме като едностранчива и ограничена поради липсата на до-

ЕЛИЗАВЕТ ДУАРТЕ е родена в град Враца. Завършила е Природо-математическа гимназия "Акад. Иван Ценов" - Враца, с профил "Математика, информатика и физика", и Софийския университет "Св. Климент Охридски", специалност "Право и правораздаване". В момента работи като юрисконсулт.

стъпчно задълбочен опит и познания, но все пак имам известно наблюдение над нещата. Да, истина е, че в правните взаимоотношения, ако имаш да решава сложен проблем, ти трябва добър юрист и това струва пари. Но е редно да приемем, че наистина стойностните неща струват нещо и не се дотират от държавата, за съжаление. Това е. Чудно ми е как част от българите, които могат да си позволяват юридически услуги, са готови да дадат пари за кола, за почивка, за дрехи от мола, но ако трябва да се допитат до адвокат за прехвърляне на недвижимите си имоти или за сключване на договор за кредит (масов проблем), тяхната "пестеливост" е яростна и всички стават "експерти" по собствените си казуси. Сходно е и отношението им и към лекарите впрочем.

Ще се опитам да онагледя българското правосъдие, така че дори дете да го разбере. Представете си, че класическият граждански процес има две страни и те се състезават, за да докажат тезите си. Да сте чували за състезател, който е спечелил турнир, като чака на стартовата линия? Друг е въпросът, че законът очертава маршрута на "бягане", а нашият законодател често замаскира линиите или въобще ги трие. Е, как да знам какъде имам право да бягам? Нашето правно развитие прилича на някакво хаотично препускане с променяща се цел и неясна посока.

□ Когато човек се сблъсква с несправедливост, естествена му реакция е да се разбунтува - как се бунтува един млад юрист?

- С работата си, защото това е единственият легален начин да имаме видима промяна в обществото и тя да има своето действие и за в бъдеще. Все пак има моменти на крайно разочарование от системата, желание просто да метнеш едно паве по некадърника, сътворил недействащ текст, който ще скапне живота на доста хора. Това изказване не е юридически издържано, но е житейски вярно. А мятането на павета е наказуемо и моята работа доста ще се затрудни, ако трябва да давам обяснения пред полицията защо се бунтувам хулигански. Пък и на никого няма наистина да помогна така. Затова обаче

аз смятам, че умните хора имат силно оръжие и това е собственият им интелект и воля. Трудно е да се опитваш да пробиеш в настоящата обстановка, но няма хубавите неща се постигат лесно? Смятам, че промяната в българското общество трябва да стане отдолу нагоре, а не обратното. Ние, гражданите, трябва да осъзнаем, че нещата зависят от нас, от нашето поведение във всеки един аспект на живота ни. Тази държава съществува заради нас, държавният апарат работи за нас, а не обратното. И трябва да се постареем всички да подпомагаме и контролираме тази дейност, защото пак само ние губим. Всяка несправедливост трябва да бъде посочена и променена, абсолютно всяка.

□ Холивуд представя професията на адвоката като бляскава битка в повечето случаи на доброто над злото. Това утопичен сюжет ли е в българската действителност?

- В България "бляскавост" е много почитано, но винаги осъзнато като стойност. Професията ни е много различна, но надали е така лъскава, като по филмите. Холивуд представя извънредните часове работа обикновено за няколко секунди, костюмите са хубави, залите - излъскани, и делата траят по 30 минути максимум. Е, мога да гарантирам, че не става дума за секунди. В България не е толкова красиво, но удоволствието от професията се крие във всекидневната работа, в помощта, която оказваш на хората, в съдебните битки, в които се бориш да защитиш правата на клиента си. Нашата работа е свързана пряко с човешки съдби. Често практиката в България сблъсква юристите с такива случаи, за каквито сценаристите на която и да е холивудска продукция могат само да мечтаят.

□ България мина през много социални и политически колизии в последната година и половина. Сега, като се обърнете назад, какво виждате - има ли промяна в Бълга-

рия? Усещате ли я?

- Като млад човек осъзнавам, че нещо ври и кипи в държавата, и подозирам, че това "нещо" не е никак добро. Спомням си споделеното от моето семейство и близки от преди около 8 години и виждам какво се случва сега. Равносметката е, че средностатистическият българин с добро образование трудно успява да се справи финансово, а това страшно много демотивира. Бумът на кредити от 2006 г. и надеждата за бързо развитие сега се връща като лавина и се стоварва със страшна сила върху България. Имам неприятното чувство, че всеки е обвързан с непосилни месечни плащания и всички сме нередовни длъжници малко или много. Дори не зная как оцеляват хората, които живеят със средства под прага на бедност. Има една група от лица, обвързани с държавната власт, които за мен са престъпна шайка, и които са виновници за този крах на държавата. Но тази престъпна шайка дълго време се занимаваше с приемането на закони, които реално легализираха всяко тяхно престъпно поведение. Като обърна поглед назад в историята, осмислям, че това е нещо типично за българския политически живот. Нищо ново под слънцето, уж. Новото е безочийето и арогантността, липсата на каквато и да е морална съпричастност, състрадание, съвест, възпитание, страх от разправа, ако искаме, което прозира в думите на "нашите избраници", които ни заявяват, че не носят вина, няма да носят отговорност за действията си, защото "някой друг е виновен". Елементарно и безотговорно поведение, за което в една обикновена фирма уволняват без обяснения, а ние тук мълчим и кимаме, защото няма кой друг да ни управлява, защото законът не действа за тези хора и прочее... Глупости!

□ Занимавайки се с хора, които обикновено имат проблеми, какъв е вашият извод - съществува ли някакъв оптимизъм в душата на хората?

- Оптимизъм винаги има, дори и да е на дребно и доста прикрит. Надеждата сякаш е последното нещо, което обикновеният човек брани и крие, защото тя му е най-скъпото, а нея все още не можем да я заповираме по силата на закона. Нека поне тя да е недосегаема. З това и дори в моментите на безизходица с клиент е редно да се опитаме да посочим, че всеки проблем има някакво решение, макар и не толкова хубаво, колкото му се иска, но все пак го има. Практиката ме е срещала с много тъжни съдби, но дори и тези хора намират сили да се усмихнат, дори и през зъби.

□ Напоследък много се говори за съдебна реформа. Според един анализатор обаче това е толкова обща фраза, че е все едно човек да каже, че подкрепя колонизирането на Марс - хубаво е като идея, но е трудно да се разбере как ще се осъществи. Нуждае ли се България от такава реформа?

- Много се говори, но нищо не се казва. Това, което чувам като медийни изявления, е лишено от смисъл. Наскоро проследих прозападните партии на Украйна и тяхната политическа програма. Здравеопазване, борба с корупцията, реформа в съдебната власт. Не мога да осъзная как ние, като европейска държава, все още тъпчем на едно място с подобни цели в нашата политика и наистина ли сме на едно място на развитие с Украйна, която се намира в гражданска война реално.

Нашата съдебна власт не е по-лоша от всяка друга съдебна власт на всяка друга европейска държава. В нея работят и много стойностни хора, и такива, които категорично не следва да са в нея. Тези проблеми ги има у нас, но ги има и в други държави. Просто там се ползват други термини и похватят за покровителстване на определени фирми, кръгове, лица. Няма система, която да не дава грешки. Може би проблемът не е в цялостната организация на съдебната система, а в нейните служители и подзвонители. Винаги има смисъл от по-строг контрол, но за мен има смисъл и от повече квалифицирани служители, които да могат да отговорят на нуждите на сегашната натовареност с дела. Понормална битова база за работа, кабинети, зали. Това не струва толкова много на държавата, ако парите наистина отидат по предназначение, повярвайте ми. Ще струва доста за големите нередовни данъкоплатци, или за компаниите, на които се налагаат глоби за неизпълнение на нашето законодателство. Излишни са някакви кардинални структурни промени, и то точно в този момент, който ще доведат до нови сътресения в това толкова важно звено от управлението. Освен ако някой умислено не иска подобна нестабилност и не се стреми към "смяна на декорите" за пред ЕС, за да прикрие правонарушения от голям мащаб.

Диабет и бъбреци

Рискът за увреждане на чистачите на организма при захарна болест е след 10-ата година

Още преди откриването на инсулина от Фредерик Бантинг през 1922 г. френският лекар Пьер Райер описва през 1840 г. бъбречните увреждания като последица на захарния диабет. Една трета от хората със захарна болест развиват хронично бъбречно увреждане. Диабетичите в България надхвърлят 500 хиляди души. В определен момент всеки може да достигне до бъбречно увреждане. Рискът нараства след 10-ата година от появата на диабета. Често обаче заболяването се хваща едва когато е напреднало. Според някои medici всъщност увреждания в бъбреците могат да се намерят още след 2-ата година от началото на диабета, но все още нямат клиничен израз. Тези промени се намират само при хистологично изследване, след

бъбречна биопсия. Най-ранен клиничен белег е появата на албумин в урината или микроалбуминурия. Това обикновено се случва до 10-12-ата година от болестта, като може да се каже, че това е най-леката увреда от страна на бъбреците. В 75% от пациентите с диабет тип 1 и в около 60% от тези с тип 2 микроалбуминурията е предвестник на диабетна нефропатия.

Бъбреците са чистачите на организма: те обират отпадните фракции от обмяната на веществата и освобождават тялото от тях, изхвърляйки ги чрез урината. Ако този процес по някаква причина се наруши, в кръвта и тъканите започват да се натрупват токсини и се създават животозастрашаващи ситуации.

Когато кръвната захар има

високи стойности, бъбреците трябва да я пречистват много по-енергично, за да съхранят нормалното равновесие на показателите. Това е така, защото тялото интуитивно се мъчи да се освободи от захарта чрез урината. Преработването на по-големи от обичайните обеми означава работа на високи обороти; това претоварва бъбреците и постепенно започва тяхното увреждане. Клинични белези за бъбречни увреждания при диабет са отоци по краката, труден контрол на кръвното налягане, чести бъбречни инфекции.

Ендокринолозите имат правила за добра медицинска практика и когато при един диабетик се появи белтък в урината или креатининът му стиг-

не 60, задължително се започва консултация и с нефролог (бъбречен специалист). Следи се и съотношението на белтък и креатинин в урината. Това ще отложи диализата с годи-

ни. Ако се стигне дотам, най-доброто лечение е трансплантацията. Любопитното при диабетичите е, че по-подходящо е присаждането на бъбрек от трупен донор.

След плодове не мийте зъбите си

Ако сте хапнали плодове - портокали, мандарини, ябълки, по-добре изчакайте половин час. След

миенето можете да хапнете млечен продукт - подобрява реминерализацията, препоръчва зъболекарят д-р Роланд Франкенбергер. Той предупреждава за риска от увреждане на зъбите при консумация на газирани безалкохолни, особено, ако се пият на малки глътки, зъбите са изложени на киселина продължително време.

Според специалисти не е необходимо да се мият зъбите след всяко хранене - "Това, което наистина пази зъбите, е миенето им два пъти дневно. Вечер се мият стара-

телно и по възможност се ползва конец за зъби. Сутринта се мият за здраве и за да получат те една здравословна порция флуорид", казва той.

На въпрос дали може дъвката да неутрализира киселината след хранене, д-р Франкенбергер отговаря, че предимството на дъвката без захар е, че стимулират отделянето на слюнка, а тя е най-добрият защитник на зъбите, изплаква ги и неутрализира киселините и постоянно реминерализира зъбите, достига им калций и фосфат.

Козметиката се оказва непознатирана причина за гуабет

Козметичните продукти могат да се окажат неподозирани причинители на диабет при жените. Химикалите в овлажняващите кремове, лаковете за нокти, сапуните, спрейовете за коса и парфюмите повишават риска от диабет с до 70%.

Най-опасните химикали са фталатите, които вече са забранени в производството на играчки и бебешки продукти в Европа и САЩ. Все още обаче използването им е позволено при козметичните продукти.

Жените, които имат най-високо ниво на фталати в тялото си, са с два пъти по-голям риск от развитие на диабет, твърдят изследователите от болницата "Бригам", които са установили пряка зависимост между количеството фталати в организма и опасността от диабет. При жените, в чиято урина било установено по-високо от средното ниво на фталати, рискът от диабет се повишил с 60 до 70% в зависимост от вида открити фталати.

За първи път у нас извадиха безкръвно 5 см тумор под ключицата на 3-годишно дете

Екипът на отделението по Гръдна хирургия в болница Токуда, ръководен от д-р Цветан Минчев, за пръв път у нас отстрина безкръвно неврино под ключицата на 3-годишно дете. За пръв път подобно образувание се отстранява напълно безкръвно, без да се засегне нервната тъкан. Достъпът до тумора е изключително сложен, тъй като се намира под ключицата в богато кръвоснабдената зона на гръдния кош. Предизвикателството за хирурзите да достигнат до мястото, да изрежат и отстранят об-

разуването през отвор от 5 мм завърши успешно за детето. Неврините му тъкани са напълно запазени, което предотвратява проблеми с периферната нервна система.

Невриномът е доброкачествен тумор, който се образува от клетките на нервните влакна, които започват да се делят бързо и само за година размерът на образуването достига 5 сантиметра", казва д-р Минчев. Той уточнява, че в повечето случаи произходът на тези образувания остава неизяснен.

НАРОДНА МЕДИЦИНА

Множеството ползи на джинджифила

Джинджифилът (*Zingiber officinale*) е познат още преди 7000 години в Южна Азия. Старите гърци и римляни са го използвали като подправка и лекарство, а индийците го възхвалявали като лечител на всички болести. С упадък на Римската империя търговията с подправки била овладяна от арабските племена и джинджифилът се превърнал в скъп продукт, като почти изчезва от европейската кухня през средните векове. Във времето на великите географски открития, когато търговските връзки между Европа и Азия стават по-ефективни, джинджифилът е "върнат" в Европа през 13 век от великия изследовател Марко Поло.

От древността се използва като естествен лек за настинки и грип, а и успокоява кашлицата. Съдържа и много антиоксиданти, които също спират възпалението. Незабавно облекчение носи чаят от джинджифил, подсладен с мед.

Векове наред моряците са ползвали джинджифила като мощно средство против морска болест. Като лечебно средство се съдвкват фини ленти от пресен корен. Действа срещу сутринно гадене при бременни и намалява гаденето по време на пътуване.

При гадене и други храносмилателни проблеми се препоръчват между 2 и 4 г пресен корен от джинджифил дневно, 0,25 до 1 г корен на прах или 1,5 до 3 г течен екстракт. За предотвратяване на повръщане 1 г джинджифилов корен на прах се взима на всеки 4 часа, но не повече от 4 пъти дневно.

За лечение на морска болест 500 мг сух джинджифил на прах се приема половин до един час преди пътуването, а след това 500 мг на всеки 2-4 часа, ако е необходимо.

✓ За деца под 6 г. се използва половината от дозата за възрастни.

С лапа от пресен джинджифил се налагат засегнатите от артрит зони. Джинджифилът помага и за спадането на отоците, съпътстващи възпаленията.

Стимулира метаболизма и изгарянето на мазнините. Не напразно в началото на т.г. медиите психаха за кмета на Димитровград Иво Димов, който свалил 2 кг само за седмица с чай от джинджифил.

За чай за отслабване се обелва пресен корен джинджифил и се настъргва на ситно. 2-3 супени лъжици се добавят към 4 чаши студена вода и сместа се вари. Добавяме половин чаена лъжичка канела и се вари още няколко минути. Отварата се задушава за 15-20 мин.

Кокосовото масло унищожава ракови клетки

Лауринската киселина, съдържаща се в кокосово масло, намалява 93% от раковите клетки на дебелото черво и то само за 48 часа лечение, показват последните научни изследвания.

Кокосовото мас-

ло едновременно унищожава раковите клетки и намалява нивото на глутатион, необходим на тумора да се защитава от външни радикали.

Лечебните свойства на кокоса отдавна са известни. Той

помага при борбата с вирусите, бактериите, гъбичките и паразитите, но е полезен и за подобряване на работата на храносмилателната система и черния дроб. Кокосът подхранва кожата и заздравява раните.

Тарзан

Илия НИКОЛАН

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

РЕЧНИК НА КАНДИДАТИТЕ ЗА РАБОТА

„Ние предлагаме...
...динамична и предизвикателна работа“ - ще те юркат по цял ден, ще видим колко време ще изтраеш...
...възнаграждение, обвързано с постигнатите резултати“ - ние ще те лъжем, че ти плащаме, ти ще ни лъжеш, че работиш...
...твърда заплата плюс бонуси“ - заплата е мизерна, но от време на време ще подвърляме по някоя коричка...
...работа в международен екип“ - албанци, сирийци, чеченци, араби и т.н., събрани от кол и въже...
...служебен GSM“ - ще ти досаждаме денонощно...
...служебна кола“ - има една трошка, дега никой не ще да я кара...

„От вас очакваме...
...честност и лоялност“ - дължен си да портиш всичките си колеги, с изключение на любовниците на шефа...
...умение за работа в екип“ - ще носиш на гърба си още двама-трима некадърници...
...да имате шофьорска книжка“ - ще ни бъдеш куриер, снабдител, както и шофьор на шефа, на жената на шефа, децата му, и на любовниците му...
...отличен английски“ - няма кой да ни превежда документацията, а преводачите взимат скъпо...
...готовност за командировки“ - ще се прибиращ вкъщи веднъж месечно...
...висше техническо или икономическо образование“ - достатъчно е да можеш да пишеш и да знаеш таблица за умножение...

Петьо ДИНЧЕВ

Пак се хванахте
на въдицата
и се мятате
в оскъдицата.

РАЗГОВОРИТЕ ЗА СЪСТАВА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ПРОДЪЛЖАВАТ...

ВЪЛНЕНИЯ В ДЕТСКА ГРАДИНА „СИНЬО ДЕТЕ“

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Директорката на детска градина „Синьо дете“ Джанина (бивша Ганка) Чапкънска събра учителките като на пожар и им постави задача: в страната върви кампания „25 години свобода на България“, ще трябва да се включим в нея с програма пред родителите и общинските началства, иначе, поглед, са ни обвинили в бойкот на демокрацията. Даде срок и след седмица пред родители и началници бе изнесена набързо приготвената художествена програма за отбелязване на щастливия четвърт век.

Първата учителка се яви с деца, които изнесоха рецитал „Синьо българче да се наричам, първа радост е за мене“. Ето първият куплет, който бе съчинила тя самата:

„Чичко Желев е герой,

демократията ни пръкна той!“

Втората учителка бе подготвила децата да нарисуват сценки от подвизите на апостолите на демокрацията и с рисунките да се организира изложба в детската градина. Едно след друго децата показваха рисунките си. Ето няколко сюжета: Изрисуван със сини водни боички, чичко Костов на барикадата на януарското въстание с препаска на главата ръководи народния бунт, като държи в ръката си синьо знаме. До него останалите сини апостоли и апостолици... Втората картина от децата пресъздаваше мигове от героичното студентско всекидневие по време на окупираниите университети – как с дни наред са я карали само на фрешсокове, сандвичи, носени им от революционно-то гражданство...

Третата учителка бе съчинила „Марш на сините

деца“ и в съпровод на акордеон децата от нейната група го изпълня. Ето финала на марша:

„Десети ноември, десети ноември - ден на нашта свобода.“

От тежко робство отърва ни - ура, ура, ура!“

Четвъртата учителка бе подготвила с децата от нейната група жива физкултурна пирамида от тънкокраки дечица на обикновени граждани, на върха на която се изкачи 60-килограмовият Митко, синът на шефа на ГЕРБ в града и вдигна портрета на Бойко Борисов и Цветан Цветанов, обкичен със зелени клонки съвсем както се обичва с цветя и клонки портрети на Кирил и Методий в деня на славянската писменост.

За петата учителка обаче не дойде ред да представи продукцията си. Както стоеше изправена пред публи-

ката, тя взе, че тупна на пода - припадна от недохранване и нелекувана анемия. Останалите учителките се втурнаха да я вдигат, а директорката, печен педагогически кадар, в миг взе положението в ръцете си:

„Ето - високо извика тя - така ще стане с дружни усилия въздигането на България, както ви го показваме в нашата последна сценка от програмата!“

Мина тържеството, на припадналата учителка ѝ остана завинаги пракор - „Мис България“, а на едно общорегионално синьо съвещание бе похвалена програмата на детска градина „Синьо дете“ и посочена като водещ пример за откликване на националната кампания „25 години свобода на България“.

Колективът на детската градина бе награден с екскурзия до Баня - родното място на добрия чичко Борисов...

Николай АРНАУДОВ

АФОРИЗМИ

Петър ГОНКОВ

Да не забравяме, че всеки се ражда със самолетен билет за връщане.

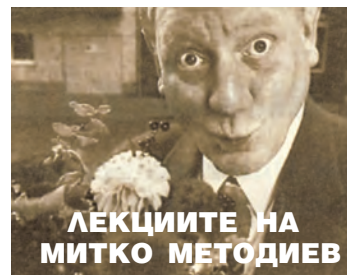
За преуспял българин може да се смята този, който е работил във фалирала... банка.

Проверявай често гали не си пуснат на свобода под гаранция.

Компетентно жури е това, което знае кой от участниците какви връзки има.

Правиш ли се на теле, ще намериш под вода заповед за уволнение.

Неделник

ЛЕКЦИИТЕ НА МИТКО МЕТОДИЕВ

По какво си приличат Никита Х. и Бойко Б.

ИЛИ

Кой е нашата нова „запорожка“?

Замисляли ли сте се някога каква е приликата между Никита Сергеевич Хрущов и Бойко Методиев Борисов? Не, не си приличат само по големата, упорита гола глава! И друга една прилика има, която е много по-съществена. И двамата твърде жестоко се изгавриха с народите, които им се паднаха да бъдат управлявани от тях! Ще се опитам да бъда по-ясен.

По времето на Хрущов в Съветския съюз започна производството на автомобила „Запорожец“. Руснаците и населяващите другите съветски републики го наричаха не толкова галено, колкото подигравателно „засик“. Ние го наричахме не толкова галено, колкото подигравателно „запорожка“. Не съм имал нещастие да управлявам запорожка, но съм говорил с автомонтър, който е имал нещастие да ремонтира такъв „автомобил“.

„Е, много внимателно го разгледа!“ - каза ми автомонтърът. - Толкова калпава кола случайно не може да се направи! Това е напразно нарочно!“

Тука ще отворя една скоба, за да кажа, че по времето, когато в СССР се произвеждаха запорожките, там се произвеждаха и бетери на супер ниво, и самолети изтребители също на супер ниво, да не говорим за космическите кораби. И ето го парадоксът! Мога да кажа за произведат „Союз“ или „Восток“ не знам кой си номер, а съвестен „Запорожец“ не могат да произведат! Значи запорожецът нарочно е направен такъв! Е, това ако не е гавра с трудолюбия народ, здраве му кажи! Неслучайно по онова време се появи вич, според който запорожката била последният гаген номер на Хрущов. Защото малко след като първият „Запорожец“ слезе от конвейера, и Никита Сергеевич слезе от поста си.

Дотук за Хрущов. Сега за Бойко Борисов. Година и малко преди да сдвее премиерския пост, г-н Борисов ни назначи за президент лицето Росен Асенев Плевнелиев. Казвам ви - такъв мръсен номер и Хрущов, тая стара лисица, не би могъл да измисли! България е държава, с която някога са се съобразявали византийци, франки, маджари, венецианци, че дори и непредсказуемият и твърде воинствен хърватски княз Терпимир!

Такааа... И за президент на тази държава Бойко Борисов назначи една личност, която не умея да прави нищо друго, освен да повтаря пред журналисти, пред световни политики и дори пред селски бабички все едно и също безсмислени клишета и да се усмихва с такава слузунска усмивка, каквато не си позволява дори продавачката на гевреци пред паметника на Патриарх Евтимий! Какво говоря, продавачката на гевреци е жена със самоубийство, тя не би се ленила толкова подмазвачески пред никого! Нищо пред Барак Обама, нищо пред Дейвид Камерън!

Та разбрахте ли сега каква е основната прилика между Никита и Бойко? Единият даде на народа си запорожка, другият наптресе на народа си президент-запорожка! Има народи с президенти-мерцедеси, с президенти-линкълни, с президенти-беембета, в краен случай - президенти-фолксвагени, а нашият президент - запорожка!

Поздравям, че гадината Хрущов се е обърнал в гроба си от завист!

От редактора Търсят се будители!

Борис ДАНКОВ

Вече писахме за 225-годишнината от рождението на Васил Априлов, която мина и замина, без някой дори да помене името на големия български възрожденец и просветител, обречел целия си живот, мисъл и дело, материално състояние "на ползу роду българскому". Пресметнал го копейка на кого колко оставя със своето забавяне от 75 000 сребърни рубли, включва за учението и женитбата на своя небагодарен племенник. Преди това в своята "Денница на новобългарското образование" В. Априлов споделя огромното си разочарование от тогавашните нашишки чорбаджии: "Но за съжаление трябва да се признае, че в България не всички, които достигат до втората и третата степен на високите санове, изпитват благотворителни чувства".

А как е днес, при сегашните български нотабли, когато достигнат "до втората и третата степен на високите санове"? Ами така, че когато ги поканят

да дадат своята скромна лепта я за просвета, я за издаване на някоя книга или друго благотворително дело, те тутакси започват да се правят на негодучи или на разсеяни. Да сте чули някой от "силните на деня" да се е бръкнал и да е дал своя "грешна пара" за някое духовно дело? Е, не сте и няма да чуете.

Оня ден излезе "таен списък" на вложители в КТБ, според който излиза, че някои от нашите големи са се замервали с милиони. Не - с десетки милиони. Но нека да ни покажат тези суми черно на бяло - на книга, че да повярваме.

Ако наистина е така и банката фалира, тези господ-вложители сигурно ще трябва да пият по една студена вода. Но нали все пак КТБ ще бъде оздравява... Така че да не си слагаме на душа и сърце техния кахър. Иначе погледнато, ако досега не бяха дали по някоя и друга хилядарка (не им искам милионите!) за някое обществено дело, сигурно щеше да ги смъдне и по-малко под лъжичката. Пък и нямаше да има нужда някой от тях да плащи, че ще се самоубива. Примерно ако Вежди беше дал 1 млн. за издаване на български книги (а не за банята на Сюлейман в Аква Калиде!), той сигурно щеше да остане завинаги в паметта на поколенията и нямаше да има нужда да си прави характеристики. Същото е и с останалите. Търсят се будители.

ПРИЗНАНИЕ

Априловските литературни награди за 2014 г.

В навечерието на Деня на народните будители жури под председателството на преподавателя по теория и история на литературата в катедра "Методика на езиковото и литературно обучение и литературознание" във Великотърновския университет "Св. Кирил и Методий" - доц. д-р Владимир Донеф, определи традиционните Априловски награди за 2014 година.

Голямата награда за цялостно творчество се дава на дългогодишния учител по български език и литература и автор на няколко поетични книги Радко Милчев.

Априловската награда за мемоаристика бе присъдена на Елена Богданова за книгата "Брат ми поетът. Живот и творчество на Радко Рад-

ков", която хвърля нова светлина върху личността на известния поет и драматург. Писателят Дойчо Бояджиев, автор на бестселъра "Поблизко до тебе, Господи. "Поманик" и българите", получи наградата за белетристика за своята нова книга "Днев-

ник от борда на яхтата "Перун".

Иван Серафимов бе удостоен с Априловската награда за поезия за своята стихосбирка "Мила, мамо".

Носител на наградата за краеведна история стана историкът Димо Тодоров за книгата си "Дан Колов на арената".

ДОСТОЙНО ЕСТЬ

Писателите честваха Деня на будителите

Денят на народните будители бе честван тържествено от Съюза на българските писатели в Централния военен клуб в столицата. "Нашето поколение бе възпитано да гледа назад към миналото. Може би поради това се получи така, че днес младите хора вървят по-скоро напред с гръб към бъдещето - отбеляза в същото приветствено слово председателят на най-масовата писателска организация Боян Ангелов. - Струва ми се, че трябва да гледаме не към миналото, а нагоре, където са звездите на нашата национална духовност, които ни дават светлина и упование за бъдещето" - подчерта шефът на писателската гилдия.

По случай Деня на народните будители той връчи "Почетна грамота за принос към българската литература" на акад. Антон Дончев, Найден Вълчев, Михаил Белчев, Матей Шопкин, Лъчезар Еленков, Янко Станоев, Петър Андасаров, Пенка Чернева, Любомир Котев, Катя Воденчарова, Юлия Пискулийска, Трендафил Василев, Петко Огюски, Надя Попова, Георги Драмбозов,

Председателят на Съюза на българските писатели Боян Ангелов връчва на Пенка Чернева "Почетна грамота за принос към българската литература"

Людмила Григорова и др.

Със същата грамота се награждават общо 53-ма български писатели, сред които Петър Караангов, Павел Писарев, Валентин Караманчев, Методи Бежански, Христо Черняев, Весела Люцканова,

Йордан Милев, Тенко Тенев, Владимир Янев и др.

По време на тържеството бяха прочетени поздравителни адреси до писателите от министрите на културата Мартин Иванов и на отбраната Велизар Шаламанов.

ПРИЗ

Връчиха наградата „Даскал Ботьо Петков“

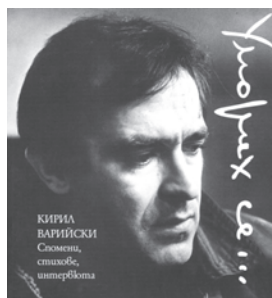
Новата носителка на наградата "Даскал Ботьо Петков" Станка Вълвова (вляво) заедно с председателя на Общонародната фондация "Христо Ботйов" - Боян Ботйов, и директорката на гимназията Йорданка Чавдарова

ДНЕС

Паметна вечер за Кирил Варийски

Паметна вечер, посветена на 60 години от рождението на Кирил Варийски, организират издателство "Захарий Стоянов" и Сатиричния театър "Алеко Константинов" днес от 18 ч. в театъра. На вечерта ще бъде представена книгата "Уморих се... Споmeni, стихове, интервюта". Съставители са Елза Лалева, съпругата на Кирил Варийски, и журналистът Георги Тошев.

Сборникът е посветен на ренесансово надарена личност, с чийто ранно отпътуване българската култура загуби много. Надеждата на приятелите на Кирил Варийски е дано тази книга да прибави шрихи към

неговия оригинален творчески портрет.

В сборника читателят ще

намери част от стихотворенията на Кирил Варийски, както и неговите откровения за киното, театъра, таланта, смеха и твэгата, за режисурата и актьорството, страданията и др. Към прозаическите изповеди на съпругата му Елза и дщеря му Лора са добавени спомените на приятелите му Юри Лазаров и Владимир Дачев, на актьорите Рашко Младенов, Пламен Сиранов, Йорданка Стефанова, Виктор Чучков и др. Особено интересна е оценката за актьорската работа на Кирил Варийски от режисьорите Крикор Азарян, Леон Даниел, Маргарита Младенова, Здравко Митков, Иван Добчев, Пламен Марков, Тегу Москов и др.

П О Е З И Я

Стихотворения от Павел Славянски

* * *

Свечерява. Припада здрач и шепот на крила.
Пристанището се изплъзва от очите ми.
И само лодките с фенери над вълните
люлеят хоризонта без весла...

О, чакан улов! Стръкчетата пулсираща надежда
в прииждащата нощ обгръща мрачната -
ще бдят и мрежите, потрепенат ли в ръката
среброто ще издърпат от самата бездна...

Рибарски бдения... Окъпалата се луна простира
до всяка лодка дишаща пътека.
Настъпващата нощ наслага плавно крехка
тръпчива самота, в мистична пазва ни обвива...

Въздишки на вълни... И ни следа от игра на риба.
Мълчанието за живот е отглас без надежда -
човешкото роене с алчен бяс изглежда
родилната си земна гръд. И се самоизяжда гиво...

16 август 2014 г.

Старата ни къща

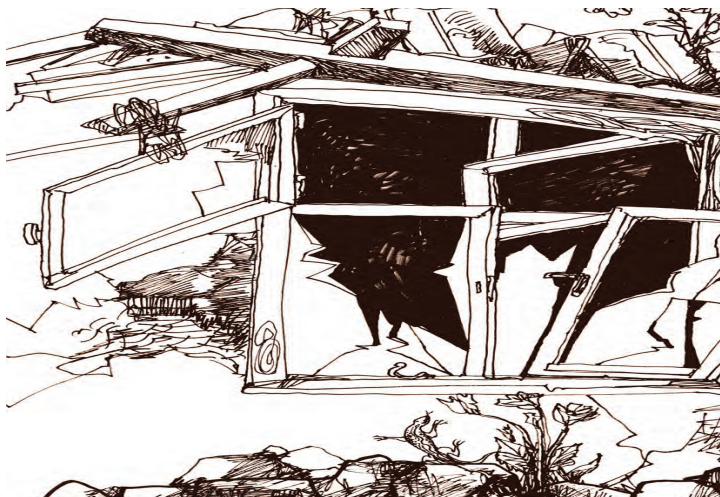
Над главата ми без отглас твори дървоядът
и тънее дървото. Пак на свредела тънкия еком
пълни с въздух дървото - една канонада,
дето зъбки невидими опипват ни с похот.

На стара връв съм провесил да съхне босилек -
самораслек, поникнал в запустялата ни градина.
Кошер, загнезден в камината, нещо жужука -
непознали стопанин, пчелите вихрят се лудо.

През прозореца счулен дъхти на лято и билки,
сляпо слънце мъждука в прахоляка залутано.
И аз, приседнал смилено в паметта на дегите
с кого се сбогувам? Дървоядът продължава да хрупа.

Покриват с каменни плочи припряно пропука -
настървен дървоядът и себе си май ще затрупа...

Априлци, 2008

РИСУНКА ПОДИПЛИАСЕНОВ

Наследство

На ягдо ми ВАСИЛ ЙОНКОВ КОЛЕВСКИ

Балканджията, който до края си не отказа потурите,
казваше: така мъжеството ми се чувства свободно -
разточителство е мърмореха шивачите, само шуриите
прахосват метрите плат за такова охолство...
Съня ми завиваше с тежко халище и свои си думи,
бистри ручей вливаше в паметта ми и детството -
по тези горди баири и стръмни небчесани друмища
се вихреше старо изкуство, словото да е наследство.
С обич населяваше чувствата ми (но в въгъла пушките
от вълчи вой ли будуха или от турски пълчища?) -
къщата ни на баира избягала, между дъбове сагушена,
беше с прозорци към селото, към новоселската гробища.*
Присмехулно с усмивка следваше трудните делници,
месеше хляб и сам го заравяше в жарта на камината -
(дъхав спомен ли вдъшваше?) по раздиплени страници
мисълта му пробудена се наслояваше и в моята дия...
Слял се с гората и птиците, разбулваше тяхната песен
и аз, приседнал в душата му, търсех своя пътека...
Като наследство сега в тревогата на жилава есен
говоря с езика на бъдното, невярващ и вярващ в човека.

2007

* В костницата на Новоселския манастир, Троянско (сега гр. Априлци), са
положени черепите на осемте монахини, жертва на кланетата по време на
Априлското въстание - 1876 г.

ПАВЕЛ СЛАВЯНСКИ е роден Пловдив. Автор е на книгите с поезия "Зре-
лостта на лятото" (1978), "Спасено
слънце" (1992), "Моделиране на възбуда-
та" (1992), "Отгласи" (2003), "Поднебиа"
(2005), "Пръски от лава" (2008) и др.

По негови поетични творби са
изпълнявани симфонични поеми на меж-
дународните фестивали във Варшава и
София, както и от симфоничния ор-
кестър на Френското радио и телеви-
зия в Париж.

На международния фестивал за ес-
традни песни "Златният Орфей" - 1975
г. за текста на "Песен за българката"
"е награден със специалната награда за
най-добра песен на гражданска и патри-
отична тема.

Превеждан е на английски, френски,
арабски, полски, румънски и други ези-
ци. От 1991 г. е управител на издател-
ство "Лице"

Поверие

И той взе, че уби бухал, а това си беше лоша поличба...
ЙОРДАН РАДИЧКОВ

Да убиеш бухал, спял за светлината,
значи да изровиш своя кръст,
блатна мъст обрамчва те с разплата -
чакай повиквателна от пръст...

От летлива мисъл чакай време,
по проядените пръсти от барут
мрачен сън ще коронясва семе
с пипала, където тръпне смут -

не проклинай тъмнината, светяят
две на бухал дебнещи очи,
ще те хале бяса на поверия,
хищникът у теб ще те руши...

Всяка кръв е бремна агония -
стреляш ли, за гроб земята ровиш...

Аз, зографът

В отвъдното надничам, галя сенките,
разгъвам дипли на наследства и утроба,
пробуждам времето - изтекло зрение,
от въглените колебливи валя огън...

В росата се потапям, за убежище
в цветчетата разлиствам свои багри,
гордето взора не открие срещи
с олтари изоставени - и там да страдам -

тогава се разкриват нови двери
и аз се втурвам - с моя поглед
да сътворя под четката движение,

трапезите да пълня с тежък обед,
с любов - света, а щедростта - с доверие,
с небесна плът - светците но и робите.

Поетът

Поетът е къшовник, езикът по рождение е негов дом,
обхожда времето пеша. С валса жив на думите
облагородява хорските души и съница - от страстта
в накръващите му търсеци очи, отрудени от знание,
зъбни поезия и глад. Заченато в безвремието бъдеще!
С протегнати ръце на лунатик неспирно се сражава
с житейската си паника. Разравя с помощта на вятъра
жаравите класила нежност... Когато побеждава,
в сърцето му говорят струните на стройна арфа.

Съгражда светове. Узрее ли по вените му бунт,
гневът му не признава брегове. В такъв момент
сърцето може да разцъфне в кърваво-червена роза -
с кръвта си може да гравира утрото и своя труд...
Събира сам в сгъстени строфи усилни дни и образи
и узаконява словото да бъде силно като хляба.
С угрозата да е прокълнат, засява своята тревога
в утробата на времето. Усмивката му сее вяра...

Яворов и тълпата

Куршум... след чашата отрова - това е тя, присъдата сурова.
Денят превала към нощта нелека със дуло във устата на поета.
Денят от глъчка улична ветрее, с оголен зъб от наглости живее.
Съдебен пристав следва всяко слово и лее във душата му олово.
Това е, казват, мъст, но и наслада, тълпата търси своята награда -
тълпата тича с ярост след файтона
и пълни вестникарските колони,
катери планини с хайдушко рамо,
но там се кити с клюки злобно само,
уж мята чук над яка наковалня, но вместо въздух мехът сее рани,
целува пушка, уж светиня свята,
но с щик бодее гърба на свободата.
Тъче тълпата в чуждата квартира
горчив покров за своята секира -
погребва после с почести мъртвеца
и паметник въздига на светеца.
Това е всичко. Българска балада, която в кръв се къпе и наслада.
Това е тя, съдбата на твореца - пак дуло и олово за поета!

Полски режисьор чете... „Петокнижие Исааково“

Спектакълът по известната книга на Анжел Вагенщайн, постигнал голям успех в Полша, ще има своята българска премиера в Народния театър „Ив. Вазов“

Надежда УШЕВА

„Ако Господ имаше прозорци, отдавна да са изпочупени стъклата му“, е една от запомнящите се крилати фрази в най-новия спектакъл на Народния театър „Иван Вазов“ – „Петокнижие Исааково“, по едноименния роман на Анжел Вагенщайн, който се поставя от полския режисьор Войчех Кобжински.

„Петокнижие Исааково“ е завладяващ разказ за живота на евреина Исаак Блуменфелд, който преминава през две световни войни, три концентрационни лагера, и без да напуска родното си място, за няколко години се оказва гражданин на... пет държави – Австро-Унгарската империя, Полша, Съветския съюз, Германия и Австрия. Историята на Блуменфелд е абсурдна, трагична и комична, така я вижда и режисьорът, който заедно с екипа си – сценографа Виеслав Юрковски, асистентката Мартина Двораковска и композитора Кишиоф Джерма, я интерпретира по свой авторски начин. Не съм се бъркал в работата на Кобжински, това е литературен театър, литературен прочит на книгата, както той я е разбрал и усетил, посочи Анжел Вагенщайн. „Петокнижие Исааково“ е история за всеки човек, чиято съдба е олицетворение на абсурдния водовъртеж на човешкия живот през XX век.

Главният герой – в ролята е Николай Урумов, разказва за драматичните си перипетии с чувство за хумор, защото смята, че единственият начин да се преживеят трагедиите, е смехът. Мариус Донкин е бащата на главния герой, полски лекар и концлагерист. Албена Колева играе майката на Ицик (в изпълнение на Христо Терзиев) и съпругата на германски офицер, командир на концлагер – в ролята е Христо Чешмеджиев. Той също така е съветски офицер и пощальон в родното градче на Исаак Блуменфелд в Галиция – Колод. Останалите персонажи са в изпълнение на Йосиф Шамли, който е равин и брат на любимата на Ицик – Сара (София Бобчева). Действието се развива зад черна прозрачна завеса, зад която се намират актьорите и оркестърът, който свири на живо по време на спектакъла. На контрабаса е Слав Бистрев, Николай Казаков – кларинет, Жорж Паликарски – цигулка, Добрин Тодоров – акордеон.

Всемирната гадост няма почивен ден. Когато ти се случи беда, след нея ще се наанжам и други беди – като невъзможни патетика, които пълнят след своята майка, заявява убедително главният герой, който въшност е разказвач на историята, за него „отмъщението е чуждо на вярата в доброто. И то трябва да се изтръгне от сърцето на човечеството.“ Спек-

такълът изобилства от подобни крилати мисли, сред които се нареждат и истини като „От хаоса се раждат нови светове...“ или „Предателството и идиотизмът нямат националност“.

XX век е тежък – век на войни, убийства, концлагери, сблъсъци, преврати, видени през съдбата на евреите. Книгата „Петокнижие Исааково“ е началото на трилогия – три романа, обединени от една тема, но с различни сюжети и герои. Другите две заглавия са „Далеч от Толедо“ и „Сбогом, Шанхай“. Трилогията е изградена в почти всички европейски страни, включително в Северна и Южна Америка. Посланието на трите творби е призив за доброта, братство, премахване на омразата и границите между народите и религиите.

За мен най-важният мотив да направя спектакъла бяха думите на Вагенщайн: „Нека никога повече до края на света никога никога да не пикае в... чая на другите!“ Ако го перифразирам, ще рече никога да не прави лошо на другите или всичко, което не иска да му се случва на него самия, отбелязва Войчех Кобжински, който специално дойде в София за българската версия на спектакъла, чийто премиерни представления са на 1, 2 и 9 ноември от 19 ч. на камерната сцена на Народния театър. За тези дати вече няма свободни места, но постановката влиза в репертоара на те-

„Потърсих Бог в този дом, наречен Божи, и не го намерих, не го търсете и вие, защото тук го няма. Поровеете в сърцата си, братя, и ако го откриете там, нека те станат вашата синагога, ваш храм, жертвеник и скрижалите. Ако Бог е любов – то само в сърцата може да има любов, и какво ще са нашите сърца, ако престанат да бъдат хранилища или, да я наречем по нашето, кивот на любовта към човека, като под това разбирам не към един човек, а към всички хора, с всякакъв цвят на кожата, от всички племена и езици, от всички земи и морета – от страните на вечния пек до страните на вечния мраз – защото само всички те заедно са Бог, и няма друг Бог освен него.“

Из „Петокнижие Исааково“.

Сцена от спектакъла „Петокнижие Исааково“

СНИМКИ МАРИЕТА ТОМОВА И НТ „ИВАН ВАЗОВ“

Анжел Вагенщайн и режисьорът Войчех Кобжински заедно с музикантите, които свирят на живо по време на спектакъла

атъра и може да се елегизира по-нататък.

Кобжински прави за първи път театрален прочит на книгата в Полша през миналата година. Спектакълът е посрещнат с изключителен интерес от полската публика и получава висока оценка от театралната критика. Най-тиражираната национален всекидневник „Газета Виборча“ написа, че „Петокнижие Исааково“ е преди всичко разказ за обща, приятелството и толерантността, за трудните моменти от живота, за които единствената рецепта е блестящият хумор на автора“.

За полската премиера Анжел Вагенщайн е поканен като гост в Бялосток. Тогава двамата автори се срещат за първи път – час преди самото представление. Дотогава Вагенщайн не вярва, че тази история може да се покаже в театър.

„Той ми каза: „Ти си луд!“, когато разбра, че искам да поставя спектакъла и пред българска публика“, разказва Кобжински. За целта постановката е преведена от полски на български, след като вече е играна в Бялостокия театър на културата.

„Този спектакъл е много полски“, не на шега

коментира полякът. Но бърза да допълни, че е имал прекрасно сътрудничество с българските артисти. Беше силно преживяване да се работи с тях. Ние се сприятелихме, признава режисьорът.

От днес спектакълът вече ще си има и своята българска публика, която също ще може да го оцени, да се посмее и да поразмишлява върху образите и думите, които се разкриват на сцената, или просто да му се наслади. Защото, както завършва и спектакълът, няма начин: „щом, животът ни е даден да го живеем, ще го живеем – няма как!“

Анжел Вагенщайн и Войчех Кобжински по време на репетиция

Да не плаваме против водата

Българския език „требува да очистим от чужди слова, защото си имаме наши“ – ни заещава Васил Априлов преди близо 170 години

Петрана КОЛЕВА

Последното съчинение на Васил Априлов е отпечатано най-напред през 1846 г. под наслов „Любословие...“ в списанието на Константин Фотинов „Любословие“ (№ 20, 21 и 22); през 1847 г. излиза в Огеса в отделна книжка със заглавие „Мисли за сегашното българско учение“ (47 страници). Включено е в изданията „В. Априлов. Събрани съчинения“ (1940) и „В. Е. Априлов. Съчинения“ (1968, с. 190-212). Цитатите от Априлов са по това издание; посочват се само страници. В центъра на богатата проблематика на „Мисли...“ стои въпросът за българския книжовен език. Убеден в неговата решаваща роля за развитието на просветата и културата, за обединяване на българския народ и активизиране на националното съзнание, Априлов припомня, че през 1836 г. със своето писмо „Мнение на Васил Априлов за народната просвета“ е предложил на българските учители и писатели да приемат общи правила за изграждането на литературния език, но не е бил разбран и подкрепен. Десет години по-късно всеки продължава да „пише различно... както мисли, чи е правилно“ (с. 194), затова Априлов отново, по-разширено и цялостно, излага становището си за устройството и развитието на писмения език, като защитава постановките си и теоретично. Главната е, че основа на новобългарския книжовен език трябва да бъде живият говорим народен език:

„Ми трябва да следваме за народът

и по неговият говор да сочиняваме граматички и да пишем помежду си, така плаваме против водата“ (с. 196); „...само народът има власт да променява наречията си, писателите, трябва по него да вървят, ако правят свои видумки, стават смешни на другите родове“ (с. 205). Говоримият български език е достъпен и определен степен на развитие и да бъде върнат назад е невъзможно: „Общата народна привычка никак не може да се подаде от няколко учени, део ищат да върнат заминалите векове“ (с. 191). Това се потвърждава и от безспорните опити на консервативни гръцки „граматически учители“, които искат да съживят старогръцкия, „буквалният умрели език“ (с. 190). Поради многообразието на диалектите за коректив при формирането на книжовния език трябва да се използва старобългарският език. За пореден път Априлов изразява пиетета си към езика на Кирил и Методий, на старобългарските писатели (Черноризец Храбър, Йоан Екзарх) и литературни паметници (Манасиевата летопис, Изборника от 1073, първообрази на Остромирово-

то евангелие) и се стреми да докаже, че неговите характерни елементи – главно произношението на юса( ), са запазени, че той „и сега се говори по България... (нека да е толко и в едно село) и от сегашният, живият народ“ (с. 199). Затова е нужно българите да го приемат и съхранят като „бисер на нашето просвещение“ (с. 202).

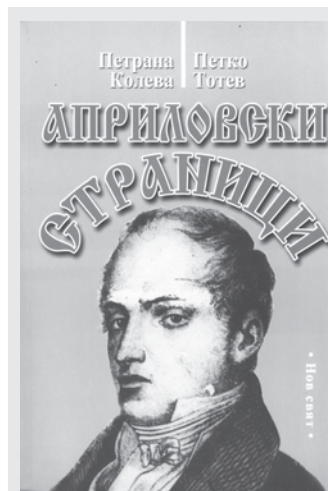
Априлов пръв разграничава

старобългарския от църковнославянския език – „преправения“ от руските старобългарски (руската редакция на старобългарския език – б.м., П.К.), който се разпространява чрез руските печатни църковни книги, погрешно се възприема от образованите българи, учили по „словено-сръбско-руските граматички“, като старобългарски и се въвежда в учебници и училища. Априлов смята, че могат да се приемат и старобългарски падежни форми, запазени в притчиците и песните, защото облекчават писането. За да защити новобългарския език от привържениците на църковнославянската школа, той може би съзнателно увеличава близостта му със старобългарския. Като здравословен реалист обаче той е далеч от представата да се възобнови изцяло употребата на старобългарския език и още в началото на съчинението си подчертава: „Съетно нещо щеше да е, ако исшеме да ся... гръцкиме да възобновим старият български език, дето го имаме в священото писание и в другите стари ръкописи“ (с. 190), а по-нататък няколкократно утвърждава без колебание граматиката на Иван Богоров като наистина „гръцка“, защото „учи по сегашния език“, без да съхва връзката със стария.

Друг акцент в съчинението на Априлов е употребата на членната форма в книжовния език. Членът е „всенароден в Българията“, с него „речта е по-силна и определителна“, постига се „сокращение на словата“ – „да речем перото“ е по-лесно и гладко от да речем „това перо“ (с. 205). Показателно е и положението в италианския, франския, испанския и влашкия език, всички приели членуването, „защото им улеснява скоростта и бързото произношение“ (с. 197). И по този въпрос Априлов проявява филологическа осведоменост, проследява произхода на членната форма от латински и старобългарски показателни местоимения и заключава: „Както италианците, французите и другите народи, така и българите внесоха в говорния език за облекчение членовите. Никой няма право да им ги отнеме“ (с. 205). Подробно са изложени наблюденията на Априлов върху членуването във възрожденската книжнина (у Емануил Васкидов и Неофит Хилендарски-Бозвели, Неофит Рилски, Христанки Павлович, Михаил Кифалов, Константин Озанович, Иларион Стоянов, Параскев Пиперов и др.).

За да се улесни учението

Априлов предлага и промени в ортографията – да отпадат от аз-

“АПРИЛОВСКИ СТРАНИЦИ” е озаглавен току-що излезият от печат сборник от статии на известния литературен критик и публицист Петко Тотеv и дългогодишната педагожка и редакторка в центъра “Българска енциклопедия” при БАН Петрана Колева. В книгата са включени статии на двамата автори, посветени на личността и делото на големия български възрожденец и просветител Васил Априлов. Централно място в тяхното изследване заемат материалите, свързани с неговите научни и педагогически принципи за развитие на националното ни просвещение; вижданията му за българския книжовен език и фолклористиката; за духовното битие на българите и заветите към потомците. Изданието е посветено на 225-годишнината от рождението на Васил Априлов. Книгата излиза с марката на Издателска къща “Нов свят”. По случай Деня на народните будители предлагаме на читателите статията на Петрана Колева “Да не плаваме против водата”, включена в сборника.

буката някои букви, които имат едновременно произношение с други и се употребяват само по етимологичен принцип. Като основна се очертава гомократичната идея за “леснина” на книжовния език, гарантираща неговата достъпност: “Колкото по-малко неправилни правила има един език, толкова по-ровен, по-гладък и по-сладък е и затова по-лесно се изучава. Италианският език служи за голямо доказателство на сякогo” (с. 191). Сложните правила и старите езици трябва да се знаят от църковносслужителите и учениците, “другият народ, който ся обръща сос светски занятия, защо да губи толко години времето да ся учи непотребна за него работа? Нали е по-добре тогава време да го употреби за някоя наука?” (с. 191-192).

Добре обмислени и целесъобразни са препоръките на Априлов за лексикално обогатяване на езика и за опазването му от непотребни чуждици, като се използва народното словно богатство. Той приканва българските учители “да бележат сяко слово и сяко изречение народно”, и да публикуват събран материал; “така сос време ще стане пълна граматика на говорния език, когото трябва да очистим и от чужди слова, защото имаме наши – или нобo, или старобългарски” (с. 207). Учителите могат да съставят таблици на чуждите думи и техните български съответствия, като използват речниците на Неофит Рилски, Анастас Кипилоски и Богоров и като сами “притпурят” слова, да ги окачат в класните стаи и да възлагат на учениците всеки ден да усвояват по няколко български заместници на чуждите. Езикът трябва да се развива и обогатява и с помощта на литературната критика: “Колко добре беше, ако някой наш филолог приемаше той труд да изследва сяка печатана книга със здравомислително око (критика) и да излага в дневникът неговият разбор.

Кричите мисли и неправилният превод

от ден на ден щеца да ся изправят и същи български слова, употребляни от едного и друго, щеца да влезат в езикът” (с. 196). В заключителната част на студията си, добавка към обнародвания в “Любословие” текст, Априлов изтъква необходимостта от единство на българската културна обществност, неотменно условие за напредък в този толкова важен момент, когато “българското учение е във възрождението си” и българските родолюбци трябва да му помагат “със сеюединени сили да върви напред”: “Никой да не говори “Аз съм сопотец или карловец, не ми е грижа за другите места”. Такова изречение е маломислено. Секой българин принадлежи на сичката България, не особно на едно село или град. Затова, да да достигнем общото учение, трябва да ся вардим от общи и частни недоволствия и раздори” (с. 209). Посочени са и някои недъзи в организацията на училищата, пледура се за по-високо образование на българската младеж, остра е реакцията срещу евентуалната гръцка “владическа самоволна власт” над българското училище, изказана е и надежда, че църковният въпрос ще се разреши и българската просвета и култура ще преуспяват.

Всестранно е освегомен

и за българската възрожденска литература, която оценява върно и критично, проявява и присъщата си интуиция за езиковото развитие. Голям принос на Априлов е, че пръв характеризира старобългарския език като различен от неговата руска редакция и с това дава възможност да се предотврати евентуалното русифициране на българския език и, от друга страна, да се използва наследството на първия български писмен език. От съвременна гледна точка “дори само тази да беше заслугата на Априлов към българската културна история и към правилното изграждане на новобългарския книжовен език, тя е напълно достатъчна, за да го изведе на най-предните редици между българските книжници и филолози на XIX в.” (Г и о р г и е в а, Ел. Априлов като филолог... – във: Васил Априлов и българската възрожденска култура. Габрово, 1990, с. 75).

Както сам казва, Априлов излага мнението си “чистосърдечно”, “явно и нелицемерно”, “за общо добро”. За него борбата за правилното изграждане на езика не е чисто филологическа; тя е неотделима от бъдещата участ на българския народ, в нея се преплитат исторически, обществени и политически тенденции. Затова той пише с публицистичен порив, с вънание и пълна гражданска ангажираност, споделя както радостта си от успехите на учебното дело, които, макар и мимоходом, не пропуска да съобща, на българската литература и култура, така и тревогите си от опасните действия на силите, враждебни на българщината; словото му въздейства и убеждава. Според Любомир Андрейчин с “Мисли за сегашното българско учение” се слага край на споровете около основата на книжовния език и се разчиства окончателно пътят на “новобългарската школа” (Строителни и ревнителни на родния език. С., 1982, с. 125-126).

РЕДАКТОР
БОРИС ДАНКОВ

Лавица

“ХУДОЖНИКЪТ ЖОРЖ ПАПАЗОВ КАТО ПИСАТЕЛ” от Румяна Л. Станчева издава “Колибри”. Тази книга представя родения в Ямбол художник сюрреалист Жорж Папазов, творил във Франция до края на живота си през 1972 г. Анализиран са непознатите в превод на български негови романи и мемоарите му за известни личности от артистичните среди във Франция, сред които Жул Паскин и Андре Дерен. Вглеждането в Папазовите картини и текстове показва незабелязани досега в платната му “диалози” с художници като Едуар Мане, Джон Евърет Миле, Анри Русо. Научаваме как Папазов изобразява “цитирането”; докосваме се до ефирната еротика в рисунката му; виждаме връзката на картините му с паметта за родното; вербализирани са негови програмни сюрреалистични творби.

“ЗАПОМНЕТЕ ПЛОВДИВ-2” от Евгений Тодоров издава “Хермес”. Ако вече сте прочели първия том, значи знаете за какво става дума. Стари пловдивчани описват градския живот от 30-те до 70-те години. От време на време думата взема и авторът. Историите са около 212. Повечето от тях съществуваша само в спомените на тези, които са ги преживели. “Запомнете Пловдив” бе рубрика за спомени в Пловдивската обществена телевизия, от нея останаха над 220 часа записи. В тази втора част разходката продължава - от Джумаята до Алтека Марица, после през Хаджи Хасан махала до Столипиново, след което минаваме отвъд Марица, за да се върнем към миналото на Кършияка и да разкажем подробно за Панаира, пише авторът.

“ВИЕНСКО НОКТЮРНО” от Вивиан Шотвел разказва историята за невъзможната любов между младата оперна певица Ана Стораче и австрийския композитор Волфганг Амадеус Моцарт. Родена в семейството на италиански музикант, преселил се преди 20 години в Лондон, Ана има шанса да учи оперно пеене при известен педагог. Печели си славата на дете-чудо, след което прави главоулавяща кариера в музикалните столица на Европа през XVIII век - Флоренция, Милано и Виена. Светът ѝ се променя, когато се запознава с Моцарт и между двамата пламва любов, която ще скандализира музикалния свят на Виена. Авторката разгръща фабулата на детайлен исторически фон, като преплита факти и творческа измислица. Издава “Сиела”.

“АЗБУКА ЗА АСТРОНАВТИ”, разработена в сътрудничество с НАСА, предоставя на малчуганите забавен начин да научат родната азбука, а заедно с нея и множество любопитни факти за Космоса, и то в компанията на любимите герои - разгневените птици и зелените прасета. Освен че ще прочетат най-важното за Луната, планетите, съзвездията и черните дупки, те ще решават забавни задачи, заплетени лабиринти и хитроумни загадки. Изданието е част от специализираната серия образователни книги, подготвени от създателите на Angry Birds в съответствие с високите стандарти на финландската образователна система. Следвайки мотото: “Когато обучението е забавно, можеш да завладееш света”, съдържанието на поредицата е съобразено с основните елементи, които правят обучението забавно. Издава “Софтпрес”.

Непубликувани спомени на Симеон Радев

Излезе том втори на „Лица и събития от моето време”

Тодор КОРУЕВ

Издателство “Захарий Стоянов” и фондация “ВМРО” пуснаха на книжния пазар том втори от “Лица и събития от моето време” на Симеон Радев. Спомените в този том досега не са публикувани, те стигат за първи път до читателя, което прави изданието открителско, дори уникално. Мемоарите си Симеон Радев пише през 50-те и 60-те години на миналия век и работи върху тях до самата му смърт. Но така и не успява да ги довърши, като разказът му достига навечерието на Солунското примирение (29 септември 1918 г.), с което фактически страната ни излиза от Първата световна война. Тези спомени са съкровищница на българската мисъл и памет, и то поднесена на нас, читателите, по оригинален и неповторим начин. Авторът не спазва строга хронология, а дори “размества” времето - спомени, относящи се за по-късни години, разказва в по-ранен период, което пък го принуждава нередко отново да се връща на тях, когато им дойде времето. Читателят ще усети на места задъхваността на мемоариста, който ни засипва с важна информация, относяща се за по-късно време, страхувайки се, че животът няма да му стигне, за да разкаже всичко, което му се е случило и което знае.

Да припомним, че приживе Симеон Радев успява да издаде само “Спомени от Македония и Цариград”, които цензурата прекръства на “Ранни спомени” (1967), като са съкратени някои текстове. В пълния си нецензуриран вариант те излязоха в предишния том първи. Така че и той има приносен характер, тъй като представя автентичния Симеон Радев. Докато вторият е изцяло с непознат на читателя текст, който

може да се определи като симбиоза между мемоари и научно изследване. И тази симбиоза се ражда, тъй като спомените са изпълнени с огромен брой документи и цитати от пресата, мемоари и изказвания на дейци от онова време, както и позоваване на научни трудове. Това многообразие може да се обясни не само с ерудицията и писателския талант на Симеон Радев, но и с факта, че той е можел да пише и чете на основните европейски езици, включително и на балканските.

Ако първият том хронологически обхваща събитията от родната ни история през 1901 г., вторият том, макар че някои от описаните събития започват от 1894 г., когато пада правителството на Стефан Стамболов, достига до първите месеци на 1903 г., малко преди да падне правителството на д-р Стоян Данев. Тук Симеон Радев се връща отново на някои от събитията, споменати накратко преди, допълвайки ги с нови сведения. Така читателите ще научат нови неща, а и позицията на мемоариста за Българо-сръбския съюз на правителството на народняците, за

дейността на двете организации - Вътрешната и Върховния комитет, на външната политика на страната. Сухите страници на парламентарните протоколи оживяват в ръцете на парламентарния репортер на “Вечерна поща”, какъвто тогава е Симеон Радев. Той разкрива и ролята на княз Фердинанд, който, вече отървал се от опека на Стефан Стамболов, успява да се наметне успешно както във вътрешната, така и във външната политика на страната. Симеон Радев разсъждава над известната британска максима “кралят царува, но не управлява”, която ловкият Фердинанд успява да промени, като не само царува, но и управлява. Читателят ще се заинтригува и от позициите на мемоариста по националния въпрос, той милее еднакво за българските земи извън границите на Княжество - Македония, Тракия, Северна Добруджа и Моравско. В спомените читателят ще се запознае по-отблизо и с много български политици и държавници, най-често във втория том се срещат имената на д-р Константин Стоилов, Петко Каравелов, д-р Стоян Данев, Драган Цанков, Димитър Ризов, Александър Людсканов, Михаил Такев, Найчо Цанов, Тодор Влаиков, д-р Никола Геннадиев, Иван Евст. Гешов, д-р Александър Радев и Михаил Маджаров - все хора, които нямат написани сериозни биографии. Вторият том, както и първият, убеждават читателя, че държи в ръцете си произведение, което няма аналог в нашата литература и се родее с мемоарите на Гюте и Жан-Жак Русо, дневниците на братя Гонкур и Лев Толстой, а също не и с изключителните Марсел-Прустови “По следите на изгубеното време”. И ако съжеляваме, че Симеон Радев не е успял да завърши “Строители на съвременна България”, сега се сдобихме с правото да се радваме, че тяхното продължение виждаме в неговите спомени “Лица и събития от моето време”, подготвени за печат от Кр. Каракачанов и Ц. Билярски.

Корени

От изворите на народната памет

С новата пета книга “Писмена за три епохи” от проф. Коло Ст. Колев се завършва едно своеобразно изследване на обикновено българско родословие с дълбоки корени в старопланинско село. В него са отразени превратни исторически събития, които определят философията, мисленето и народопсихологията на българина, запазил векове своята идентичност и стойкост, ратувал за по-добро бъдеще и свое място на планетата. Тези черти в характера на много поколения са описани в занимателни и откровени разкази и документи за живота на шест поколения, които са основните персонажи на поредицата.

В тази панорама се очертават влиянието и последиците на две световни войни, времена на градеж и на съпротива срещу явления на бездуховност и

разруха на националната икономика на България. Заслужават внимателен анализите на автора за всяка от трите епохи от новата ни история, които са и централна тема на цялото петокнижие.

Показани са убедително и в естествено си цветове и преживявания такива изконни черти в народопсихологията и на първо място сред тях - непреодолимата жажда за свобода още от времето на националноосвобо-

дителното движение срещу османското петвековно владичество и робство. В бойните редици на въстанили българи е бил и протеецът Минко Нанев. В по-късни години бащата на по-новото поколение е хвърлен в затвора от фашистките управници. Отделено е и място за времето, когато бе провъзгласена републиката и се създаваха крепки основи на икономиката, науката и културата. Третата епоха на преход към неясна бъднина и разруха е пред очите ни. Тя е очертана без ретуш, с тревога и както се усеща от съвременните й поколения.

В своето журналистическо и публицистично творчество авторът ни среща с лични дейци, които са вложили страст и енергия за извисява-

не на културата и бита на българското общество. Сред портретите на петокнижието, така и в този том са прибавени очерци и интервюта с видни общественици и творци като предишния председател на БАН акад. Ангел Балеви и с друг известен вател на публичното слово - акад. Владимир Топенчаров. В тези срещи се открояват непреходни истини и неказани думи за времето ни и за незаменимата роля на науката за творчеството на всички поколения в днешното развитие на държавата ни.

Както и в предишната си книга “Изповеди за словото”, авторът и сега публикува свои студии и статии за журналистическата наука и творчество. В тях се подчертава приносът на Факултета по журналистика към Софийския университет “Климент Охридски” за

обучението на студентите, утвърдил се като престижно учебно заведение, което в тези дни посреща 40-годишен юбилей от своето основаване.

Сред изследванията и публицистичните творби предизвиква интерес سے своята позиция и език есето “Не убивайте мъртвите поети!” Тази творба е посветена на съвременното от пламенния поет Пеню Пенев, радателя на народното съзнание и за нови обществени отношения на задружност, честност и взаимопомощ.

Книгата “Писмена за три епохи” е дело на софийското издателство “Лице” с почерка на висок професионализъм в оформлението, придружено с документи и снимки от красотите на Стара планина, която е естественият декор на разказите и непрехващият извор на народната памет.

44 платна на Божидар Хаджистоянов

Божидар Хаджистоянов пред най-новата си картина - портрет на дъщеря му Даниела

Известният художник Божидар Хаджистоянов представя 44 маслени картини, повечето от които са нови, в столичната галерия "Европа 1" на ул. "Лега 3". Там изложбата продължава до 2 ноември, след което ще бъде преместена в галерия "Европа 2" на бул. "Черни връх" 100, "Парадайс център", етаж III.

Изложбата откри съпругата на Божидар Хаджистоянов - Елена, която също е художничка и заедно с дъщеря им Даниела, поддържат галериите. Ценителите на изкуството ще останат възхитени от поредицата зимни и есенни пейзажи, сред които "Слънчев ден в Копривщица", "Есен в Тетевенския балкан", "Златна есен", "Есен в Рибарица", "Париж - разходка", "Рилските езера",

"Край реката", "Утро", "Жената - опора и сила", "Възделения", "Залив в Халкидики" и още много други сюжети.

Божидар Хаджистоянов е роден през 1945 г. Започва да рисува от четвъртата си година. И не спира да твори досега - почти денонощно. Черпи вдъхновение от природата на собствената си страна, докато не тръгва на път. Път с много спирки - в голям

Есенни и зимни пейзажи показва известният художник пред софийска публика

европейски град или отдалечен природен кът, където той успява да почувства най-нежната и многопластова същност на заобикалящата го среда. Претворява я с нов поглед към импресионизма и собствената си чувствителност, правейки импресионизма изкуство на съвремението, отбелязват от галерията.

Божидар е носител на международни награди за живопис, има над 50 самостоятелни изложби, неговите платна са част от колекции в повече от 100 места в целия свят. Негови любими градове, в които се завръща многократно, са Виена и Париж. Из-

СНИМКА НАРИСЪТ ТОМОВА

Ученик от Варна спечели едногодишна стипендия от галерия „Ларго“

Шестата изложба-конкурс "Есенен пленер 2014" бе открита сред празничната атмосфера на арт галерия "Ларго" - Варна. В проявата участваха ученици от специалностите изящни изкуства и рекламна графика на НУИ "Добри Христов" - Варна. Бяха раздадени 6 награди в две възрастови групи и 4 поощрителни.

Нели Вълчева, директорка на галерията-домакин, обяви, че

"Ларго" за първи път дава едногодишна стипендия за високи художествени постижения на ученика Йордан Павлов от XI клас от НУИ "Добри Христов", с тенденция стипендията да се дава ежегодно на най-добре представил се на предстоящите пленерни изложби. Павлов за втора поредна година е носител на първата награда на изложбата-конкурс "Есенен пленер" на НУИ "До-

бри Христов". Четиричленното жури от именити варненски художници бе впечатлено от виртуозната акварелна техника, лекотата на изказа и перфектната композиция в творбите на Йордан Павлов.

Изложбата обхваща над 60 творби. Те са създадени по време на традиционния есенен пленер, който се провежда паралелно в Асеновград и във Варна. В пейзажите, рисувани с мо-

Творба на Деница Йорданова

лив и туш, акварел и маслени бои, ще открием запечатани кътчета от Стария Пловдив, Асеновата крепост, Бачковския манастир, морски

пейзажи. Изложбата ще продължи до 5 ноември в залите на галерията.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

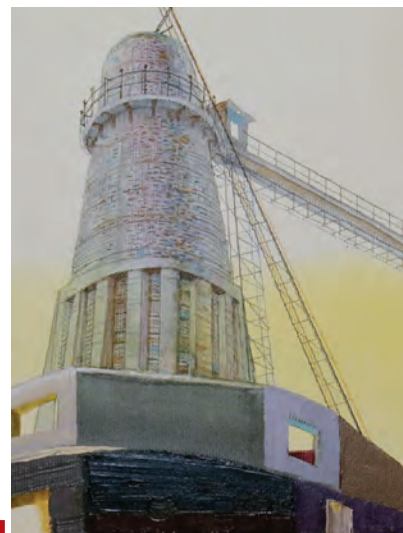
Живопис на Атанас Атанасов

Атанас Атанасов представя изложба живопис в столичната галерия "Грига" на ул. "Врабча" 14.

Авторът е роден през 1964 г. Завършва живопис в курса на проф. Светлин Русев в Националната художествена академия. Член е на СБХ от 1997 г. Работи в областта на живописа, рисунката, стенописа и илюстрацията. Специализира в Сите дез Артс в Париж. От 2011 г. е редо-

вен преподавател по рисуване в НХА. През 2011-2012 г. проектира и изпълнява стенописите на купола на новопостроената църква в с. Порой.

През 2013 г. проектира и изпълнява иконите за иконостаса на параклис "Св. Георги" в Морската градина на Бургас (съвместно със Станимир Желев). Негово дело са и стенописите в Католическата църква в Плевен, и др.

Творбата на отличения Йордан Павлов

Британското дуо „Лемб“ пристига на 8 март

Артистите изгадоха наскоро новия си студийен албум „Backspace Unwind“, част от който ще чуем на живо гозогина

Енигматичните „Лемб“ пристигат в София на 8 март 2015 г. по покана на EventEase, за да представят новия си албум „Backspace Unwind“ на сцената на „София лайв клуб“. Той включва 10 нови парчета, написани от Анди и Лоу с няколко включвания в инструменталите от Том Трап, който е работил върху целия аранжмент при записването му в „Air Lyndhurst Studios“ в Лондон.

По-рано тази година Анди и Лоу влизат в студиото, за да запишат 6-ия си поред албум, озаглавен със загадъчното име „Backspace Unwind“. Създаването на новия албум е описвано от Лоу като „откривателско пътешествие, което не се нуждае от карта или компас“. Тя споделя още, че в албума се срещат всички неотъпкани пътеки и непознати музикални методи, които „Лемб“ са избрали да следват през последните няколко години.

Парчето „Backspace Unwind“ е едно от първите, записани за компилацията, и ако се заслушаме, думите някак си описват началото на този процес. Идеята е била да се загърби всичко старо и да се започне на чисто с нещо съвсем ново и различно. Със своето денсфлор звучене песента разбива дори собствените музикални предубеждения на бандата. Откриващият трак „In Binary“ е на-

писан от Лоу с текст, изтъкан от свободни асоциации, превръщайки се в нещо като идеален фон за медитация. Целта е всеки, който го слуша, да се остави да бъде проводник на звуци и картини, които свободно преминават през него. Следва „Shines Like This“, в който свободните асоциации са на още по-дълбоко ниво. Там Лоу загатва за идеята, че докато целево търсим смисъл в конкретните думи, същността може и да се крие някъде в празните пространства между тях.

„We Fall In Love“ е първият разпространен трак от албума и разказва за възможността два живота да се пресекат и да се получи т.нар. звездно приравняване. Заедно с песните „As Satellites Go By“ и „What Makes Us Human“ разгръщат космическата тема, засегната в албума. Следват три любовни изповеди: „Nobody Else“, „Doves & Raven“ и „Only Our Skin“. В крайна сметка албумът се превръща в един разказ за най-личните и емоционални човешки дълбини, в които всеки от нас е скрип истинската си същност.

Билети за концерта на „Лемб“ в София се продават по 30/35 лв. в магазин „Яко“, ул. „Граф Игнатиев“ 43, а стандартни билети от 33/40 лв. - онлайн и в мрежата на Eventim.bg, научи ДУМА от Мария Недевска.

Сара Брайтман спира с концертите след София, стяга се за полет в космоса

Сара Брайтман ще изнесе първия си концерт в България на 12 ноември. Месец по-късно певицата ще спре концертна дейност за повече от година заради пътуването си до Международната космическа станция. Сара Брайтман ще бъде осмият космически турист в историята и първият изпълнител, който ще пее на живо от МКС.

А след десетина дни в зала „Арена Армеец“ певицата със сигурност ще пренесе в друго измерение публиката, благодарение на „космическия“ си глас от над 3 октави. Сара, с подкрепата на

Симфоничния оркестър на Българското национално радио, ще ни отведе на пътешествие сред най-любимите песни от репертоара си.

През януари 2015 г. най-продаваното сопрано в света ще започне тренировки за полета си в космоса, които ще се проведат в Хюстън (САЩ) и в Звездния град (Русия). Специалните занимания ще продължат над 9 месеца. Реалната подготовка за пътуването е започнала още преди година - Сара следва определен режим на хранене и пие специални медикаменти.

Изпълнителката на „Time to Say Goodbye“ посвети на космическа тематика и единайсети си студийен проект - „Dreamchaser“, излязъл през 2013 г. Шоуто в София също ще обедини светлинни и звукови ефекти, напомнящи други светове.

Билети за събитието се продават на касите на НДК, „Арена Армеец“ и в мрежата на Eventim на цени от 80 до 150 лв., припомня Светла Стойкова, пиар експерт от БНР.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Заз вдъхва нов живот на най-хубавите песни за Париж

Световно признатата певица Заз издава албума „Paris“, в който представя най-емблематичните песни за френската столица, както никой не го е правил досега. Записът излиза на 10 ноември през „PlayOn/Warner Music“, с малко помощ от легендарния продуцент Куинси Джоунс.

Преди 8 години Заз (родена като Изабел Жофроа) се премества от Бордо в Париж, за да постави начало на нещо, което ще се окаже уникална съдба. Заживявайки в столицата, тя започва работа като кабаретна певица, която никога не спира от сцената и пее без микрофон. Заз обаче не се задоволява с предсказуемата рутина на кабарето и вместо това решава да пее по улиците на Монмартр. Пленяващият ѝ глас привлича все по-големи тълпи от хора, желаещи да я слушат.

Спонтанният ѝ репертоар включва песни на артисти като Елла Фицджералд, Ив Монтан и Едит Piaф, в някои от които е замесен Шарл Азнавур. Иконичният певец, който с готовност партнира на Заз в изпълнението на неговата собствена песен „J'aime Paris au mois de Mai (I Love Paris in May)“, е недвусмислен в своето мнение: „Заз има вроден широк диапазон, може да изпее всичко и всеки път ще докосне душата ти. Ще отиде толкова далеч, колкото може, и после ще продължи дори още малко. Тя вече има уникална кариера, фенове и международна репутация; тя е първата френска певица, постигнала това от много време насам

и която е станала толкова популярна.“

И фактите не лъжат. Само за последните четири години Заз е един от най-продаваните френски артисти в света. От Чили до Египет и от Германия до Китай, фенове от над 50 държави са купили над 3 милиона копия от нейните първи два албума. Тя се радва на международен успех, безлязан от много постижения, включително световни награди.

Албумът „Paris“ е уникален поради няколко причини. За пръв път в своята кариера Заз е съпътствана от биг бенд. Неповторимостта на албума идва и от решителността на певицата да работи с утвърдени френски изпълнители. Пълната с идеи Заз се спира върху десет възхителни песни, обхващащи широк диапазон от музикални вкусове и даващи на артиста възможност да изрази себе си чрез своя глас. Албумът загатва за готсплъ, съдържа елементи на мануш джаз, танго и шансон.

Заз се вдъхновява от френски готварски курс и използва за ритъм прибори като сито, тенджери, чаени лъжички, за да придаде на песента неповторимо звучене. Първа нова версия на „Afternoon in Paris“, инструменталната джаз класика, композирана от Джон Луис през 1955 г., за която никога не се е осмелявал да създаде или добави текст и вокали.

Албумът „Paris“ ще бъде на нашия музикален пазар от „Орфей мюзик“, изключителен лицензиант на „Warner Music International“.

Страшна и смешна приказка без щастлив край

✓ „Генерална репетиция на самоубийство“ е измислена история с реални образи. Това е моето чувство за нашето неспокойно, болно време, за цивилизацията, на която са отказали спирачките, убеден е авторът Душан Ковачевич
✓ Има тъжни комедии. Горчиви. Тази е една от тях. Малка социална антиутопия, казва режисьорът Недялко Делчев

Тръпчивият хумор и сладката тъга в пиесите на Душан Ковачевич, както и неизтощителното усилие да се види светът и хората в него от по-добрата страна, отдавна е познат на българската публика. Пиесите „Маратонците бягат почетния кръг“, „Радован III“, „Сборен пункт“, „Балкански шпионин“, „Урбулешка трагедия“, „Лари Томпсън“ са предизвиквали интереса и съпреживяването на множество зрители. Сигурно защото в драматургията на Душан Ковачевич по своеобразен начин се преплитат парадоксалните балкански индивидуалности и почти абсурдните им жизнени ситуации. Винаги ми е било интересно къде е границата между театъра и живота. От ден на ден всички ние сме актьори и всички сме публика, само „пиесите“, които играем или гледаме, периодично се сменят, казва драматургът и определя пиесата си „Генерална репетиция на самоубийство“, като измислена история с реални образи. Това е моето чувство за нашето неспокойно, болно време, за цивилизацията, на която са отказали спирачките, а шофьорът на всичкото отгоре е арогантен, безотговорен и надрусан с енергията на кокаина, защото

Ивайло Герасков, Николай Върбанов и Симона Халачева в сцена от спектакъла

Сцена от спектакъла

Симона Халачева и Пламен Манасиев в сцена от спектакъла

то алкохолът е оставен за бедните, за каруцарите. Ако за всичко, което става на планетата, са виновни гугутката, кравата, прасето и мократа бреза, и ако тази лъжа е коронована като истина, светът ще повтори грешките и срама на двайсети век. Нищо не сме научили и следователно ще повтаряме и класа, и живота, убеден е той.

За постановката на „Генерална репетиция на самоубийство“ на сцената на театър „София“ режисьорът Недялко Делчев споделя: „Исках да направя пиеса за житието и страданията на нормалния човек. Добрият, доверчивият, честият, работливият, почтеният човек. Осъденият и осменият от времето ни наивник. За тоя странен наш балкански Франкен-

щайн. Сглобен от собствените си остатъци. Оскатен от времето, което го премазва всеки ден... Докаран до ръба. И все пак надяващ се, вярващ, мечтаещ, искащ. Да работи, да твори, да полети. И летящ. До дъно. Исках да разкажа една приказка за героя, обходил долната земя и там видял, и не прозрял. Не превърнал божията искра в огън. Останал в тъмното и студеното.“

В тази малка, но бурна балканска антиутопия са замесени актьорите Ивайло Герасков, Пламен Манасиев, Юли Малинов, Николай Върбанов, Сава Пиперов и Симона Халачева. Преводът е дело на Мария-Иоанна Стоядинович, сценичната среда е реализирана от Рин Ямамура, а музиката е на Каполян Димитров.

„Емигранти“ от Славомир Мрожек

Диана Добрева поставя пиесата на Славомир Мрожек на сцена „Миракъл“ в театър „Българска армия“. В нейната сценична версия на пиесата, писана през 1974 г., емигрантите АА и ХХ са Милан Миланов и Александър Дойнов. Емиграция. Емигранти. Векове наред. От всички краища на света към всички краища на света. Прогонени, доброволно емигрирали, масово и поединично. За няколко години или за цял един живот. Колко много общи моменти има в емигрантските съдби, колко дълбоки са различията, които ги разединяват. Какъв конгломерат от единство и противоречия... Като явление емиграцията е не само форма на физическо и духовно оцеляване - тя е и светоглед. На емиграция човек може и да бъде осъден, но той може и да търси и следва пътя си на емигрант малко или много съзнателно или несъзнателно - като една от разновидностите на антиживота, така Славомир Мрожек очертава проблематиката на своята пиеса, една от най-често поставяните му творби по света.

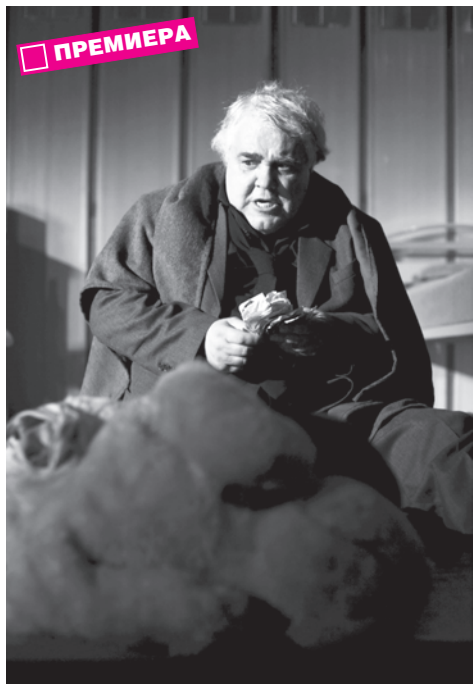
Явно емиграцията и емигрантите са всеобщо и вероятно вечно явление. Пиесата е строга по форма и пестелива по изразни средства. Действието се развива в една обстановка и обхваща няколко часа в навечерието на Нова година. Действащите лица са двама безименни емигранти - АА е интелектуалец, вероятно напуснал родината си по идейни причини, ХХ е общ работник, дошъл да спечели пари, и мечтае като се върне да покани на празненство целия град, за да видят всички, че „господинът се е върнал от чужбина“. Като че ли всичко разделя тези двама души. Единствено фактът, че са чужденци в страната, в която се намират им предоставя малкото допирни точки в ограниченото и студено жизнено пространство.

Милан Миланов и Александър Дойнов в сцена от спектакъла

Милан Миланов в ролята на АА

Александър Дойнов в ролята на ХХ

Нашето емигрантство днес не зависи от граници, то е вътрешно, ние сме емигранти в собствената си държава, подчертава Диана Добрева, определяйки водещата идея на своето представление. Сценографията и костюмите са на Нина Пашова, музикалното оформление е направила Петя Диманова.

Страница на
Светлана
ПАНЧЕВА

Времето на цар Самуил

Интерактивен видеоразказ и мултимедия съпътстват експозицията "Цар Самуил († 1014) в битка за България", която е подредена до 11 януари 2015 г. в залата за временни изложби на Националния археологически институт с музей при БАН. Неговото работно време през зимния период започва от 10 до 17 ч., понеделник е почивен ден, научи ДУМА от НАИМ при БАН.

Проявата е част от Националната програма за отбелязване на 1000-годишнината от смъртта на цар Самуил (997-1014) и е финансирана със средства от целевата държавна субсидия за отбелязване кончината на великия български владетел.

Столичани и гости на София имат възможност да видят основни моменти от епохата на цар Самуил, личността и семейството му, както и любопитни артефакти от войните му с Византия. Зрителите ще си припомнят славната история от управлението на българския цар с помощта на "живи" кадри, дву- и триизмерна анимация и звукови картини.

Направили сме буквално драматургия, историческа пиеса с художествено студио "New age". Посетителите ще имат възможност да проследят и филм с много интересни находки, а залата е така оцветена, че внушава епохата... коментира доц. д-р Людмил Вагалински, директор на НАИМ при БАН и зам.-председател на Организационния комитет за отбелязването на 1000-годишнината от смъртта на цар Самуил.

Част от експонатите се представят за първи път пред широката аудитория като някои интересни и особено важни паметници, свързани с живота на цар Самуил. Надпис от

В „живи“ кадри и триизмерна анимация

Мащабна експозиция с ценни находки, свързани с живота на великия български владетел, показва Археологическият музей

с. Герман, изработен по поръчка на царя в памет на родителите и брат му, копие на Битолския надпис, средновековно въоръжение от епохата, са сред любопитните и ценни предмети в изложбата. Приковават окото и гробни находки от патриаршеската базилика в Дръстър от края на X и началото на XI век. Основен акцент е нагрудният кръст от планински кристал, от гроб 98, разкрит пред олтар на черквата, принадлежал на духовник от

най-висш ранг. Възможно е това да е гробът на самия патриарх Дамян. Зрителите ще видят и златни монети на императорите Йоан Цимисхий и Василий II и печати на представители на византийската гражданска, военна и църковна администрация.

В залите на музея е разположена и голяма сбирка от въоръжение и снаряжение, характерно за X-XI век.

Освен оригиналните предмети от времето, публиката ще

може да оцени и специално направен за изложбата филм, който я превръща в мултимедийна експозиция. В него се разказва историята за царуването на Самуил и битките, които е водил за България. Киноисторията продължава 25 минути и започва на всеки кръгъл час. Благодарение на автоматизирана система, в хода на разказа проекцията сама управлява осветяването на витрините с артефакти. Филмът има и английски субтитри.

Изложбата включва експонати от фондовете на 14 български музея. Тя се осъществява от НАИМ при БАН в сътрудничество с Националния исторически музей и археологическите и историческите музеи във Велики Преслав, Шумен, Варна, Добрич, Разград, Перник, Враца, Монтана, Панагюрище, Сливен, Бургас и Силистра.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

▲ Нагруден кръст. Планински кристал. Краят на X-XI век, Дръстър

Снимки
Мариета
ТОМОВА

СНИМКА БГНЕС

Стабилна коалиция? Какво повече от обещаните 300 дни подкрепа

Освен че са майстори да консумират власт и да не излизат от нея, подобно на бацил, по гумите на Доган, ДПС са майстори и в раздаването на генесарски шутове

Антон ГИЦОВ

Задава ли се нова тройна или двойна коалиция с прикритото участие и на ДПС? Този въпрос не е с повишена трудност, като се има предвид невероятното его на Бойко Борисов, който отново иска да застане на кормилото на държавата. Така му и казали от Брюксел: "направете си правителство, то да е стабилно и да има човек да носи отговорност". И той многократно изразява желанието си да носи тази отговорност. Но му е ясно, че не може да управлява без солидна парламентарна подкрепа. А в това отношение се сблъсква със сериозни проблеми. Най-напред реформаторите поставиха условие държавата да не бъде управлявана от участниците в управлението и през последните години и съвсем конкретно визираха Бойко Борисов. От ГЕРБ последва остра реакция и след дебати в блока те отстъпиха от това условие, но поискаха министри да се назначават от парламента. Защото им е ясно, че ако Бойко Борисов е премиер, къде е гаранцията, че на тези най-важни държавни постове той няма да изчиства неудобни и опърничави министри и да поставя свои хора?

Както изглежда, преговорите на ГЕРБ с представените парламентарни партии за съставяне на коалиционно правителство се оказаха

губене на време

На Бойко Борисов не му върши работата Патриотичният фронт, който обеща експерти, но се ангажира с твърда парламентарна подкрепа. А такава му обещава и ДПС - ако не допусне да властва Патриотичният фронт и направи правителство на малцинството с Реформаторския блок.

Че Бойко Борисов и Любти Местан играят някаква игра, е отдавна видно. Първо беше пиенето на кафе. После - задружното гласуване в парламента преди неговото разпускане, което доведе до саркастичните подмятания и питания от депутати на БСП за това кой е женихът и кой е булката в този нов политически брачен съюз. След това последва обяснението на Бойко Борисов, че няма как да се прави съюз с ДПС, защото това би предизвикало брожения в партията му - един вид това е проблемът, а не това, че ДПС е готов да се съюзи с който и да е, стига да бъде оставена трапезата, където се разпределят порциите. Но пък че е

готов да назначи цели 11 зам.-министри мюсюлмани. И постепено започна да прозира явно предпочитанието му - правителство на малцинството с Реформаторите, при обещаната при такава конфигурация подкрепа от страна на ДПС - цели трийсет дни стабилна парламентарна подкрепа, почти година! В замяна на това, както следва да се очаква, кадрите на ДПС на високи властови постове, където се разпределят порции, няма да се пипат, никой няма и да се занимава с нескритото влияние на тази партия върху съдебната власт.

Да, но това не се харесва на Реформаторите. Нали това беше основната им цел - да се разтури моделът Пеевски, трайното отстраняване на ДПС от властта за повече от десет години, да се изтрият икономическите лостове от ръцете на ДПС и влиянието им върху съдебната система и българската прокуратура. А Радан Кънев директно заяви, че изказването на г-н Местан за 300-те дни подкрепа е неприкрита заявка за

подготовка на съвместно управление

на ДПС и ГЕРБ. На Бойко Борисов това ново главоболие му дойде много. Реформаторите трябваше да бъдат притиснати и на помощ се притече председателят на ЕНП Жозеф Дол, който спешно пристигна в София и направи извънредно, че ГЕРБ не бива да се обвързва с националистите, които проповядвали популизъм. Дол фактически директно се присъедини към твърдението на Любти Местан, че Патриотичният фронт е национал-популистка формация, една страна формулировка, защото едва ли има по-голям популист от Бойко Борисов. Дол натисна силно и Реформаторския блок, а рамо на Бойко Борисов даде и Касим Дал, който заяви, че идеята за коалиция с националистите не е на целия Реформаторски блок.

Бившият и очакван бъдещ премиер от ГЕРБ изведнъж забрави предишните си аритметични сметки и твърдения, че коалиция с Патриотичния фронт е не само възможна, но и желана, за да има бъдещо правителство мнозинство в парламента, и се сети, че в програмите на националистите има неща, "които не отговарят на нашата евроатлантическа ориентация." И прибягна до политиката на "моркова или тоягата" спрямо Реформаторския блок: морковът: ако те влазят в коалиция с ГЕРБ (без националистите), не само ще участват във власт-

та, но веднага щели да се отпуснат европейските фондове (един вид, те и затова са спрени, защото ГЕРБ не е на власт), и тогата: ако до понеделник не вземат решение, не само че ще видят власт през крив макарон, а и без тях той ще си направи самостоятелно правителство на малцинството. Което със заявената подкрепа на ДПС си е двойна коалиция.

Реформаторският блок е подложен на силен стрес

Не може да им се отрекат благородните намерения за "демонтиране на мафията от властта" и за разтуряне на "модела Пеевски", тясно свързан с ДПС, но тези им амбиции ще излетят като дим през комина в една коалиция само с ГЕРБ, която е подкрепяна от ДПС. На Радан Кънев и други от блока им е ясно, че рано или късно ще бъдат обвинени в участие в тройна коалиция с ДПС, защото точно като тройна коалиция БСП-ДПС-Атака беше определено правителството на Станишев само защото "Атака" осигуряваше мнозинство на това правителство в парламента, без да е в коалиция с другите две партии - точно каквото обещава да прави сега ДПС. Това Реформаторите трудно могат да преглътнат.

Така или иначе, по всичко изглежда, че вече без Патриотичния фронт ще има пак ако не тройна, то двойна неофициална, но на практика реална коалиция с ДПС.

А какво каза Доган преди 4 г.?

Преди четири години на предизборна среща в Шумен на 24 юни 2009 г. Доган каза: "ДПС е бацил - където влезе, не излиза". Реформаторите и затова са за коалиция с националистите - и двете формации считат, че този бацил трябва да бъде изкоренен. Но такава цел не влиза в сметките на ГЕРБ, които залагат на подкрепата на ДПС в бъдещия парламент и това беше ясно изразено от Румяна Бъчварова от преговорния екип на ГЕРБ още на 18 октомври, когато тя заяви, че ГЕРБ няма да съставя кабинет на принципа "анти-ДПС" коалиция.

Нека да напомним: освен че са майстори да консумират власт и да не излизат от нея подобно на бацил, по думите на Доган, ДПС са майстори и в друго - раздаването на депесарски шутове. Този горчив урок научиха навремето СДС, а наскоро и БСП. По всичко изглежда, че наред един ден ще бъде и ГЕРБ.

Точката наг И-то

Като коляно в ръцете на евроинструктор

Иво АТАНАСОВ

"Знаеш, че съм в ръцете му!" - "Как така в ръцете му?" - "Ами книгката..." Телефонният диалог е от филма "Дамски кант". Бамби още не знаеше, че младата му съпруга е в ръцете на автоинструктора буквално, а не просто заради шофьорския изпит. Когато разбра, избухна: "Пуснал си го в твоя апартамент, поканил си го да опита твоя заек, защо да не опита и твоята мадам!"

Нещо подобно, но без избухването, се случи с височайшата визита на един евроинструктор. България го пусна в Народното събрание, даде му стая, в която да разговаря с ръководствата на парламентарно представени партии. Това е в рамките на нормалното. Само че той ги прекрочи и се произнесе кой трябва да ни е премиер, каква да е формулата на новото правителство и кои партии в никакъв случай да не бъдат приобщени към нея. А после публично пусна ръка на кметицата, съвсем в руслото на посочения филм.

Този недопустим за който и да е политик жест може и да е лишен от сексуален подтекст. Има хора, които като разговарят с теб, непрекъснато те побутват, потупват, скъсяват до толкова дистанция, че чувстваш дъха им, най-често - неприяен. До такава степен физически влизат в личното ти пространство, че гледаш секунда по-скоро да се отървеш от присъствието им. Шефът на енепейците обаче е със сериозен политически опит и със сигурност отдавна е изчил подобни елементи в поведението си.

При добро желание в позата му може да се съзре нещо от самовъзхита на Микеланджело. Когато завършил скулптурата на най-важния библейски пророк, образът му се сторил толкова жив, че той го ударил с чук по коляното и извикал: "Моисей, говори!" Та може и евроинструкторът да е поучал коляното на кметицата в пристъп на удовлетвореност от това, че е подредил нещата в България. Но дори и да е така, следите от пуснатата му ръка ще стоят дълго. Както и до днес в Рим се виждат белезите от чука на Микеланджело по дясното коляно на "Моисей".

При още по-добро желание посегането може да се разчете като своего рода патернализъм. Бащата на енепейците се отнася към българските си съпартити като към свои деца. Той повече от тях знае кое им е полезно и вече е сторил нужното за благото им, макар и да не е уважил тяхната автономност. Покровителствено е положил ръка на коляното, както би го направил и на раменете, ако пейката, на която се е сместил и кандидат-премиерът, не беше толкова тясна. Само че в случая трудно може да се види бащински порив по лицето му. Тук кметицата по-скоро би се сетила за думите на Багряна: "Гледаш ме с очи на похитител!", изпети от Богдана Карадочева, отколкото да се почувства като лутача се дъщеря, вкарана най-после в правия път.

И при най-добро желание обаче е трудно да се приеме, че ръката е пусната неволно. Още през май стана ясно как този евростар се сили да обори впечатлението, че вече е не толкова стар, колкото стар. Той илюстрира преимуществата на обединена Европа с... порното. Преди бил много трудно да се гледат такава филми. И навярно защото сега е лесно, се отнася с кметицата като с беби сиър. Виждал е неведнъж в киносежетите, които ни препоръчават, колко е приятно да посегнеш на момичето, което си наел да гледа децата ти. И как в повечето случаи то не само не те укорява, но и се съгласява.

Това отношение, разбира се, е крайно обидно. Но още по-обидна е липсата на реакция. От кметицата няма какво повече да се иска - парализирала се е като зайче и е сплела ръце, та да се предпази от нещо по-лошо. Но защо мълически кандидат-премиерът? Ако не знае друга дума освен "конграчулейшъс", можеше поне да се прокашля тактично или да отклони вниманието на госта примерно към новооткритата естакада. Не го стори и се получи като в "Оркестър без име". Когато Джани Леопарди покани певицата на танц с думите: "Рени, прего!", а тя се колебаваше, Павката се възмути не от италианеца, а от нея, и грозно изсъска: "Айде прего, май!" А на Любти Местан само Криско липсваше със скандалното: "Пукажи на тия хора...", но сякаш беше тук.

На времето издаването на първа книга беше голямо премедие, особено ако си от провинцията. Редакторът все намираше поводи да дойде в твоя град, уж за работа върху текста, но всъщност да се възползва от гостоприемството ти. В един от тези случаи, когато млад поет черпеше в аванс за бъдещата си стихосбирка, човекът от издателството се беше намърдал до съпругата му. Изглежда се е държал съвсем по енепейски, но ние не забелявахме, тъй като бяхме доста пийнали или пък защото той е действал под масата. Но в един миг на внезапно и за кратко настъпила тишина се чу гласът на поетовата половинка: "Не сега, не сега!" Да и се не види и на стихосбирката, на всички ни загорча от цената!

Горчи ни и сега, но не заради нечия похотливост. А защото сме се примирили да бъдем коляното в ръцете на евроинструкторите.

Други текстове от автора на www.ivatanasov.info

СРЕЩИ

ЛИЛИ ДРУМЕВА:

Сама съм си намерила пътя в живота

Кънтри музиката е усещане и философия, убедена е талантливата изпълнителка

Интервю на Аълоня НЕЙКОВА

□ *Лили, как мина последното ви участие на фестивала "Поетични струни" в Харманли?*

- Много добре. Имаше няколко концерта на различни места. Свирих заедно с китариста на Lily of the West Ясен Василев. Изпълнихме микс от кънтри и блус стандарти, както и наши авторски композиции. Фестивалът беше организиран професионално. Участваха известни писатели, поети и бардове предимно от София и Харманли. На откриването присъстваше кметът на града, както и местният културен елит.

□ *Различна ли е публиката в провинцията от почитателите ви в столицата?*

- В София имаме постоянна публика, която познава голяма част от репертоара ни, няма нужда да обяснявам много за историята на музиката и жанровете, които изпълнявам. Извън столицата се налага да разказвам по-подробно, тъй като по-голямата част от песните ми са на английски. Опитвам се да превеждам най-важното от текстовете и представям любопитни факти за изпълнителите.

□ *Имате изяви и в чужбина. Как там приемат песните ви? По друг начин ли реагират феновете?*

- Свирили сме почти във всички европейски държави и в Съединените щати. Навсякъде публиката е различна. Във Великобритания и Ирландия, откъдето кънтри музиката носи корените си, хората добре познават песните, които изпълняваме. Във Франция се радват предимно на джаз и синг стандарти, преплетени с кънтри елементи. В Русия публиката е много интересна. Имаше турне там през 2012 г., което включваше Москва, Нижни Новгород, Дубна и Иваново. Руснаците са страхотни! Те поставят артиста на пиедестал. Ценители са на изкуството и са отворени към различни жанрове. В САЩ (родината на кънтри и блуграс музиката) публиката е изключително компетентна. Там ни възприемат като нещо екзотично и интересно. Често имаме участия в българските културни центрове по света, където изпълняваме някоя емблематична песен (като например "Облаче не бяло"), защото знаем, че публиката иска да я чуе. Тя се състои предимно от българи, които дълги години живеят в чужбина и изпитват носталгия.

□ *Популярна ли е кънтри музиката у нас?*

- Кънтри музиката е извън масовите жанрове. Тя се слуша от хора, които харесват и джаз, блус, рокендрол, т.е. от онези, които са ценители, меломани и следят всичко качествено и стойностно, което излиза на пазара. Може да се каже, че кънтрито е бутикова музика. Слуша се от верни почитатели и познавачи. Две са причините, поради които кънтри музиката не е много популярна в България. Едната е, че хората не я познават достатъчно. Тя рядко звучи в ефира. Медите не отразяват кънтри събитията, класиците и нейните звезди. В Америка кънтрито е на трето място по пазарен дял след поп и рок жанровете. Нещив е на втора позиция след Ню Йорк като център на музикалната индустрия. Там кънтри музиката се възприема като национално богатство. Втората причина тя да не е толкова популярна у нас е балканският менталитет. Близко сме до Ориента, а той влияе на музикалните вкусове. Кънтри музиката отразява американския начин на живот. Често се възпяват отделни щати, градове, географски понятия, марки коли, камииони, видове уиски и бира. Разбира се, в песните присъстват и важни семейни ценности, разказват се цели истории.

□ *Смятате ли, че сте един от буги-*

телите на българите в това отношение - събуждате вкуса на нашенция към нещо по-различно от традиционните балкански ритми?

- Намерих най-голямото щастие в живота си именно в кънтри музиката. Толкова я обичам, че искам повече хора да се докоснат до нея, както направих аз. Тя е много мелодична, качествена и стойностна. В песните няма сарказъм и пошлост. На преден план са текстовете и хубавите мелодии, които звучат прекрасно дори само с аккомпанимента на акустична китара. За мен кънтри музиката е усещане, философия и начин на живот. В нея намерих себе си и моята идентичност. Станах част от голямо общество. Намерих много приятели и сродни души. Кънтри музиката е земна и близка до хората. Кънтри звездите не са примадони, а симпатични и скромни хора, които винаги са готови да ти дадат автограф. Най-хубавите моменти от живота ми са свързани с пътувания, концерти и срещи със страхотни кънтри музиканти. Когато харесваш нещо толкова силно, изпитваш нужда да го споделиш. Радвам се, че в лицето на моите музиканти в Lily of the West намерих съмишленици и последователи. Около нас има и кръг от фенове и все по-разрастваща се аудитория. Популяризирам кънтри музиката и чрез албумите, които издавам, и предаванията, които вода по радиото. Пиша за нея и в различни музикални списания.

□ *Кога публиката може да види и чуе изпълнението ви?*

- Предстоящите ни концерти в София

шите на хората?

- Да, така е. Когато искам да популяризирам мой проект, често гостувам в радиото. Телевизиите като че ли по-малко отразяват музикални събития. Правя силна реклама по интернет, в социалните мрежи. Това е медията на бъдещето.

□ *Как се вдъхновихте за първата си книга, чиято премиера се състои*

ЛИЛИ ДРУМЕВА е позната на публиката от телевизионния и радио-ефир. Водещата на музикални предавания е и най-известната българска кънтри изпълнителка. Създателка е на групата Lily of the West. Авторка е на книгата "Настроение с Лили. Музика в 50 теми".

съвсем наскоро? Колко време ви отне написването ѝ? За кого е предназначена "Настроение с Лили. Музика в 50 теми"?

- Книгата е писана по 50 сценария на музикалното предаване "Настроение с Лили", което вода вече 10 години по радиото. То стартира през 2003 г. по Ретро радио, а през 2007 г. продължи в Радио София (БНР), където се изпълнява и сега. Човекът, който ме запали по радиото, е Тома Спространов. С него имаме дългогодишно партньорство и приятелство. Може да се каже, че той е и мой вдъхновител. Книгата е писана в продължение на година и половина предимно през уикенда и през нощта. Тя е предназначена за почитателите на хубавата музика и за професионалисти-

Групата Lily of the West

Снимка Иван КОЛОВС

на 15 ноември в "Блус баръ на Гошо", на 21 ноември в Софийската градска художествена галерия и на 22 ноември в клуб "Падналите ангели". Между 28 и 30 ноември свирим в Белград, а през декември заминавам за Сан Франциско.

□ *Подготвяте ли се по някакъв специален начин към концертите на живо? Имате ли си ритуали преди излизането на сцена?*

- Да, имам. Опитвам се предварително да организирам нещата максимално добре, за да може в деня на концерта да си почина и да изпълня ритуала си. Наспивам се добре и след сутрешното кафе започвам да свира на китара. Обядвам и след кратка почивка се разпявам. Обличам дрехите си и се подготвям за сцената. Понякога имам сценарий за събитието, а друг път се подготвям мисловно, представяйки си публиката. Преди самото излизане на сцена понякога изпивам малък коняк за тонус. Най-вече се опитвам да подвигна настроението и да се забавлявам, защото знам, че това се предава и на публиката.

□ *Освен че сте създателка на кънтри формация, популяризирате този стил и чрез медиуми - водите известното предаване "Настроение с Лили". Мислите ли, че радиото и телевизията са незаменим помощник в доближаването на музиката към ду-*

те в музикалната индустрия.

□ *По-трудно ли е да се пише за музика, отколкото да се свири и пее?*

- Двете неща са различни, но са и свързани. Пеенето и свиренето носят огромно удоволствие, но и изтощават. На младите години организъмът издържа на дълги турнета и живот на път. На по-късна възраст е добре човек да има и друго, по-спокойно участие в музиката. Писането за нея е естествен процес, който също удовлетворява. През годините съм прочела тонове музикална литература. Запознах се с водещи професионалисти и натрупах доста опит. Всичко това събрах в книгата и смятам, че тя ще бъде полезна.

□ *Какво научихте по време на работата си като журналист в българската секция на БиБиСи?*

- Беше интересен и креативен период в живота ми. Работих заедно с колеги репортер в предаването "Мегахас". Отразявах концертите на Острова и се научих на много техники в журналистиката. Монтирах материала, като тогава това ставаше на ленти. Откривах интересни групи, които канех в студиото да свирят на живо. Работих заедно с колеги Андрей Владов и Васил Велев. Навлязах много добре в стиловете инди и алтернативен рок.

□ *Фактът, че сте дъщеря на Христо Друмев, помага ли ви или, напро-*

След сутрешното кафе посягам към китарата

тив, пречи на вашата кариера?

- И двете. Баща ми е умен и способен човек. От него съм научила много неща. Все още хората го търсят за съвет. В музикално отношение не съм получила помощ от него. Дори напротив, докато той беше директор на НДК, групата ми не е свирила там, освен ако някой друг организатор (посолство или промоутър) не ми е поканил в програмата. Никой в семейството ми не е музикант. Сама съм си намерила пътя в живота. Не ми е особено приятно, когато статии за мен започват с "дъщеря на Христо Друмев". Но пък от друга страна, се гордея с фамилията и съм благодарна на моите родители.

□ *Омъжена сте за чужденец, но живеете с него в София. Лесно ли бе да го убедите да останете тук и как се приспособява един ирландец към бита в България?*

- Запознах се с моя съпруг на концерт. Свирихме в Ирландското посолство и той беше седнал на първия ред. Разказа ми, че има малък бизнес в България и се чувства добре тук. Харесва му климатът, храната и, като цяло, по-свободния живот. Намаме планове да живеем в Ирландия.

□ *Хрумвало ли ви е някога да не се връщате в родината си - да останете някъде гругаге?*

- Живяла съм за по-дълги периоди в много държави: Франция, Германия, Австрия, Англия и САЩ. Имала съм планове да остана в чужбина, но се радвам, че не го направих. Постоянно трябва да се доказваш и често се чувстваш като човек втора класа. Жалко е, че имиджът на България не е сред най-добрите в Западна Европа. Като кънтри музикант обаче не се чувствам така. Приета съм от едно голямо общество и се чувствам като гражданин на света.

□ *Ако трябва да се представите на някого, който не ви познава, върху какво ще акцентирате - че сте музикантка, журналистка или писателка?*

- Аз съм музикант по душа и същевременно. Най-обичам да свира и да пее. За съжаление, появата на сцена, издаването на албуми, организацията на концерти са свързани с много административна работа, която не ми е толкова приятна. Воденето на музикално предаване по радиото е голямо щастие и удоволствие. Минутите в ефир минават бързо и неусетно. Подготовката на предаването обаче е свързана с много четене и работа на компютър. Писането на книга е творчески процес, който дава удовлетворение. Радост е да видиш готовия продукт. Зад него обаче се крие солиден труд, който включва набиране на текст, редактиране, четене и други технически дейности. Не се взимам на сериозно като автор, а просто пиша за неща, които обичам и познавам. Бих определила себе си именно в този ред: музикантка, журналистка, писателка.

ДУМА

Страница на
Любо НИКОЛОВ

ГОРСКА ТРАПЕЗА

Рецепти на леля
Ваня ТОКАДЖИЕВАЗАДУШЕН
ФАЗАН

Почистеният и измит фазан се разрязва на две по дължината на гръбнака. Вътрешността се натриба със ситно счукан черен пипер, мас и сол. Постава се в тавичка заедно с нарязани 20 г моркови, 1 корен магданоз, 10 зър-на черен пипер и 20 г мас. Залива се с 200 мл вино и се задушава. Ако е необходимо, допълнително се долива малко вода. Когато месото поомекне, сосът се разбърква с 1 супена лъжица сметана.

ШАРАН
В СОС

Вземаме изчистен и нарязан на колелца 1 кг шаран, 5 лъжици масло, 2 лъжици брашно, 1 глава лук, половин корен целина, 1 корен магданоз, 1 дафинов лист, сол и 10 багемчета. Овалваме осолената риба в брашно и пържим в маслото. Изпържената риба заливаме със сос, приготвен по следния начин: в останалото от пърженето масло изпържваме лука, прибавяме малко брашно, нарязаните моркови, целината и магданозения корен, супените подправки, заливаме с малко вода и оставаме соса да поври 20 минути. Прецедваме го, след това прибавяме нарязаните багемчета и 1 лъжица оцет. Оставаме соса да поври още 10 минути и заливаме рибата.

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

Фаталният секс на вълка

Разказано от Христо СТОЕВ - МОРЯКА,
бивш управител на ловната хижа
в местността „Влаеви ниви“ край Костенец

Беше краят на март 2000 година. Една сутрин излезнах пред ловната хижа и видях вълк. Втурнах се да взема пушката. Животното явно ме беше усетило, защото се отдалечаваше в лек тръс. Въпреки че беше далече, ми теглих едно брениче.

Вечерта разказвам на колегите, а те не вярват. „Какъв вълк? Разтягаш локуми.“ „Абе, почна и ти да лъжеш...“ и изрази все от той род.

След две седмици през почивните дни в хижата дойдох със семействата си Димитър Мирков (председател на ловно-рибарското дружество „Еледжик“, гр. Костенец) и брат му Владо. Митко пусна кучката си Джина да се разтъпче около хижата. Предупредих го за вълка и му казах: „Вържи кучката, ако не искаш да я удавят вълците.“ И той не ми повярва. Остави я да се ски-

та цял ден в гората. Върза я чак в късния следобед.

Вечерта седнахме край камината и започнахме веселата част. Към 22,30 часа Владо излезе да донесе дърва. Изведнъж връхлетя в стаята и викна на брат му: „Взимай пушката, че кучката и вълкът са се заклешили...“ Митко скочи грабна карабината и излетяха навън. След като е забелязал човека, вълкът е разбрал какво го очаква и със сетни сили се е измъкнал от любовния капан. Но късно. Прожекторът на Владо го освети между дърветата и точния изстрел на Митко повали хищника.

Вълкът е усетил по изпращанията на кучката в гората, че е разгонена. Гласан от нагона, е тръгнал по дирите ѝ. Дотам му беше секса. И при мъжете понакога се случват такива неща, когато мислят с инстинкта си.

Владимир Мирков (вдясно) и Христо Стоев си говорят за фаталния любовник

СЪВЕТИ

Оказване на помощ при измръзване на кучето

И в най-големия студ г-р Марин Иванов и кучето му Чаро изпълняват ария от операта „Вълшебния стрелец“

През студените месеци кучето се нуждае от повече любов и топлина. При кучетата, изложени на много ниски или много високи температури, може да настъпи рязка промяна на телесната температура. Тази промяна в голяма степен зависи от температурата на средата и продължителността на престоя, както и от възрастта и физическото състояние на кучето. Важно е да се знае, че както много високите, така и много ниските температури могат да причинят гръчове, кома и смърт.

Престоят навън при много студено време може да предизвика телесно охлаждане от 25 до 35 градуса. Това състояние се нарича хипотермия. Излагането на студено може да предизвика измръзване на малки части от тялото. Понякога хипотермията съпътства премръзването.

Основните признаци при хипотермията са: ниска телесна температура, забавен пулс, твърде ниска честота на дишане, гръчове, кома.

Първата помощ, която трябва да се окаже на пострадалото куче, е от самия стопанин. Изкълете кучето с топла вода или го пренесете в топло помещение и го увийте в одеяло. Предварително затоплете одеялото в сушилни няколко минути. Измервайте аналната температура на всеки десет минути и прекратете топлата

баня, когато температурата достигне 38.3 градуса С. Не е препоръчително да използвате грейка или електрическо одеяло, тъй като може да причините изгаряне на кожата.

При по-леките случаи на премръзване се забелязват следните симптоми: в началото кожата изглежда бледа, постепенно се зачервява, на пипане е гореща и подута, кожата постепенно възвръща нормалното си състояние, но е все така свръхчувствителна.

Тежките случаи на премръзване се характеризират със следните признаци: кожата остава студена и започва да се набръчква, струпеите по кожата постепенно падат и се появяват открити рани.

При леко премръзване бързо затоплете засегнатото място с вода или водна баня с температура от 40.6 до 42.2 С до 15 минути. След това покрийте с хлабава превръзка измръзналото място. Не разтривайте кожата, за да не предизвикате нараняване.

При силно премръзване лекувайте като при леко премръзване. Некротизираните части на кожата обаче трябва да бъдат премахнати само от ветеринарен лекар. В противен случай рискувате да инфектирате засегнатата повърхност на кожата и да предизвикате нежелани усложнения.

ПОПАДЕНИЯ

Ненадминатият Джон Хънтър

Сложна и заплетена игра

Често съм чувал в разговор да казват за някой ловец, който има голям успех в лова: „Не знае какво е страх“. Това за мен не е вярно, а се съмнявам дали и за другите е така. Когато един професионален ловец преследва опасно животното, той води много сложна и заплетена игра. Непрекъснато трябва да има наум цяла дузина неща: вятъра, естеството на прикритието, състоянието на дриятата, характерните особености на преследвания дивеч, особеностите на конкретния екземпляр, а същевременно ловецът не трябва да забравя и собствените си сили и недостатъци.

Трябва непрекъснато да мисли, че трябва да се движи тихо, а това означава да гледа къде ще стъпи, а същевременно трябва да гледа и напред, за да не го изненада животното от засада.

Джон ХЪНТАР

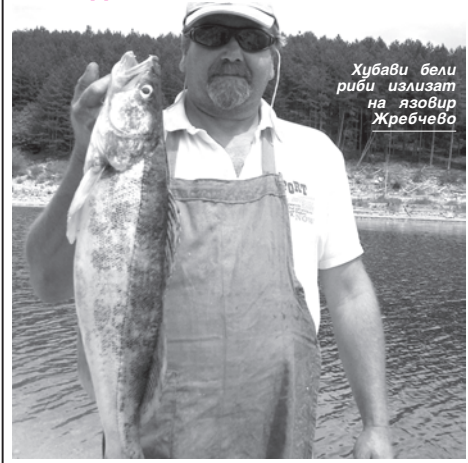
ВИЦ

ЛОГИКА

Питат един ловец защо е останал стар ерген, а той отговаря:

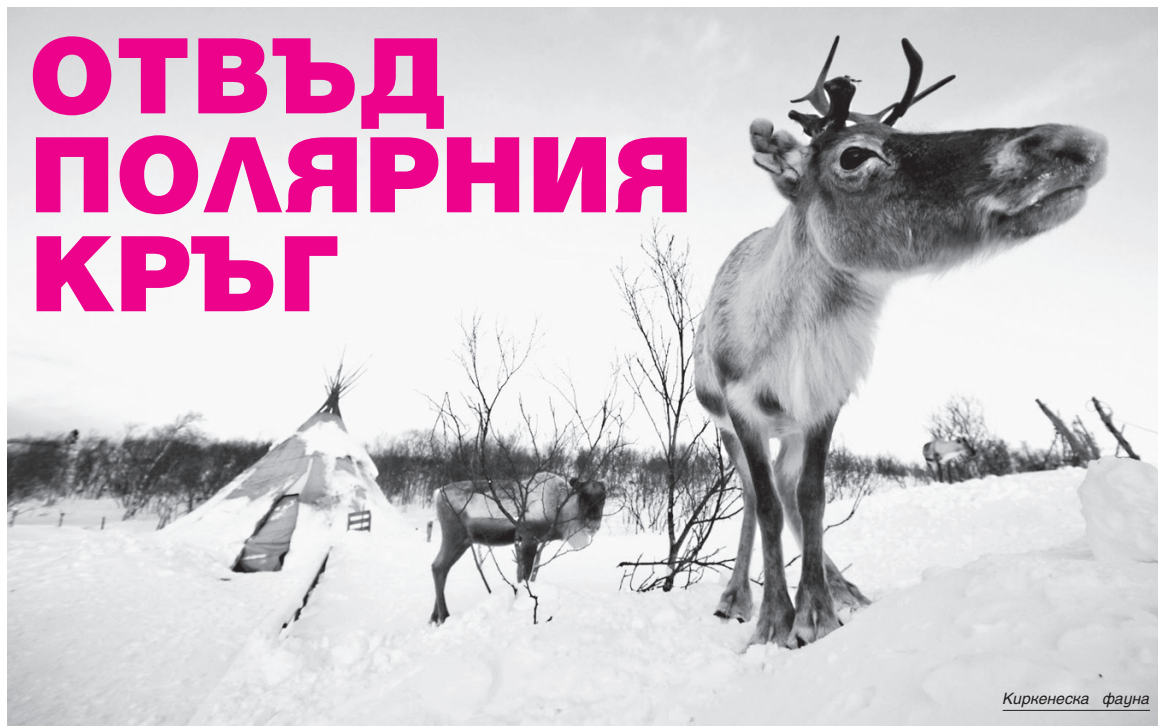
- Имам куче, което ръмжи, котка, която скиatori по цели нощи, и папагал, който гърдори. Защо ми е съпруга?

НА ВОДОЕМА

Хубави бели риби излизат на язовир Жребчево

ОТВЪД ПОЛЯРНИЯ КРЪГ

Киркенеска фауна

Йордан
ВАСИЛЕВ

Никога не съм си дори представял, че мога да попадна там, но се случи. Моят дългогодишен кореспондент от Норвегия Кнут Йохансен пристигна в София, посрещнах го на летището и още по пътя към града ми каза да си подготвя документите, защото ме кани да му гостувам в Киркенес. Една седмица го разведях из София, той говори много добре руски и го попитах къде е научил езика. Отговори ми, че когато отидем при него, ще разбере. Така се озовах отвъд Полярния кръг.

Киркенес е пристанище на Баренцово море, в началото на фьорда Варангер и на самата граница с Русия, с население около 14 хил. жители, застроен с едно и двуетажни постройки, триетажните са рядкост. Културни и исторически забележителности няма. Истинска атракция обаче е леденият хотел. Името му показва, че изцяло е построен от лед. В него се нощува с термодюшек и термоодеяла, защото температурата е 5 градуса. В ресторанта се предлагат специалитети от еленско месо, треска и омари. Една нощува струва 4000 крони (към 500 евро). Може да се направи разходка с шейна, която се тегли от елени или кучета (порода хъски). Централната улица, която е пеше-

Пейзаж от Киркенес

Пристанището в Киркенес

ходна, е с много магазини, в които се продават маркови автомобили, реномирана електронна техника, луксозни облекла и обувки, скъпи бижута. А като гле-

дах хората по улиците, те се придвижват с велосипеди, скромно облечени, затова попитах Кнут кой купува тези невероятни скъпотии. Отговорът получих на 2 септември, който е един от празниците на града, когато се изпраща арктическото лято. По този случай Кнут, който е капитан на риболовен кораб, беше поканен на прием в кметството и заведе и мен. Преди това ми каза, че трябва съм облечен със смокинг, но понеже неговите не ми ставаха, ми купи съвсем нов. Тогава за първи път разбрах, че има "Шевролет Кармел", защото с него отидохме на приема. На паркинга имаше само най-скъпи автомобили от световноизвестни марки - "Порше", "Ролс ройс", "Ферари", "Мазерати", "Ламбурджини", сред които направо се губеяха "Мерцедеси", "БМВ-та", "Волва". В градината на кметството бяха окачени японски фенери с мощни електрически крушки и беше светло като ден. Камерен

симфоничен оркестър (Кнут каза, че той е пристигнал от Хелзинки специално поканен за празника) свирише пиеси на Моцарт и Щраус, Виенявски и Чайковски. Юноши и девойки в национални облекла посрещаха гостите с чаша шампанско и ги насочваха към масите, отрупани с изискани ястия. Тогава забелязах, че всички са облечени като излезли от моден журнал на най-известни дизайнерски къщи, жените - със златни, бисерни и дори диамантени бижута, а мъжете в смокинги. Беше незабравима вечер, която завърши с половинчасова илюминация.

На сутринта, когато си пиехме кафето, не издържах и попитах Кнут на какво се дължи този висок стандарт. И тогава той започна да ми обяснява. До 70-те години на миналия век основният поминък на населението от този край са били риболовът и еленовъдството. През 80-те години откриват находища на нефт и газ в морето и това коренно променя ситуацията. Освен това климатът се затопля и ледовете се отдръпват. Докато преди това корабоплаването е било възможно най-много до два месеца през лятото, вече срокът се увеличава до половин година. За многократно увеличената трудова дейност е необходима допълнителна работна сила, която се привлича не само от Норвегия, но и от други страни, което не е трудно, защото заплащането е високо. Минималната заплата е 9000 крони (около 1100 евро), а средната - 20 хил. крони (около 2450 евро). От 5 хил., колкото е било населението до 1978 г., то се увеличава на 14 хил. Но ще продължи да нараства, защото същевременно продължава да се развиват риболовът и еленовъдството, а има голяма необходимост от строители, обслужващ персонал за магазините и ресторантите, които никнат като гъби. В града се строят два големи хотела, защото Киркенес се превърнал в желана дестинация за туристи от целия свят. Особено голям е напливът през март и април, когато са белите нощи и може да се види северното сияние. Повечето от норвежците са консервативно настроени, но и те осъзнават, че трябва да се съобразяват със съвременните тенденции. След два отрицателни вота на местните референдуми дали да се построи казино с хазартни залагания и среднощна развлекателно-еротична програма, третият е положителен и то вече се строи.

В тези процеси доста сложни

се оказват взаимоотношенията с бившия Съветски съюз, а впоследствие и с Русия. Между двете страни има граница от 130 км, от която само 25 км е сухопътна. Въпреки че през зимата на 1944-45 г. Съветската армия освобождава Норвегия от хитлеристка окупация, след Втората световна война тя се ориентира към сътрудничество със Западна Европа и САЩ. Поради това съветско-норвежката граница е строго охранявана и от двете страни. След преустройството на Горбачов се постига споразумение жителите на двете държави, които населяват територии до 30 км от границата, да имат свободен преход през нея. Отначало норвежците се опасяват, че ще има нахлуване на руснаци, които търсят работа с по-високо заплащане. Но се оказва, че много повече норвежци се възползват от отмяната на граничните ограничения, за да отиват в Съветския съюз, а след това и в Русия, където пазаруват евтин алкохол, цигари и някои хранителни продукти. Но в последните години напливът на руснаци се засилва. Ето защо на всяка обществена ограда, ресторант, магазин има надписи и на руски. Тогава разбрах защо Кнут говори толкова добре този език. А освен това в неговия екипаж, който се състои от 27 души, 12 са руснаци.

Киркенес се е превърнал в

Дестинациите към света

космополитен град. Освен руснаци в него има много шведи, финландци, датчани, германци и хора от други народности. Срещнах се и с двама българи. Единият работи като сервитьор, а другият е общ работник в кухня на ресторанта.

На 6 септември отпътувах на Кнут свърши и той ме заведе на кораба си. Хвърлиха мрежите и след един час ги изтеглиха пълни с риба треска, която в цял свят се смята за деликатес. Минахме покрай една от платформите, чрез които се добива петрол. Оставиха там 30 кг риба, а на капитана му дадох разписка и Кнут ми каза, че с нея може да се купят 1800 л нефта на половин цена.

Но това са дребни сметки. Попитах Кнут как се изразходват приходите от продажбата на нефт и газ. Това в Норвегия не е тайна. По-голямата част от тях се трупат в паричен пенсионен фонд, в който вече има 300 млрд. евро. Той е неприкосновен и ще продължи да се попълва. Смята се, че този фонд през 2060 г., когато се предполага, че запасите от нефт и газ в шелфа на Норвегия ще бъдат на изчерпване, той ще достигне до 1,2 трлн. евро, за да може от него да се изплащат пенсиите не само в сегашния им размер (минималната пенсия е 950 евро, а средната - 1600), но и чувствително индексирани.

Докато пътувах със самолета през Хелзинки и Москва за София, се размечтах да бъда норвежки пенсионер, което явно не може да се събдне, не само защото България не е самира зад Полярния кръг.

Празник по норвежки

ДУМА

Очаквайте

„P.I.F.“ И „JEREMY?“ ГОСТУВАТ В ЛЕГЕНДАРНИЯ КЛУБ 100 В ЛОНДОН

СЪБОТА 1 НОЕМВРИ 2014

МИХАИЛ ТУРЕЦКИ:

Снимка "БГ САУНД СТЕЙДЖ"

Русия и България са сестри навеките!

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Знаменитата "Wonderful World" на Луис Армстронг откри първия концерт на световноизвестната руска мъжка формация Хорът на Турецки у нас. Зала 1 на НДК беше препълнена, а на подстъпите към двореца се чуваха възгласи "Повече билети?". Прекрасно е, че най-сетне, благодарение на "БГ саунд стейдж", имаме щастието да чуем на живо десетимата даровити певци, представящи целия диапазон от мъжки гласове, включително тенор алтино. Маестро Михаил Турецки, който откри с думите: "Да живее София! От Москва - с любов!", се оказа и забавен водещ, като едновременно пееше и с дискретен артистичен жест дирижираше представлението, продължило повече от два часа. В оригиналната програма, поднесена в жив съпровод на бенд, бяха представени любими арии и хорове от опери и оперети на Верди, Римски-Корсаков, Карл Орф, Леона-

Световноизвестната мъжка формация гари на публиката много любов с първия си концерт у нас

вало, Калман, европейска и американска естрадна класика, руски народни песни, грузински джаз, "песни на романтичния социализъм", украинската "Червона рута", еврейската "Хава нагила", "няколко култови руски песни от 80-те и 90-те години на миналия век"... Публиката сърцато се включи в изпълненията на "Вдол по Питерской", "Под-московные вечера", "Ваше Благодарение" и др.

След първата част на взаимно опознаване между публиката и артисти Михаил Турецки покани най-смелите да се качат на сцената и да танцуват под звуците на "Hands Up" на популярната в миналото диско група "Отанан", изпята с руски текст. Десетки зрители се стехоха към сцената и тя се превърна в пестроцветен дансинг. Изненадите с участието на публиката продължиха след обяснението в любов: "Обичаме ви! Тук виждаме тол-

кова красиви жени - от нас, от мъжете на Русия, е подарък за вас следващата песен." На сцената бе поканена зрителька в червен тоалет от първите редове, а десетимата певци я обсипаха с внимание, пеейки романтичната "Lady In Red" на Крис де Бьрг. "Ето какво се случва, когато отидете на концерт в подходящото облекло", пошегува се Михаил Турецки.

"Че любовта е най-великото чувство, знае всеки, но само тя няма да спаси света - нужни са и пари", отбеляза маестро, преди хорът да представи оригиналната компилация от "Money, Money" от музикъла "Кабаре" и популярната песен на "Бони М" - "Money, Money, Money". А в края заключи: "Този свят е за богатите. Благодарим ви, че купувате билети за нашите концерти. Артистите съществуват благодарение на хонорарите. Затова - поклони!"

Както маестро Турецки сподели в интервю за ДУМА

дни преди концерта, хорът винаги се старае да подготви характерна национална песен от страната, в която гостува. Подаръкът за нас бе "Димя-нинка конь водила" в акапелно изпълнение. Тенорът алтино Михаил Кузнецов, който и друг път е гастролирал в България, осигурил нотния запис и "сега ви я поднасяме от цялата си душа".

След многото топли думи, отправени към страната ни, столицата и зрителите, Михаил Турецки заяви: "Русия и България са сестри навеките! Винаги ще бъдем заедно! Обичаме ви! Благодарим за топлината, гостоприемството и любовта!" Финалните акорди постави "Многая лета" в оригинален аранжимент и с благословение към България и българския народ. Както и с обещанието, че до 6 месеца ще видим у нас и "Сопрано 10" - дамската формация на Михаил Турецки.

Стига сте плашили хората с края на света! Това не е толкова страшно. По-добре ги изплашете с края на интернет и ще видите какво е паника...

1. 11. 2014

АННА ЗАРКОВА,
журналистка
БЛАГО ТАНКОВ,
учредител на клуба
„Приятелите на ДУМА“ в Пазарджик
ВИКТОР МЕЛАМЕД,
почетен консул
на Кралство Тайланд
Проф. ГЕОРГИ ПЕТКАНОВ,
юрист, политик
ЕЛЕНА ПЕТРОВА,
актриса
Доц. РУМЕН ЗЛАТЕВ,
лекар, началник на Клиниката
по ортопедична травматология
във ВМА

2. 11. 2014

АТАНАС БОБОВОК,
председател на СД на „Монбат“ АД
Проф. д-р ИВАН ГАЗДОВ,
художник
ЕМИЛИЯ КРАЛЕВА,
посланик в Гърция
ИЛИЯ КУЧИЛЕВ,
учредител на клуба
„Приятелите на ДУМА“ в Габрово
КИРИЛ НАЗЪРОВ, писател
КРАСИМИР СТАНЕВ,
директор на „Албена“ АД
МАРИЯ КАВАРДЖИКОВА,
актриса
НИКОЛА МАРИНКОВ,
учредител на клуба
„Приятелите на ДУМА“ в Пазарджик
ПЕТЪР МРЪЦКОВ,
политик, икономист
ТЕКЛА АЛЕКСИЕВА,
художничка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

Св. безсребреници и чудотворци Козма и Дамян. Св. прпмци Яков Костурски, дякон Яков и мон. Дионисий (Задущница)

Св. Козма и Дамян били родни братя. Те се родили в провинцията Асия, Мала Азия. Двамата от ранна възраст залягали да изпълняват Божия закон. Когато пораснали, те просияли със своите добри дела като две светили. Те се заели да изучават лекарското изкуство; изучили влещебните свойства на различните билки и се прочули като лекари. Братята не взимали от излекуваните болни ни пари, ни дарове, изпълнявайки строго съветите на Спасителя към апостолите: "Болни изцелявайте, прокажени очистивайте... Даром получихте, даром давайте" (Мат. 10:8). Църквата ги назовава "безсребреници".

2

† 5 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мчци Акиндин, Пигасий, Афонтий, Елпидиор и Анем-подист

Св. мъченици Акиндин, Пигасий, Анемподист, Елпидиор и Афонтий - от Персия. За христовата вяра Акиндин и Пигасий били хвърлени в огнена пещ, други - посечени с меч с още 700 души в Персия по времето на царете Саворий и Сапорий II през IV век.

ДАМА ОТ КАНАРСКИТЕ ОСТРОВИ СТАНА „МИСИС ЕВРОПА 2014“

Снимка Валери ЗАХОВ

За първи път в България се проведе финалът на конкурса "Мисис Европа 2014" в комплекс "Монтесито". Делегатките от 25 страни се бори за титлата на най-достойната и красива омъжена жена на Стария континент.

Журиго избра за "Мисис Европа 2014" представителката на Канарските острови Наталия Замора Салас, която е майка на едно дете. Нейни подгласнички станаха Хайди Полки от Финландия, втора е Анита Скендзич от Сърбия, трета - Цеце Георгиев - "Мисис Македония". Българката Антония Анакиевска грабна почетната титла на четвърта подгласничка.

Гала вечерта премина в три тура - национален костюм, елегантен тоалет и вечерна рокля. В рамките на конкурсната програма се проведе и кръгла маса на тема "Домашното насилие и влиянието му върху децата, които живеят в такава среда". Всички аплодираха Виктория Божилова и нейния съпруг Траян, които се върнаха от Доминикана, където Вики стана "Кралица на света 2014" в конкуренция с представителки на 35 страни.

Младежкият театър отваря врати за изложбата „Нарисувай ми слънце“

Заключителната изложба на седмата национална надпревара между майсторите на четката от конкурса "Нарисувай ми слънце" ще бъде открита днес от 11 ч. във фоайето на Младежкия театър "Н. Бинев" на бул. "Княз Дондуков" 8. Входът е свободен. Изложбата ще остане до 15 декември. На откриването ще бъдат обявени имената на художниците, които печелят награди от конкурса, научи ДУМА от редакцията на списание "Аз съм Българче". Книгата "Из стръмнините на България" също ще бъде представена на събитието.

Авторът ѝ, журналистът и главен редактор на сп. "Аз съм Българче" Румен Стоичков, ще раздава автографи. Малчуганите и юношите, които се забавляват с плетенето на гивнички от ластичи, ще могат да премерят сили в изработката им. Най-добрата ще спечели награда.

"Нарисувай ми слънце" е конкурс, развиващ се от 2008 г. в три категории - "Най-успешното слънце", "Най-нестандартна техника" и "Най-добър екип". Виртуална галерия на сайта www.bulgarche.eu представя рисунките от седмте издания.

Празникът на духа продължава и в неделя, зачото рожден ден има

ВЕЛИСЛАВА ДЪРЕВА

Достатъчно е само веднъж да си се докоснал до нейното слобо, за да му останеш верен завинаги. Изящна словесност, точен изказ, безпощадна аргументация, желанна логика. Просто Школата на Велислава. Която учи на всичко - и на любов към ближния, и на вяра в доброто и човешките способности, и на безкомпромисност в отстояването на каузите.

Велислава, бъди здрава, силна и истинска! Нашият пример и нашата сила! Следвай мечтите си и не преставай да бодуш битки. Дали си заслужава? Ти си доказателството, че си струва човек да върва, да може и да го доказва всеки ден със силата на духа и словото.

От екана
на ДУМА

Веганството като начин на живот,

Най-общо казано, веганите са хора, които консумират и използват само продукти с растителен произход, като напълно изключват от менюто си всякакви други животински храни - яйца, мед, мляко и т.н. Веганите не носят дрехи от кожа, коприна и вълна. Нещо повече - те не докосват нищо, което се тества върху представители на фауната. Различни може да са причините някои в определен момент да решат да се откажат да живеят по начин, възприет от по-голяма част от населението, несещаща на масата, без там да има месни ястия. Но основният повод за осъзнатия избор на веганите в менюто им да присъстват само плодове и зеленчуци е свързан с нежеланието да бъдат съпричастни към убийството на животните и жестоко отношение към тях.

или как никой никого не изяжда

Вече 20 години привържениците на храните с растителен произход честват 1 ноември като истински празник

През втората половина на XX век идеята за консумация само на храни от растителен произход стига до Западна Европа и Северна Америка, като в някои страни поклонниците на тази философия са между 0,2-0,5% от населението. В доста големи градове по света, сред които Ню Йорк и Лондон, съществуват и постоянно се откриват нови вегански кафенета, ресторанти, пекарни и други заведения за обществено хранене, както и предприятия, произвеждащи разнообразни продукти и стоки за веганите. В интернет също има много специализирани онлайн магазини, търгуващи изключително с артикули, предназначени за почитателите на

и предмети, съдържащи кожа, коприна, вълна и други подобни материали с животински произход;

- ✓ не консумират мед;
- ✓ не купуват стоки, в чиито състав има глицерин и желатин;
- ✓ не одобряват рафинираната захар и някои видове алкохол, при чието създаване се ползват животински продукти;
- ✓ категорично не приемат козметиката и тонона, тествани върху представители на фауната;
- ✓ игнорират развлекателната индуст-

Думата веган е образувана от първите три и последните две букви на "vegetarian" - вегетарианец, вегетариански. Идеята за това принадлежи на Доналд Уотсън, който на 1 ноември 1944 г. в Лондон основава Веганско общество. При честванията на половинвековния юбилей на организацията се взема решение за учредяване на Световния ден на веганите, който вече две десетилетия дава повод привържениците на храните-растения да усещат 1 ноември като истински празник. На този ден се организират различни информационни акции и мероприятия, посветени на отказа от животински продукти.

Походът на ограниченията

В началото на XIX век, когато веганството започва своя поход из Европа, не съществува определен списък с недопустими за консумация продукти от привържениците на тази философия на храненето. Отказвайки се от месото, някои обаче не изключват от менюто си рибата, млякото и яйцата. Но по-крайните последователи на вегетарианството решават, че от етична гледна точка това е недопустимо и се обединяват около мнение за по-строги ограничения. Така започват да се наричат вегани.

растително-ядливата философия.

Правила и принципи

Сред продуктите, от които категорично се отказват веганите, не са само месото, рибата, яйцата, млякото и морските дарове. В бита си защитниците на представителите на фауната също спазват някои правила и принципи като:

- ✓ не използват и не поддържат дрехи

МЕЖДУНАРОДНА ЕВРОПЕЙСКА НАГРАДА ЗА КАЧЕСТВО ЗА „РЕФАН“ В ПАРИЖ

На 27 октомври в Париж, в хотел Meridien Etoile на козметичната компания "Рефан България" бе присъдена Международната европейска награда за качество. На блестящата церемония присъстваха десетки представители от дипломатическите среди, над 150 световноизвестни бизнесмени от 5 континента и изявени дейци на културата, дошли специално, за да станат свидетели на едно от най-забележителните събития за 2014 г. във френската столица. Този приз е създаден, за да отличи компаниите, които приемат глобалните постижения и качеството като основно изискване за навлизането на световните пазари, както и за насърчаване на търговските контакти.

Наградата се връчва ежегодно на една фирма след оспорвана селекция на компании със световен авторитет. Европейската награда за качество се присъжда от Клуба на Лидерите в световната търговия (GLOBAL TRADE LEADERST CLUB) след предложение от авторитетна международна комисия. Сред най-достоините бе избран най-достоиният носител на Приза за 2014 година и ТОВА Е "РЕФАН БЪЛГАРИЯ" ООД. Трудното решение за неговото връчване се базира на информация, предоставена от над 7500 предприемачи - членове на клуба от 95 страни.

Получаването на Международната европейска награда за качество дава възможност за присъединяване към селектирана група фирми, които са получили признание и бизнес престиж в сферата на своята дейност. Фирмите, спечелили тази награда, добиват правото да се присъединят към елитния Клуб на Лидерите в световната търговия. Членството в него означава принадлежност към международна организация на водещи предприятия от 95 държави, носители на световни награди за качество. Днес "Рефан България" е вече сред тях със заслужено престижно признание и неоспоримо бизнес лидерство!

Наградата бе връчена на представители на фирма "Рефан България" ООД от г-н Рикардо Росо Лопес, Генерален секретар на Клуба на Лидерите в световната търговия (GLOBAL TRADE LEADERST CLUB) и от г-жа Ана Лазарова, Търговско-икономическа служба при посолството на Република България във Франция.

Звездните почитатели на идеята

Има доста исторически личности, както и днешни звезди, за които почти не се знае, че са почитатели на идеята за вегетарианството. Добре е все пак да се припомним имената на поне някои от тях. Основателят на Ford Motor Company, гениалният изобретател и организатор, авторът на 161 патента в САЩ също е избягвал да яде месо. Любопитен е фактът, че Хенри Форд е сред първите 18 американци, предизвикващи най-голямо възхищение у съгражданите си.

И Томас Едисон е в списъка на известните хора, предпочитайщи салатата пред пържолата. Предприемачът се прочува не само с фирмата си General Electric, а най-вече с това, че е патентовал 1093 изобретения в САЩ и около 3000 - в други страни по света. Според дневниците на Леонардо да Винчи той от малък не е вкусвал мръвка. Но това не му попретило да се превърне в най-великия италиански живописец, скулптор, архитект, учен, изобретател и писател.

Дъщерята на Брус Ли - Шанън, разкрива в предаването Big Breakfast, излъчвано се по британската телевизия, че баща ѝ в продължение на 8 години е бил на 100% вегетарианец. Именно през това време популярният актьор, режисьор, продуцент, сценарист и майстор на източните бойни изкуства се превърнал в истинска легенда, а името му 12 пъти намира достойно място в Книгата с рекордите на Гинес. Най-известният в света физик-теоретик Алберт Айнщайн е може би и най-известният вегетарианец сред учениците. Лауреатът на Нобеловата награда от 1921 г. явно е залагал не само на "истина, доброта и красота", но и на ястия без месо. В звездния списък на знаменитостите, некусващи животински продукти, са също така канадската певица Шаная Туейн, холивудската актриса Ума Търман, колежата ѝ Леонардо ди Каприо, британският музикант Пол Макартни, боксърът Майк Тайсън, президентът на САЩ Бил Клинтън, духовният учител на българите Петър Дънов, художникът Владимир Димитров-Майстора, лечителката Лидия Ковачева, артистичната двойка Дони и Нети и много други.

рия като цирка, зоологическите градини, дельфинариумите, снимките с маймуни и питони, коридата и хазартните битки между различни животни;

- ✓ избягват да консумират продукти със спорни съставки, тъй като те може да бъдат както с растителен, така и с животински произход, каквито са например E471 и E472.

Причините на избора

Сред най-разпространените причини, подтикващи хората да решат да станат вегани, са етичните принципи. Като не ядат месо и бягат от използването на животински продукти, някои смятат, че по този начин намаляват страданията на представителите на фауната. Религиозните убеждения също може да са повод за отказ от традиционните храни, както се случва при будистите, индуистите, а и някои християни. Хората понякога спират да консумират мляко и яйца, защото са алергични към тях, както и заради други здравословни причини или понеже са убедени, че това ще ги отведе в страната на дълголетието. Грижата за екологията също привлича почитателите на веганството, смятащи, че диетата

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес облачността над страната ще е разкъсана, през деня в много райони намаляваща до слънчево време. В сутрешните часове на места в равнините ще има мъгла. Вятърът ще е слаб. Минимални температури между 0-5 градуса, максимални – между 10-15 градуса, в София 12. Атмосферното налягане ще бъде малко по-високо от средното. Над Черноморието ще има променлива облачност. Ще духа слаб до умерен вятър. Максималните температури ще са между 10-13 градуса. Температурата на морската вода е 12-14 градуса. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала. Над планините ще е предимно слънчево. Вятърът ще отслабне, ще е слаб до умерен. Максималната температура на височина 1200 м ще е около 7 градуса, на 2000 м – около 1 градус.

Изгледи за

2
МАКСИМАЛНИ
9°/15°

3
МАКСИМАЛНИ
9°/15°

В неделя и понеделник времето ще е слънчево и температурите ще се повишават. В равнината част от страната ще бъде почти тихо, през деня ще има и слънце, но сутрин ще се образуват мъгли или ниска облачност. Температурните инверсии ще се усилват и във все повече райони ще бъде мъгливо.

ДУМА
www.duma.bg

duma@duma.bg

Русия
България

Основател
Стефан Продев
Издатель „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Тана Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200,
810 73 78

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200;
факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт“ ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява“ 100; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗАВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БУА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВЪРЩАТ

1
БНТ

06.30 Днес и утре /п/ /п/ 06.45 Телепазарен проторец 07.00 Панорама с Бойко Василев /п/ 08.15 Зелената линия /п/

08.45 Лепис Лазули: В око на мечката детски игрален филм /копродукция, 2006г./ 10.30 Международен културен фестивал „Златният дelfин“ - Варна 2014

11.00 Отблизко с Мира Развлекателно предаване

12.00 По света и у нас

12.25 На добър път - оперативна програма „Транспорт“ /п/

12.30 Бразди Предаване

13.00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор

14.00 Малки истории

14.50 Вярта и общество с Горан Благоев

15.45 Животът е вкусен с Ути Бичваров Кулинарни реалити

16.45 Тенис: Турнир на шампионите пряко предаване от запа „Арена Армеец“ в София

19.00 Дисковъри: „Светът на бъдещето“ документален филм /11 епизод/

19.50 Лека нощ, деца!

20.00 По света и у нас

20.30 Спортни новини

20.45 Шоуто на Канала

21.45 Съзвездия в джана игрален филм /Великобритания, 1988г./

23.30 По света и у нас

23.45 Джазфестивал „Банско 2014“: Концерт на Аксел Цингербергер /Германия/ и Кейто Сайто /Япония/

00.50 Хари Браун игрален филм /Великобритания, 2009г./

режисьор Даниел Барбър, в ролите: Майкъл Кейн, Емили Мортимър и др.

02.35 Желязката лейди игрален филм /п/

04.30 Дисковъри: „Светът на бъдещето“ документален филм

b tv

06.00 „Луди за връзване“ - детски сериал, еп. 10

06.30 „Аропорум“ - предаване

07.00 „Трета съмна“ - сериал, с. 3, еп. 17

08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова

11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова

12.00 bTV Новините - обедна емисия

12.30 „Домашен арест“ - ситком, с. 2, еп. 14

13.00 „Златният компас“ - Фантастичен, САЩ, 2007 г., Режисьор: Крис Уайтс, Актьори: Никол Кидман, Дакота Блу Ричардс, Сам Елмъ, Ева Грийн, Даниел Крейт, Кристофер Лий, Том Кортни, Дерек Даксби, Бен Уолкер, Саймън Макбърни

15.00 „Изabel Капелска“ - сериал, с. 2, еп. 20

16.00 „Отмъстителите“ - Фантастичен, САЩ, 2007 г., Режисьор: Том Брейди, Актьори: Дейвид Кюхърн, Карл Уедърс, Матю Уодърс, Брук Невин, Джаки Лонг, Мелора Хардин и др.

18.00 „Survivor: Камбоджа“ - студио с водещ Християна Апостолова

19.00 bTV Новините - централна емисия

19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми

20.00 „Предат натък“ - социален проект с водещ Наталия Симеонова

22.00 „Комидите“ - комедийно шоу

23.00 „Без убожества“ - Екшън, САЩ, 1993г., Режисьор: Робърт Хармън, Актьори: Жан-Клод ван Дам, Розана Аркет и др.

00.50 „Моментът в синьо“ - Драма, САЩ, 1986г., Режисьор: Чарлз Джардът, Актьори: Никълъс Кейдж, Кристофър Плъмър, Ким Коутс и др.

NOVA

06.30 „Хай тек“ - предаване за информационни технологии

07.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ

10.00 „На светло“ с Люба Кулевиц

11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ

12.00 Новините на Нова

12.30 Разследване

13.00 „Робинзон Крузо“ - с уч. на Пийър Броснан, Поли Уокър, Уилям Такауту, Ян Харт и др.

15.00 „Съдба на кръстопът“ - предаване на НТВ

16.00 „Привидения в замъка“ - с уч. на Еди Мърфи, Терънс Стамп, Натали Паркър, Марша Томпсън, Дженифър Тили и др.

18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия

19.00 Новините на Нова - централна емисия

19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ

20.00 „Стари кучета“ - с уч. на Робин Уилямс, Джон Траволта, Сет Грийн, Кели Престън, Мат Дилън, Ан-Маргрет и др.

21.50 „Дежа вю“ - с уч. на Дензъл Уошингтън, Вал Килмър, Паула Патон, Джеймс Кавицки, Адам Голдбърг и др.

00.15 „Привидения в замъка“ - с уч. на Еди Мърфи, Терънс Стамп, Натали Паркър, Марша Томпсън, Дженифър Тили и др. /п/

01.50 „Робинзон Крузо“ - с уч. на Пийър Броснан, Поли Уокър, Уилям Такауту, Ян Харт и др.

03.20 „Стари кучета“ - с уч. на Робин Уилямс, Джон Траволта, Сет Грийн, Кели Престън, Мат Дилън, Ан-Маргрет и др. /п/

1

06.00 Игрален филм: „Безотцовщина“

07.25 „Свири, хармонико любими!“

08.00 „Умници“

08.45 „Слово на пастира“

09.00 Новини

09.15 „Вкусно“

09.50 „Григорий Разпутин. Жертвоприношение“

10.45 „Смешарики. Новите приключения“

11.00 Новини

11.15 „Идеалният ремонт“

12.05 „В наше време“

13.15 Игрален филм: „И все пак аз обичам...“

14.00 Новини

14.15 Игрален филм: „И все пак аз обичам...“ (продължение)

17.00 Вечерни новини

17.15 Игрален филм: „И все пак аз обичам...“ (продължение)

17.25 „Ледена епоха“

20.00 Време

20.30 „Тази вечер“ с Андрей Малахов

22.00 Игрален филм: „Поклонница“

23.55 Игрален филм: „На Дерибасовска времето е хубаво, или На Брайтън Бийк пак ще вали“

01.25 Игрален филм: „Чисто небе“

03.10 Игрален филм: „Борец и клоун“

ОВЕН
Днес ви очакват романтични преживявания. Предстоят ви много интересни срещи с различни хора, които ще ви заредят с оптимизъм.

РАК
Запазете добрия тон, защото денят ви ще е напрегат и ще крие рискове от скандали. Не се поддавайте на провокации. Бъдете себе си.

ВЕЗНИ
Добър ден за нови запознанства, но няма как те да се случат, ако след работа се върнете веднага в къщи. Изплезте на разходка.

КОЗИРОГ
Денят е подходящ за пътувания или за любовни авантюри, така че имате богат избор от занимания, с които да улятните времето си.

21 март - 20 април

22 юни - 23 юли

24 септември - 23 октомври

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Във връзка с реализацията на своя идея ще привлечете правилните хора, които ще ви оценят. Обстоятелствата ще работят за вас.

ЛЪВ
Днес се чувствате окрили и щастливи и емоционалният ви тонус ще е приповдигнат. Хората, с които общувате, ви разбират напълно.

СКОРПИОН
Предстои ви хубав ден. Задачите ви ще се наредят от само себе си. Насторои сте оптимистично и това ще се отрази на успехите ви.

ВОДОЛЕЙ
Настроението ви ще бъде чудесно, може да получите неочаквани пари, което още повече ще повиши градус на емоциите ви.

21 април - 21 май

23 юли - 23 август

24 октомври - 22 ноември

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Днес ви предстои ново начало свързано с работа, за други - с лични взаимоотношения. Има възможност да срещнете съмишленик.

ДЕВА
Ще се адаптирате към промените в работната среда. Имате желание за работа и се заемате със задължения, които са ви неприятни.

СТРЕЛЕЦ
Работният ден ще започне с много бързи обороти, няма да имате време дори спокойно да изплетете сутрешното си кафе. Пазете здравето си.

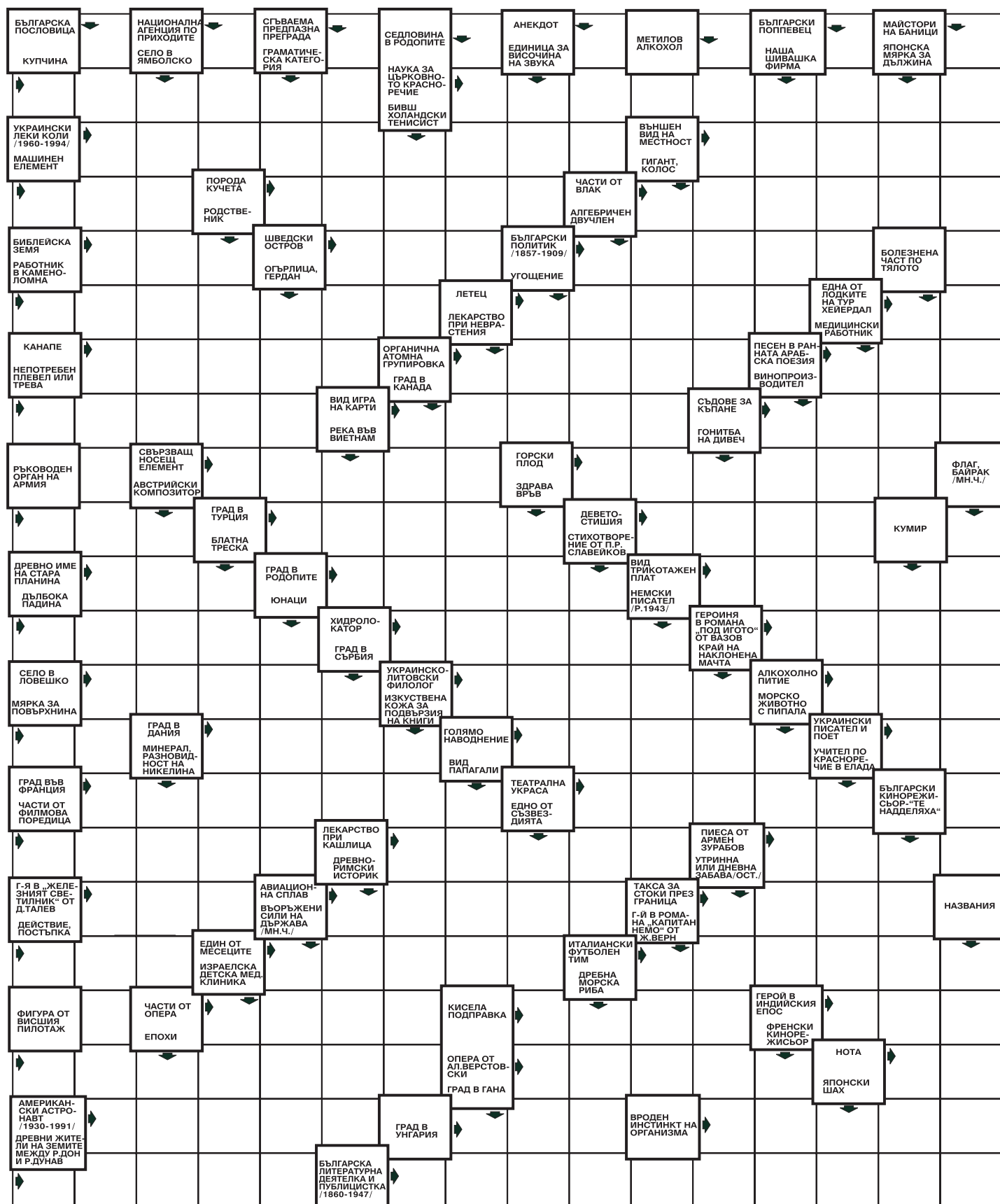
РИБИ
Намирането на решение по въпрос, който ви затруднява, ще подобри настроението ви. Очаква ви приятна изненада от близки хора.

22 май - 21 юни

24 август - 23 септември

23 ноември - 21 декември

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Вац, „Вацум“, Вен, Зарик, Имелман, Ларин, Ла Рошел, „Лука“, Мал, Ног, Омилетика, Рам, Ригел, Сонар, Ъруин.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

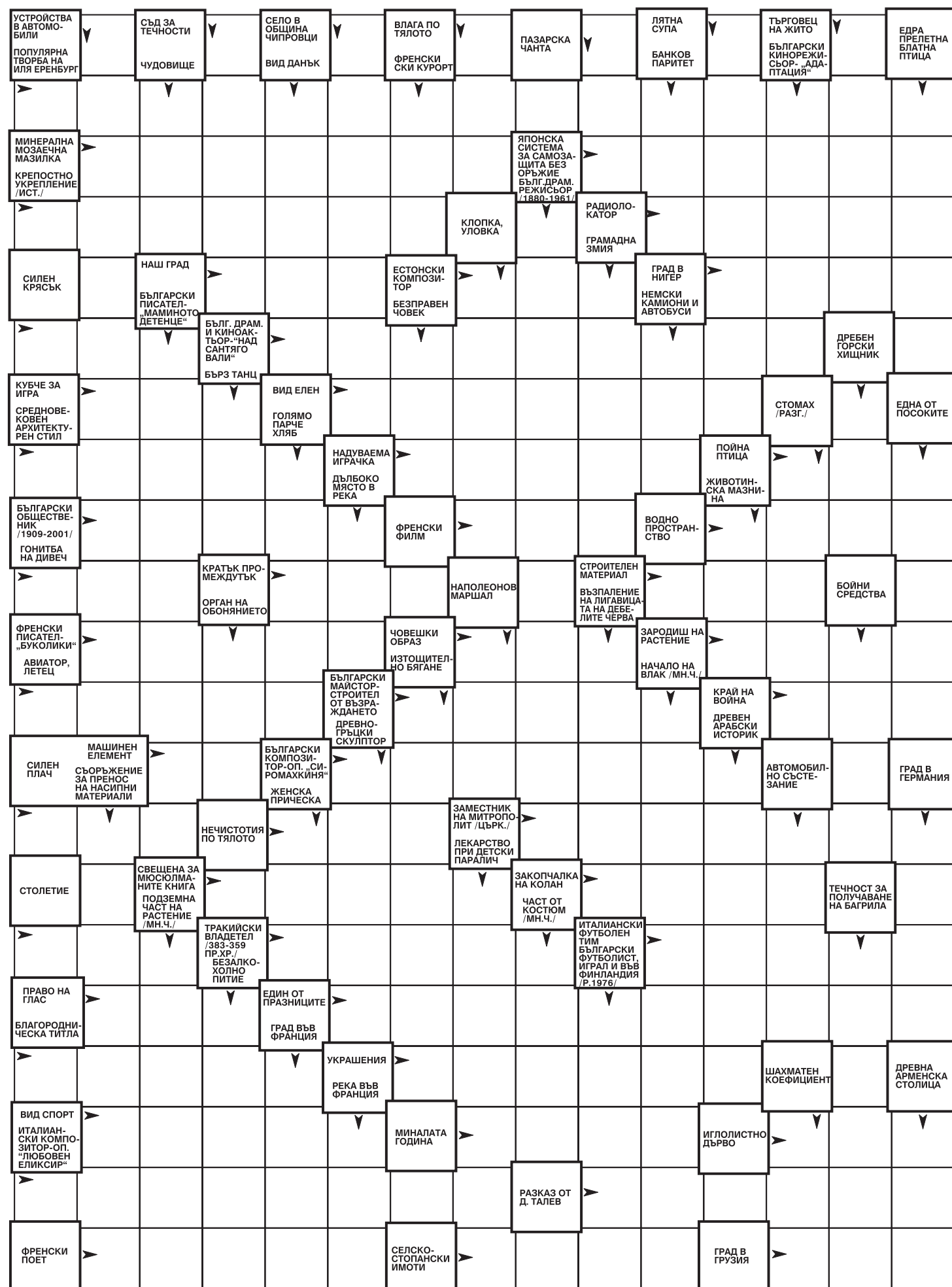
СКАНДИ
ВОДОВАРНО: ЛУКС - ОРЕХ - РИТОР - МА - КАТОД - ИАЛ - АРЕАЛ - МАЙ - СТЕПИ - БАКБО - ШЕПА - ООРТ -
ТИТОВ - ТИ - ФИЛИИ - УРК - СОКРАТЕС - УТРА - МИТО.
ОТВЕНО: ТУРА - АМЕТИСТ - КИТАЙ - ПИЛОР - АСТОР - БАТИКА - ОДЕСА - ОИР - БОР - АТКОВ - АМ -
ИЛЕБО - УТИ - ТЕМА - ПОРТРЕТ - ХАЛКИ - ТИКСО.

ЕКСТРА ХОРИЗОНТАЛ
 ВОДОРАНО: ПЕЛЕВ - КАРТИ - ОРЕЛ - ПАНАИР - ЛОТОС - МАЛВА - МИНАРЕ - ДИАС - ОКА - ЕРВИН - АДЛЕР -
 УТАИН - ОВО - АГРА - ХЕРМЕС - ВРЕДА - ВОАЛИ - РОДИНА - ОРАЛ - АВИРА - АМИНИ.
 ОТВЕСНО: ПОЛМО - ГАВРА - ЕРОИКА - ГРОВ - ЛЕТНА - УРЕДИ - ЕЛОА - АГАДИР - СРЕДА - АНА - ЕРЛИХ - КАМ -
 ВЕНЕВ - АНАЛИР - ROOM - РАЛИН - ОМАРИ - ТИВА - АВЕЛАН - ИРАСУ - ОСИЛИ.

ЕДНО ОТ ТРИ
ВОДОНАВНО: ТРЕСКИ - ЕНЕВ - АРО - ДАНОВА - БТА - КОЛЕСАР - ААЛЕН -
ПРЕСТОИ - ТАР - АНОВ - КА - БЕНИН - ПОРОК - ТИК - ПОМАДА - ФИШ -
КОРАБ - КОРТ - АБА - МАТ - СТОЛ - РАМОС - АЛБ - СТАРИК - БЕТА - ОКА -
АПОЛОН - ДРИБЪЛ - ЙОНИ.

ОТВЕСНО: ОРАТОР - ЕТИКА - ТОР - ЕРА - ЕАНИШ - ТРАКИ - ИСО - АСНИК - АРАБ - КАТОН - КОСМИ - ВИДОЛОВ - ПОРТОКАЛ - АЛЕИ - ПОРТΟΣ - ЛЕНЕН - КОМА - БОЙ - НОС - ТАРАБА - АЕЛО - НЕВАДА - ОД - БАЛТОН - ВАР - РОКАД - БАНИ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Наказаха Тонев за 7 мача, Селтик обжалва

Българският национал Александър Тонев бе наказан да не играе 7 мача за шотландския шампион Селтик по недоказани обвинения за расизъм. Футболната асоциация на Шотландия го призна за виновен за расистка обида към защитника на Абърдийн Шей Лоугън в среща от Висшата лига на 13 септември, когато българинът за първи път бе титуляр за „детелините“. Шампионите на Шотландия незабавно обявиха, че ще обжалват санкцията. „Расизмът няма място във футбола и като отбор на народа Селтик се разграничава от подобни прояви. Това е нелеп случай, но клубът приема обяснението на Александър, че той не е използвал думите, които му е приписват, както и че той не е расист. Поради тази причина ние сме много разочаровани

Александър Тонев и Шей Лоугън в мача Селтик - Абърдийн (2:1)

от решението и можем да потвърдим, че Александър ще обжалва наказанието“, съобщиха шампионите на клубния сайт.

Тонев играе в Селтик като

преотстъпен от английския Астън Вила.

Британските медии припомниха фразите на санкции на футболисти за проявен расизъм.

Тонев е в компанията на световни звезди като Луис Суарес и Джон Тери. Двата са последните играчи в елитно британско първенство, получили наказание за обиди на расова основа. Луис Суарес беше наказан за 8 мача, след като през 2011 г. като играч на Ливърпул обиди защитника и капитан на Манчестър Юнайтед Патрис Евра в мача, завършил 1:1. Капитанът на Англия Джон Тери (Челси) пък беше лишен от права за 4 срещи пак през 2011 г., когато обиди друг английски национал Антон Фърдинанд (КПР), който отказа повече да играе в националния тим.

Левскарите скочиха на Батков и Баждеков

„Тара“, върни доброволно клуба на тези, на които принадлежи, заявяват ултрасите от „София-Запад“, от „Южната дивизия“ пък се заканват да обесят финансовия директор

Недоволството на феновете на Левски продължава да ескалира с всеки изминат ден. Влиятелната фракция „София-Запад“ също избухна срещу собственика Тодор Батков. Гневните Левски са присъединили към протестите на Националния клуб на привържениците и подразделенията му от Варна, Сандански, Перник, Гоце Делчев, Плевен, Кюстендил и др.

„Ние, привържениците на Векония клуб Левски, обединени във фракцията „София-Запад“, декларираме, че няма да търпим нито минута повече известния под агентурния псевдоним „Тара“ адвокат Тодор Костадинов Батков да води любимия ни отбор към тотална разруха и хаос. Заявяваме това с убеждението, че Батков не е персонално отговорен за поредните срамни загуби на отбора ни от „червените ни приятели“ и Монтана, но също така нямаме съмнения, че именно водената от него политика доведе до това клубът ни да се представя изключително посредствено, петнейки вековната си слава, пазена с чест и гордост от милионите му привърженици. Затова настояваме - „Тара“, върни доброволно Левски на тези, на които принадлежи, на неговите неприимими привърженици! Очевидно е, че или не желаеш, или не можеш да осигуриш на отбора това, от което той има най-голяма нужда вече години наред - последователна, стабилна и дългосрочна визия за управление. По тази причина пред теб има само един единствен вариант - махай се!! И не забравяй да вземеш със себе си всички онези паразити, докарани от теб и кой знае кой друг“, съобщават феновете.

Феновете от фракцията „South Division“ („Южна дивизия“) пък се заканват на финансовия директор Константин Баждеков да го обесят на центъра на клубния стадион, ако прокара предложението си от следващия сезон „вечното дерби“ да се провежда на клубните стадиони при лимитирана агитка на гостите или без изобщо да има такава. „Нека изкуфялото финансисистче знае, че ако налудничавите му предложения някога се приемат и дербито по някакъв начин бъде оставено без публиката на Левски, ще бъде обесен на центъра на стадиона!“, написаха от фракцията в страницата си във фейсбук.

Върджил Мисичжан (вляво) пази топката от Росен Йорданов от Марек за победата на Лудогорец с 4:0, която доблиху шампионите на 4 точки от лидера ЦСКА

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ЧЕТИРИ ГОДИНИ от смъртта на нашата майка, свекърва, баба и прабаба

МИЛИАНА НИКОЛОВА АНИЧКИНА

1924-2010

С обич, уважение и признателност пазим спомените си за теб. Поклон пред светлата ти памет!

От семейството

Тъжен помен

На 6 ноември 2014 г. се навърши Една година от смъртта на

Йордан Киров Янев

Скръб и болка, които времето не лекува. Паметта за теб живее в нашите души. Почивай в мир!

От близките

СЛАВИЯ БЕЗ ПЕТКОВ СРЕЩУ ЦСКА

Славия ще бъде без Георги Петков в столичното дерби с ЦСКА. Мачът от XIV кръг на „А“ група е днес от 17.30 часа на „Армията“. Вратарят е с пресечен мускул от гостуването на „Тича“ за купата, загубено с 0:2 от Черно море. В щаба на „белите“ се надяваха Петков да бъде вдигнат за двубоя с „армейците, но треньорът Иван Колев разкри, че това няма как да стане. Така срещу „червените“ ще пази Емил Петров. Случаят с Александър Пакурар пък не притеснява ЦСКА. Клубът беше осъден да плати на румънца около 500 000 лв., като до момента е покрита малка част. Според запознати в ЦСКА приемат спокойно информацията, които се появяват, и опасността от отнемане на точки.

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
14.45 Нюкасл - Ливърпул
17.30 ЦСКА - Славия
ПО БТВ ЕКШЪН
16.00 Наполи - Рома
21.45 Парма - Интер
ПО РИНГ
19.00 Емполи - Ювентус
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Хамбургер - Байер
19.00 Байерн - Борусия Д
ПО Ф+
17.00 Гранада - Реал Мадрид
22.15 Порто - Насионал
ПО ТВ+
21.00 Барселона - Селта

УТРЕ

ПО ДИЕМА
13.00 Локо Сф - Левски
15.30 Манчестър Сити - Манчестър Юнайтед
18.00 Астън Вила - Тотнъм
ПО БТВ ЕКШЪН
16.00 Сампdoria - Фиорентина
21.45 Милан - Палермо

резултати

„А“ ГРУПА, XVI КРЪГ

Марек - Лудогорец 0:4
0:1 Абало (5), 0:2 Марселиньо (27), 0:3 Безяк (65), Абало (84); днес, 17.30: ЦСКА - Славия (Диема); утре, 13.00: Локо Сф - Левски (Диема); 14.30: Локо Пд - Хасково; 14.30: Черно море - Ботев Пд; понеделник, 17.45: Беров - Литекс (Диема)

КЛАСИРАНЕ

1. ЦСКА	13	10	2	1	29:6	32
2. ЛУДОГОРЕЦ	14	8	4	2	29:11	28
3. ЛИТЕКС	13	7	1	5	23:17	22
4. БЕРОВ	13	6	3	4	23:15	21
5. БОТЕВ	13	6	3	4	20:16	21
6. ЛЕВСКИ	13	6	3	4	17:17	21
7. ЛОКО СФ	13	6	2	5	14:15	20
8. ЧЕРНО МОРЕ	13	4	3	6	14:13	15
9. ЛОКО ПД	13	3	4	6	10:21	13
10. СЛАВИЯ	13	3	3	7	11:18	12
11. МАРЕК	14	3	3	8	7:29	12
12. ХАСКОВО	13	1	1	11	6:25	4

тото

3 1 8

5 ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №87
6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ

Числа: 1, 19, 29, 38, 46, 48
I гр. (6) няма
II гр. (5) 6 по 5186,40 лв.
III гр. (4) 455 по 68,40 лв.
IV гр. (3) 9972 по 4,40 лв.
ДЖАКПОТ: 954 521,56 лв.

II ТЕГЛЕНЕ

Числа: 14, 33, 36, 37, 48, 49
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 124 474,20 лв.

III ТЕГЛЕНЕ

Числа: 2, 10, 13, 18, 19, 23
I гр. (6) няма
II гр. (5) 11 по 1016,30 лв.
III гр. (4) 564 по 19,80 лв.
IV гр. (3) 8439 по 1,90 лв.
ДЖАКПОТ: 25 553,40 лв.
5 от 35

IV ТЕГЛЕНЕ

Числа: 2, 10, 22, 27, 33
I гр. (5) няма
II гр. (4) 343 по 107,00 лв.
III гр. (3) 9158 по 4,90 лв.

V ТЕГЛЕНЕ

Числа: 5, 14, 17, 18, 28
I гр. (5) 1 от 24 459,10 лв.
II гр. (4) 341 по 71,70 лв.
III гр. (3) 10 862 по 3,00 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

Позиция: 1, 2, 5
Цифра: 4, 4, 5
I гр. (3) 1 от 18 387,80 лв.
II гр. (2) 823 по 22,30 лв.

ЗОДИАК

Числа: 8, 21, 22, 23, 39 Зодия: 9 (Срелец)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 5 по 500,00 лв.
V гр. (3+1) 17 по 100,00 лв.
VI гр. (3) 134 по 10,00 лв.
VII гр. (2+1) 251 по 5,00 лв.
VIII гр. (1+1) 1435 по 1,00 лв.
ДЖАКПОТ: 361 781,90 лв.

ДУМА

СЪБОТА 1 НОЕМВРИ 2014

ЕМИЛ ДАНЧЕВ:

БФС и органите са глъжжници на футбола ни

Попитайте Изпълкома кой отказва Митко Бербатов от националния отбор, призовава мениджърът на най-скъпия български футболист и новоизбран председател на Асоциацията на българските футболни агенти

Интервю на Георги АРГИРОВ

□ Честито, г-н Данчев. Вие сте един от най-успешните мениджъри в България, а вече и председател на асоциацията им...

- Заедно с колежата Лъчо Танев подехме инициатива за създаване на Асоциация на футболните мениджъри, наскоро се проведе учредителното ѝ събрание, на което присъстваха 15 колеги, включително и Лъчо Танев. Трябваше да дойдат още мениджъри, но атмосферните условия и подранилата зима не им позволиха да пристигнат в София. Предстои юридически да се подготвят документите и да се внесат в съда за регистриране. Всеки футболен мениджър от страната може да се включи в нея. 15-16 държави вече учредиха свои асоциации, обединени под шапката на Европейската асоциация на лицензираните агенти. И ние ще се стремим към пълноправно членство в нея.

□ Поддържате ли приятелски отношения с гилдията?

- Аз по принцип нямам никакви проблеми с колежите. Все пак аз и Лъчо сме пионерите в тази област.

□ А има ли някакви новини около звездата ни Димитър Бербатов? Ще сменя ли отбора, ще се завърне ли в националния?

- Засега няма признаци нито да сменя отбора, нито да се завърне в националния отбор.

□ Кой го отказва от това да играе с националната фланелка?

- Най-добре този въпрос задайте на хората от Изпълкома на БФС.

□ Как бихте коментирали последните мачове на нашите национали и трябваше ли да бъде сменен Любо Пенев?

- Все още не сме загубили шансовете за класиране. Но нека да бъдем реалисти. Фаворити са Италия и Хърватия. Самият Пенев заяви, че реалното е да се целим в третото място, което дава възможности за бараж. В момента Норвегия е там. Но при една победа над тях в София нещата могат да се преобърнат. А защо да не вземем нещо и от фаворитите в оставящите мачове? Освен това не мисля, че на Норвегия ще им е лесно в Азербейджан. Все още имаме своите шансове. А дали Пенев трябва да бъде сменен? Членовете на Изпълкома решиха той да остане. Аз също мисля, че те постъпиха правилно. Създаването на млади таланти, тяхното развитие изисква, първо - добри условия за работа, второ - добра организация, трето - използване на съвременни тенденции и методики на работа. Много наши млади футболисти не успяват навън, защото кондицията им, физическата им подготовка не е на добро ниво. Това не се прави за един сезон, а от най-ранна възраст. Но аз съм оптимист, вярвам, че пак ще имаме добри футболисти, ко-

ито да играят навън, при това на високо ниво.

□ Защо се заговори за смяната на настоящия селекционер, г-н Данчев?

- Имаме склонност да преувеличаваме и да отричаме едно или друго нещо. При цялото ми уважение към медиите, и те имат немалка вина за това. Когато един отбор побеждава, тогава треньорът е велик. А когато пада, значи трябва да бъде сменен. Всички се възхищавахме на начина на игра на нашите момчета в предните квалификации. Мнозина млади футболисти бяха забелязани след мачовете ни с Италия, да кажем. И когато малко не ни достигна да се класираме на световното, всички говориха, че Пенев трябва да остане национален селекционер. Дойдоха новите квалификации. Победихме азерите, всичко беше наред. Паднахме от Хърватия и Норвегия и веднага всички заговориха за смяна на Любо. Радвам се, че на последното заседание на Изпълкома на Българския футболен съюз се гласува своеобразен вот на доверие на настоящия национален селекционер. Смятам, че футболните ръководители взеха правилното решение и Пенев остана да води отбора в този квалификационен цикъл. Така му се даде възможност да работи, както и да носи пълната отговорност за взетите решения! Когато се тегли чертата и се направи равностойка на постигнатото и загубеното, тогава ще се взимат крайните решения.

□ Само медиите ли имат вина според вас? Един извештен спортен радиокomentarator обича да казва, че да бъдем индивидуалисти е наша присъща черта. Затова, ако отидем в един възрожденски град, едва ли ще видим една права улица или две съседни еднакви къщи...

- Прав е вашият колега.

□ Какво включва работата на футболния мениджър, г-н Данчев?

- За съжаление работата на футболния мениджър в България през последните 4-5 години се свежда до това, 60-70% от усилията му да са насочени към решаване на негативни проблеми. Подобни въпроси в клубовете по света просто не са на дневен ред. Например, принудени сме да разговаряме с клубове поради различни причини на един или друг играч е забавена заплатата му или не му е изплатена премията (премиите); няма жилище или адекватно медицинско лечение. Това малко или много влиза в един своеобразен „Параграф 22“. В един трансферен прозорец аз и колежата Петър Миладинов изведохме по 25-30 футболисти. Ако това нещо го правехме в Европа, да бяхме станали милионери. А тук печалбата клони към нулата. Защото усилията са едни и същи. Но няма как да не влезеш в положението на клиента, за него 100 или 200 лв. са пари. ФИФА и УЕФА предприеха рестриктивни мерки спрямо футболните мениджъри.

□ Да очакваме ли ваши колеги от чужбина на сре-

Снимка: Благоевска ЦВЕТКОВА

ЕМИЛ ДАНЧЕВ е роден на 5 октомври 1953 г. в Шумен. Бил е футболист в Детско-юношеската школа на ЦСКА. Има две висши образования - френска филология и оперативна външноикономическа дейност. От 1978 до 1983 г. е завеждащ „Международен отел“ на ДФС ЦСКА. От 1979 до 1999 г. е председател на Постоянния технически комитет на Международния съвет за военен спорт (СИЗМ). От 1993 до 1999 г. е изпълнителен директор на ФК ЦСКА. От 1994 до 1998 г. е президент на волейболния клуб на „Червени-те“. От 1999 г. е управител на мениджърска агенция „ЦСКА АС-23“. Лицензиран агент на футболисти и личен мениджър на мезазвездата на българския футбол Димитър Бербатов. На 18 октомври беше избран за председател на основаната Асоциация на футболните мениджъри в България.

щи от българското първенство?

- Разбира се. Бях поканил чуждестранни мениджъри на дербито в българския футбол Левски - ЦСКА. Имам намерение да присъствам на стадион „Българска армия“ и на следващия ключов сблъсък в шампионата между лидера ЦСКА и шампиона Лудогорец, защото и в двата отбора има отлични футболисти, които представляват интерес за чужди отбори. Но не ме питайте за имена на футболисти, нито пък на мениджъри и отбори.

□ След като загуби от ЦСКА, Левски претърпя крах и срещу Монтана за Кулата. Какво е вашето обяснение за това?

- Видно е, че Левски е в криза. Това не е само мое мнение, а на цялата футболна общественост.

□ А как бихте коментирали призивите на Сектор „Б“ за оттеглянето на Тодор Батков?

- Не е моя работа да коментирам кой ще ръководи Левски. Сигурен съм, че има много емоция и обич в привържениците на отбора. Но не винаги емоцията е добър съветник.

□ Петър Миладинов е ваш служител. Навремето беше старши треньор на младежкия национален отбор. Говореше се, че докато е бил на тази позиция, е лобирал за ваши играчи...

- Вижте, винаги има лоббиране, при това в цял свят. Петър Миладинов поема младежкия национален отбор

след тежки загуби, когато всички казваха, че отборът няма никакви шансове за класиране. Той докара нещата дотам да не му стигне един гол за класиране. Пак се връщам на темата за лоббирането. Когато това лоббиране доведе до резултати, значи то е било правилно.

□ А дали това лоббиране е било строго регламентирано?

- В някои държави тези неща са уредени със закон. За съжаление в България подобен закон стои или би стоял само на хартия. В България се предлагат закони на конюнктурен принцип. С други думи, създава се закон едва след като възникне един казус. При следващия казус, който може и да е в противоречие с даден закон или практики, се приема друг, съвършено нов закон. Да се надяваме, че постепенно и в това отношение нещата ще се нормализират.

□ Според мнозина спортни дейатели, за да върви напред българският спорт, има нужда от адекватен Закон за спорта. Те виждат адекватността му като данъчни облекчения за бизнесмени, които инвестират в спорта. Какво е вашето виждане по този въпрос?

- Аз също споделям мнението, че трябва да има данъчни облекчения. Спор няма, че липсва адекватен закон. Но не мисля, че това е единственото. Да не се връщам към темата за инфраструктурата, за ДЮШ. При цялото ми уважение към ми-

нистър Мариана Георгиева, едва ли един филолог би създавал подходящите условия за развитие на българския спорт и за приемане на адекватен Закон за спорта. Един такъв Закон за спорта може да бъде създаден, след като е направен от професионалисти и подложен на широко публично обсъждане. Това важи не само за Закона за спорта, ами и за спортното хулиганство например.

□ Г-н Данчев, вие сте военен, макар и вече в резерва. Не мога да не повдигна темата за досиетата, още повече, че наскоро стана ясно, че Пламен Марков е имал вземане-даване с българските служби.

- Аз нямам притеснения от тази тема. Щастлив съм, че съм работил с достойни хора, които са защитавали интересите на страната. Още в началните моменти на нейното интерпретиране се допуснаха изключително тежки грешки. Всичко и всички, които работиха за тези служби през онези години, ги сложиха в един чувал, в една каруца. А това доведе до изключително големи проблеми и в един момент превърна България в разграден двор. Нито една страна не разкри имената и досиетата на хората, които са работили за военното разузнаване. Несъмнено е, че и в цивилните, и във военните служби е имало грешки, хора, които не са били за там. Но законите, които регулират този процес, не успяха да направят разграничение между едните и другите. Така очернихме и окаляхме много хора, които не са го заслужили.

□ Вие сте родом от Шумен, а най-добрите „ваши“ футболисти - Митко Бербатов, Иван Иванов, са от школата на Благоевградския Пирин. Смятате ли, че всичко започва и свършва със София, както и че ЦСКА и Левски са единствените отбори в България?

- Не бих казал, че са единствени. Виждате какво прави Лудогорец в момента, Литекс също е доказано име в съвременния ни футбол. Берое пък са приятна изненада в първенството, те могат да създадат проблеми на всеки един от фаворитите. А също така могат и да падат, при това доста болезнено. Като например мачовете им с Черно море и Ботев Пловдив.

□ Как бихте коментирали скандалите, които избухиха в детско-юношеския футбол?

- Има много проблеми в ДЮФС. Голям проблем на българския, а и на световния футбол са явленията, свързани с договаряне на мачове. Виждате какво стана преди години в Германия. Там осъдиха действащи съдии, при това с ефективни присъди. В Италия отнеха титла на Ювентус заради съмнения за договорени мачове. Съответните институции си свършиха работата. Това, разбира се, не попречи Антонио Конте да стане селекционер на Италия. Както и да остане в Ювентус, дори със спрени права. Виждате как се работи по света.

□ А в България?

- Смятам, че в това отношение са дължници Българският футболен съюз и съответните правоохранителни органи.

Левскарите
скочиха
на Батков
и Баждеков

Стр. 38

Похвали за Гришо за силния сезон

Димитров иска по-силно представяне догодина

Григор Димитров (№11 в света) бе засипан с похвали от треньора си Роджър Рашийд за представянето си през сезона. Хасковията изпрати най-силната си година, в която достигна до осмото място в света и спечели 3 турнира. В Големия шлем българинът достигна до 1/2-финал на "Уимбълдън" и до 1/4-финал на "Аустраелиан оупън", а успехите му започнаха именно със старта на партньорството с австралийския треньор. Гришо приключи годината в III кръг на "Мастърс 1000" в Париж, където загуби в 2 сета от Анди Мъри (Вбр, №8). Мачът бе пряк спор за място в заключителния турнир за годината в Лондон, а Гришо разкри, че няма да пътува до английската столица като резерва.

"Големи благодарности към Григор Димитров за това, че даде всичко от себе си в нашето пътешествие през 2014 г. Гордея се с теб", написа Рашийд в твитър.

Българинът се представи на много силно и константно ниво през първата половина на годината, когато спечели и 3-те титли. Във втората част обаче формата му драстично спадна и той логично не успя да намери място във финалите на АТП, губейки 9 от последните си 23 мача.

"Работата, която свършихме с моя треньор преди началото на сезона,

Кевин Андресън (РЮА) връща топката от форхенд при загубата от Томаш Бердих (Чех) със 7:6 (4), 4:6, 4:6 на 1/4-финал в Париж

като цяло партньорството ми с него и изиграните мачове ми донесоха тази зрялост. Научих много, макар и това да се случи по-бавно от очакваното, но това няма значение, тъй като в момента се чувствам добре и съм уверен в своите възможности. Това е нещо, кое-

то идва с победите. Смятам, че догодина ще бъде много добра за мен, след като през 2014 г. направих най-добрия си сезон. Имам големи очаквания към себе си за 2015 г. и искам да се представя добре в турнирите от Големия шлем", каза Гришо.

Злегайте

- ПО БНТ 1**
ТЕНИС
16.45 Турнир на шампионките в София
ПО БНТ 2
19.00 Турнир на шампионките в София
ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
17.55 Левски - Кърка Ново място
ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
09.30 и 13.30 "Интернешънъл"
СУПЕРБАЙК
20.00 Гран при на Катар (квалификация)
АВТОМОБИЛИЗЪМ
23.00 Порше къп в Остин
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
22.15 Гран при на Канада
ПО ТВ+
ТЕНИС
15.30 "Мастърс" в Париж
ПО Ф+
ФОРМУЛА 1
19.55 Гран при на САЩ (квалификация)
- УТРЕ**
- ПО БНТ 1**
ТЕНИС
17.55 Турнир на шампионките в София
ПО БНТ СВЯТ
ВОЛЕЙБОЛ
17.55 Марек - Добруджа
ПО РИНГ
18.30 Милано - Модена
ПО ЕВРОСПОРТ 2
Фигурно пързалане
00.00 Гран при на Канада
ПО Ф+
ТЕНИС
16.00 "Мастърс" в Париж (финал)
Формула 1
21.55 Гран при на САЩ

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ

АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ

И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com

ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Цвети отпадна от Турнира на шампионките

Цветана Пиронкова отпадна от Турнира на шампионките в София (\$750 000) още преди последния мач с Карла Суарес-Наваро (Исп) снощи. Това стана след като Андреа Петкович (Гер) победи Доминика Цибулкова (Слвк) със 7:5, 6:3 и така пловдивчанката остана без шансове за едно от първите 2 места в група "Средец". Цвети се надяваше Цибулкова да бие

германката, която първа отиде на 1/2-финалите, и след това да накаже Наваро. Отпадането на българката от надпреварата обаче не е изненада, защото тя участва с "уайлд кард" от родната федерация по тенис, и трудно можеше да се бори с противниците.

Водачката в схемата Екатерина Макарова пък се отказа заради контузия и мястото ѝ зае Каролина

Плишкова (Чех). Рускинята обяви решението си след загубата от Ализе Корне (Фр) с 1:6, 4:6 в мач от група "Сердика". "Контузията в кръста ми е от турнира в Сингапур. Опитвах да играя по възможност най-добрия начин тук, но ако остана, положението наистина би станало много сериозно. Турнирът в София е страшен и съм щастлива, че се класирах", обясни Макарова.

Фетел тръгва последен в САЩ

Механиците на Заубер тренират смята на гуми на писта "Америка", където утре ще се проведе Гран при на САЩ от Формула 1

Себастиан Фетел ще стартира последен за Гран при на САЩ утре. 4-кратният световен шампион във Формула 1 пропуска квалификацията днес, защото ще бъде наказан с 10 места. Причината е, че германецът вече е използвал позволените 5 двигателя за сезона и шестият му носи автоматична санкция. Така пилотът на Ред Бул ще тръгне от пилейна на пистата край Остин, Тексас. "Планът

ни е да сменим шести двигател и то всички компоненти в него от задвижващата единица. По тази причина ще се наложи да подходим малко по-различно от обикновено за уикенда. Ще насочим вниманието си при подготовката на болида изключително за състезателното ми темпо. Няма да има нужда да работим по настройки за една бърза квалификационна обиколка", обяви Фетел.